

NGUYỄN THỊ NHUNG (Tổng Chủ biên) – NGUYỄN TUẤN CƯỜNG (Chủ biên)
LƯƠNG THANH KIỆT – NGUYỄN ÁNH PHƯƠNG NAM – PHẠM VĂN THUẬN

BẢN 1

MĨ THUẬT

Sách giáo viên

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

NGUYỄN THỊ NHUNG (Tổng Chủ biên) – **NGUYỄN TUẤN CƯỜNG** (Chủ biên)
LƯƠNG THANH KHIẾT – **NGUYỄN ÁNH PHƯƠNG NAM** – **PHẠM VĂN THUẬN**

MĨ THUẬT

Sách giáo viên

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

CHỮ VIẾT TẮT TRONG SÁCH

Chữ viết tắt	Chữ viết đầy đủ
GV	Giáo viên
HS	Học sinh
SGK	Sách giáo khoa

PHẦN THỨ NHẤT: MỘT SỐ VẤN ĐỀ CHUNG VỀ DẠY HỌC MÔN MĨ THUẬT LỚP 5 4

1. TỔNG QUAN VỀ CHƯƠNG TRÌNH MÔN MĨ THUẬT LỚP 5	4
2. GIÁO DỤC MĨ THUẬT NHẪM PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC HỌC SINH	6
3. ĐÁNH GIÁ TRONG DẠY HỌC MĨ THUẬT	11
4. GIỚI THIỆU SÁCH GIÁO KHOA MĨ THUẬT LỚP 5	12

PHẦN THỨ HAI: HƯỚNG DẪN THỰC HIỆN CÁC BÀI HỌC CỤ THỂ 25

Chủ đề: NGÔI TRƯỜNG THÂN YÊU	26
Bài 1: Quang cảnh trường em	26
Bài 2: Bạn cùng học của em	30
Chủ đề: THIÊN NHIÊN TƯƠI ĐẸP	34
Bài 1: Thiên nhiên trong tranh in	34
Bài 2: Những sắc màu thiên nhiên	38
Bài 3: Động vật hoang dã ở châu Phi	42
Chủ đề: GIA ĐÌNH VÀ ĐỒ VẬT THÂN QUEN	46
Bài 1: Đồ gốm sứ trong gia đình	46
Bài 2: Hoạ tiết trang trí từ hình cắt giấy	50
Bài 3: Ngày Tết trong gia đình	54
Chủ đề: KHÁM PHÁ THẾ GIỚI	58
Bài 1: Kì quan thế giới	58
Bài 2: Thiếu nhi thế giới với hoà bình	62
Bài 3: Linh vật thể thao	66
Chủ đề: CUỘC SỐNG QUANH EM	70
Bài 1: Mùa thu hoạch	70
Bài 2: Sáng tác truyện tranh	74
Bài 3: Vẻ đẹp của mặt trước ngôi nhà	78
Chủ đề: NÉT ĐẸP TRUYỀN THỐNG QUÊ HƯƠNG	82
Bài 1: Lễ hội truyền thống	82
Bài 2: Đồ chơi dân gian	86
Bài 3: Mô hình nhạc cụ dân tộc	90
Bài tổng kết: Giới thiệu các bài học trong sách giáo khoa Mĩ thuật 5	94

PHẦN THỨ NHẤT

MỘT SỐ VẤN ĐỀ CHUNG VỀ DẠY HỌC MÔN MĨ THUẬT LỚP 5

1. TỔNG QUAN VỀ CHƯƠNG TRÌNH MÔN MĨ THUẬT LỚP 5

1.1. NỘI DUNG CHƯƠNG TRÌNH MÔN MĨ THUẬT LỚP 5

Nội dung giáo dục cốt lõi của Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 môn Mĩ thuật phát triển hai mạch: Mĩ thuật tạo hình và Mĩ thuật ứng dụng, trong đó nền tảng kiến thức cơ bản dựa trên yếu tố và nguyên lí tạo hình. Ở cấp Tiểu học nói chung, lớp 5 nói riêng, nội dung giáo dục mĩ thuật gồm: Lí luận và lịch sử mĩ thuật, Hội hoạ, Điêu khắc, Thủ công; trong đó, nội dung Lí luận và Lịch sử mĩ thuật được giới hạn trong phạm vi tìm hiểu tác giả, sản phẩm, tác phẩm, di sản văn hoá nghệ thuật và được giới thiệu, lồng ghép trong thực hành, thảo luận mĩ thuật. Với HS lớp 5, các em sẽ được tìm hiểu và tiếp cận sâu hơn kiến thức, kĩ năng của môn học về nguyên lí tạo hình so với các lớp dưới.

1.2. MỤC TIÊU CHƯƠNG TRÌNH MÔN MĨ THUẬT LỚP 5

1.2.1. Mục tiêu chung của giáo dục Mĩ thuật lớp 5

- Tiếp tục hình thành, phát triển năng lực mĩ thuật cho HS dựa trên nền tảng kiến thức, kĩ năng mĩ thuật đã kiến tạo ở các lớp 1, 2, 3, 4 thông qua các hoạt động thảo luận, thực hành, trải nghiệm; phát triển năng lực giao tiếp và hợp tác, năng lực giải quyết vấn đề và sáng tạo.
- HS biết sử dụng và phối hợp được các loại vật liệu sẵn có ở địa phương để sáng tạo sản phẩm mĩ thuật; có ý thức tiết kiệm, bảo vệ môi trường; nhận biết được vẻ đẹp của quê hương và bồi dưỡng tình yêu quê hương, đất nước.
- HS phát triển được năng lực tự chủ và tự học, có ý thức vận dụng kiến thức được học vào thực tế, đáp ứng việc học đi đôi với hành.
- HS có ý thức kế thừa, phát huy các giá trị văn hoá, nghệ thuật truyền thống của địa phương và bản sắc dân tộc, tiếp cận giá trị thẩm mĩ của thời đại, làm nền tảng cho việc phát triển các phẩm chất yêu nước, nhân ái, chăm chỉ, trung thực, trách nhiệm; có hiểu biết về mối quan hệ giữa mĩ thuật với đời sống, nuôi dưỡng cảm xúc thẩm mĩ và tình yêu nghệ thuật.

1.2.2. Yêu cầu cần đạt và nội dung cụ thể của môn Mĩ thuật lớp 5

Chương trình môn Mĩ thuật giúp HS hình thành và phát triển năng lực mĩ thuật với các thành phần: Quan sát và nhận thức thẩm mĩ, Sáng tạo và ứng dụng thẩm mĩ, Phân tích và đánh giá thẩm mĩ. Ở lớp 5, yêu cầu cần đạt và nội dung cụ thể của môn Mĩ thuật được thể hiện như sau:

Yêu cầu cần đạt	Nội dung
MĨ THUẬT TẠO HÌNH	
Quan sát và nhận thức thẩm mỹ: – Nhận biết được một số yếu tố và dấu hiệu của nguyên lí tạo hình ở sản phẩm, tác phẩm mỹ thuật. – Phân biệt được tranh vẽ, tranh in, tượng và phù điêu. – Nhận biết được yếu tố thẩm mỹ ở sản phẩm, tác phẩm mỹ thuật, liên hệ thực tiễn. Sáng tạo và ứng dụng thẩm mỹ: – Lựa chọn, phối hợp được vật liệu khác nhau để thực hành, sáng tạo. – Sử dụng được một số yếu tố tạo hình để mô phỏng đối tượng thẩm mỹ. – Trao đổi, chia sẻ và vận dụng được kinh nghiệm trong thực hành sáng tạo. – Thể hiện được yếu tố chính, phụ ở sản phẩm. – Vận dụng được một số nguyên lí tạo hình như: cân bằng, tương phản, lặp lại,... ở mức độ đơn giản trong thực hành, sáng tạo. – Biết làm quen với sử dụng thiết bị công nghệ trong thực hành, sáng tạo hoặc lưu giữ sản phẩm. – Phân biệt được một số hình thức tạo sản phẩm hội hoạ, đồ hoạ, điêu khắc trong thực hành, sáng tạo. Phân tích và đánh giá thẩm mỹ: – Lựa chọn được hình thức giới thiệu, biết mô tả yếu tố tạo hình ở sản phẩm; biết tự đánh giá hoạt động thực hành, thảo luận. – Bước đầu biết sử dụng một số yếu tố, nguyên lí tạo hình để chia sẻ cảm nhận về sản phẩm, tác phẩm mỹ thuật.	Yếu tố và nguyên lí tạo hình: Lựa chọn, kết hợp: – Yếu tố tạo hình: Chấm, nét, hình, khối, màu sắc, đậm nhạt, chất cảm, không gian. – Nguyên lí tạo hình: Cân bằng, tương phản, lặp lại, nhịp điệu, nhấn mạnh, chuyển động, tỉ lệ, hài hoà. Thể loại: Lựa chọn, kết hợp: – Lí luận và lịch sử mỹ thuật; – Hội hoạ; – Đồ hoạ (tranh in); – Điêu khắc. Hoạt động thực hành và thảo luận: Thực hành: – Thực hành sáng tạo sản phẩm mỹ thuật 2D. – Thực hành sáng tạo sản phẩm mỹ thuật 3D. Thảo luận: Lựa chọn, kết hợp: – Tìm hiểu tác giả, tác phẩm, di sản văn hoá nghệ thuật. – Sản phẩm thực hành của HS. Định hướng chủ đề: Lựa chọn, kết hợp: Thiên nhiên; Con người; Gia đình; Nhà trường; Xã hội; Quê hương; Đất nước; Thế giới.
MĨ THUẬT ỨNG DỤNG	
Quan sát và nhận thức thẩm mỹ: – Nhận biết được yếu tố và dấu hiệu của nguyên lí tạo hình ở sản phẩm thủ công. – Phân biệt được vật liệu tự nhiên, vật liệu nhân tạo, vật liệu sưu tầm, tái sử dụng ở sản phẩm thủ công. Sáng tạo và ứng dụng thẩm mỹ: – Xác định được đối tượng thể hiện, mục đích sáng tạo. – Làm được sản phẩm dựa trên đặc điểm của sản phẩm thủ công mỹ nghệ. – Biết sử dụng yếu tố tạo hình làm trọng tâm ở sản phẩm. – Lựa chọn, phối hợp được các vật liệu khác nhau để làm nên sản phẩm. – Biết vận dụng dấu hiệu của một số nguyên lí tạo hình như cân bằng, tương phản hoặc lặp lại, nhịp điệu,... trong thực hành, sáng tạo.	Yếu tố và nguyên lí tạo hình: Lựa chọn, kết hợp: – Yếu tố tạo hình: Chấm, nét, hình, khối, màu sắc, đậm nhạt, chất cảm, không gian. – Nguyên lí tạo hình: Cân bằng, tương phản, lặp lại, nhịp điệu, nhấn mạnh, chuyển động, tỉ lệ, hài hoà. Thể loại: Thủ công Lựa chọn, kết hợp: – Đồ thủ công bằng vật liệu tự nhiên; – Đồ thủ công bằng vật liệu nhân tạo; – Đồ thủ công bằng vật liệu sưu tầm, tái sử dụng.

MĨ THUẬT ỨNG DỤNG

Phân tích và đánh giá thẩm mỹ:

- Lựa chọn, thực hiện được hình thức giới thiệu sản phẩm.
- Chia sẻ điều học hỏi được trong trưng bày, thảo luận và đánh giá sản phẩm.

Hoạt động thực hành và thảo luận:

Thực hành:

- Thực hành sáng tạo sản phẩm thủ công 2D.
- Thực hành sáng tạo sản phẩm thủ công 3D.

Thảo luận:

Lựa chọn, kết hợp:

- Sản phẩm thủ công.
- Sản phẩm thực hành của HS.

Định hướng chủ đề:

Lựa chọn, kết hợp:

- Đồ chơi, đồ dùng học tập, đồ dùng cá nhân, đồ lưu niệm, đồ gia dụng, đồ trang trí nội thất.

2. GIÁO DỤC MĨ THUẬT NHẪM PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC HỌC SINH

2.1. PHƯƠNG PHÁP VÀ HÌNH THỨC TỔ CHỨC DẠY HỌC MĨ THUẬT NHẪM PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC CHO HỌC SINH

2.1.1. Các phương pháp và hình thức tổ chức dạy học mỹ thuật

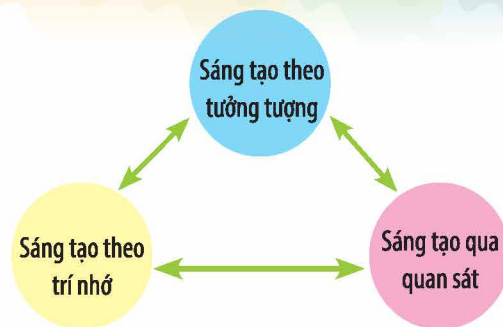
Các phương pháp dạy học trong môn Mỹ thuật bao gồm: phương pháp quan sát; phương pháp vấn đáp, gợi mở; phương pháp luyện tập, thực hành; phương pháp dạy học theo dự án; phương pháp tiếp cận theo chủ đề; phương pháp xây dựng cốt truyện với một số quy trình, hình thức tạo hình mỹ thuật đã được tiếp cận;... Để dạy học mỹ thuật nhằm hình thành và phát triển năng lực cho HS, GV cần vận dụng và phối hợp một cách linh hoạt, hài hoà các phương pháp dạy học trên.

Quá trình học tập của HS có thật sự đạt được hiệu quả hay không còn phụ thuộc vào việc kết hợp các hình thức tổ chức dạy học như: học theo nhóm; học cá nhân; học tập có trò chơi hỗ trợ; học tập trên lớp; học ngoài lớp; học tập chính khoá trong nhà trường kết hợp với các hoạt động ngoại khoá; học tập gắn liền với các sinh hoạt cộng đồng; học tập trải nghiệm tại các làng nghề; thực hành mỹ thuật ứng dụng; học tập tại thực địa: nghiên cứu, tìm hiểu thực tế, tham dự triển lãm, tham quan dã ngoại, tìm hiểu di tích lịch sử;...

Việc phối hợp các phương pháp và hình thức tổ chức dạy học mỹ thuật cần hướng đến tăng cường, phát huy tính chủ động, tích cực, tự học của HS thông qua việc thiết kế tiến trình dạy học thành các hoạt động học để thực hiện cả trên lớp học và ngoài lớp học. Chú trọng rèn cho HS phương pháp tự học, tự nghiên cứu SGK để tiếp nhận và vận dụng kiến thức mới thông qua giải quyết nhiệm vụ học tập được đặt ra trong bài học.

Việc phối hợp các phương pháp và hình thức tổ chức dạy học cần đảm bảo tính đặc thù của môn Mỹ thuật là: đề cao tính nghệ thuật và giáo dục thẩm mỹ; đề cao khả năng sáng tạo của HS. Chính vì vậy, để bắt đầu mỗi hoạt động mỹ thuật, tùy theo điều kiện thực tế, sở thích, năng lực, phong cách học tập của mỗi HS, thông thường sẽ được khởi đầu bằng một trong ba hình thức: Sáng tạo theo trí nhớ, Sáng tạo theo tưởng tượng hay Sáng tạo qua quan sát. Tuy nhiên, các hình thức này luôn đan xen và hỗ trợ nhau trong các hoạt động mỹ thuật.

Hình 1. Các hình thức thể hiện trong sáng tạo mỹ thuật

2.1.2. Phối hợp các phương pháp và hình thức dạy học nhằm phát triển năng lực mỹ thuật

Năng lực mỹ thuật của HS có các thành tố chính là:

- Quan sát và nhận thức thẩm mỹ;
- Sáng tạo và ứng dụng thẩm mỹ;
- Phân tích và đánh giá thẩm mỹ.

Tiếp cận trên cơ sở hình thành và phát triển các năng lực mỹ thuật cho HS, khi tổ chức các hoạt động dạy học mỹ thuật, GV cần chú ý:

a) Để hình thành, phát triển năng lực *Quan sát và nhận thức thẩm mỹ* cho HS, trong tổ chức dạy học, GV nên khuyến khích và tạo cơ hội để HS được quan sát, nhận thức về đối tượng thẩm mỹ từ bao quát, tổng thể đến chi tiết, bộ phận và đối chiếu, so sánh để tìm ra đặc điểm, vẻ đẹp của đối tượng, phát hiện các giá trị thẩm mỹ của đối tượng. Khi đưa ra yêu cầu quan sát cho HS, GV cần giao nhiệm vụ rõ ràng. Trong quá trình HS quan sát, GV có thể đặt câu hỏi gợi mở để định hướng, hỗ trợ các em tìm tòi, khám phá. Quan sát và nhận thức thẩm mỹ cần được kết hợp, lồng ghép trong các hoạt động thực hành sáng tạo, thảo luận, phân tích, đánh giá thẩm mỹ của cả tiến trình dạy học và liên hệ, ứng dụng thực tiễn chứ không phải chỉ dừng ở hoạt động khám phá bài học.

b) Để hình thành, phát triển năng lực *Sáng tạo và ứng dụng thẩm mỹ* cho HS, trong tổ chức dạy học, GV cần kích thích khả năng thực hành, sự sáng tạo của HS bằng những cách thức khác nhau; khuyến khích HS thử nghiệm và đổi mới, kích thích tư duy, khả năng giao tiếp, hợp tác, giải quyết vấn đề và liên hệ, ứng dụng thực tiễn. Đồng thời, với HS lớp 5 cần có những hướng dẫn cụ thể, nêu các câu hỏi gợi mở về cách thức tiến hành làm sản phẩm để HS chủ động nêu nội dung các bước thực hiện thông qua hình minh họa, qua đó các em có thể nhớ và nắm vững kiến thức bài học đồng thời phát triển tư duy sáng tạo và biết cách vận dụng kiến thức, kỹ năng của bài học mỹ thuật vào thực tế.

c) Để hình thành, phát triển năng lực *Phân tích và đánh giá thẩm mỹ* ở HS, khi sử dụng các phương pháp, kỹ thuật dạy học, GV cần tích hợp, lồng ghép hoạt động thực hành, sáng tạo, ứng dụng thẩm mỹ với thảo luận, cũng như kết hợp quan sát, nhận thức và phân tích, đánh giá thẩm mỹ trong cả tiến trình dạy học. GV nên khích lệ HS tích cực tham gia hoạt động học tập như trưng bày sản phẩm của lớp, xem tranh của họa sĩ, xem sản phẩm của các nghệ nhân, nghệ sĩ,... đồng thời tạo cơ hội để HS được tiếp cận và khám phá nhiều sản phẩm, tác phẩm nghệ thuật bằng nhiều cách khác nhau; kết hợp liên hệ với truyền thống văn hoá, bối cảnh xã hội và khai thác thiết bị công nghệ, nguồn internet; quan tâm đến sự khác biệt về giới tính, đa dạng sắc tộc, đặc điểm văn hoá vùng miền và tính thời đại để HS có cách thể hiện phù hợp.

2.2. YÊU CẦU CƠ BẢN KHI TỔ CHỨC DẠY – HỌC MĨ THUẬT NHẪM PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC CHO HỌC SINH

2.2.1. Đảm bảo những điều kiện tiên quyết của quá trình tổ chức hoạt động mỹ thuật

a) *Tạo điều kiện để HS được học qua nhiều giác quan:* Thông thường, việc học tập cần sử dụng một số giác quan như xúc giác, thị giác, thính giác,...; trong đó có một hoặc hai giác quan đóng vai trò chủ đạo. Vì vậy, khi xây dựng kế hoạch dạy học và trong quá trình dạy học, GV cần lưu ý kích thích tất cả các giác quan của HS, vì không phải em nào cũng thích sử dụng các giác quan như nhau trong học tập.

b) *Chú ý đến phong cách học của từng HS:* Kết quả của việc học phụ thuộc vào khả năng HS tập trung và tiếp thu kiến thức mới qua việc xử lý thông tin của não bộ. Cách xử lý thông tin khác nhau dẫn đến nhiều phong cách học tập khác nhau trong một lớp học, do vậy GV cần cân nhắc khi lập kế hoạch và tổ chức hoạt động dạy học.

- Phong cách học toàn diện: Đây là phong cách học hay gặp ở những HS thường chú ý đến tổng thể và sự khái quát hơn trước khi đi vào chi tiết. Các em thường thích làm việc theo nhóm, trong một không gian mở và không khí vui vẻ, thân thiện.
- Phong cách học theo thứ tự: Đây là phong cách học thường thấy ở những HS thích tìm hiểu về chi tiết trước khi đi vào tổng thể. Các em muốn thông tin được thể hiện theo thứ tự trước, sau và sắp xếp theo tầm quan trọng. Các HS này thường thích làm việc một mình, trong một không gian yên tĩnh.
- Phong cách học linh hoạt: Đây là phong cách học kết hợp cả hai phong cách trên. HS có phong cách này thường tự điều chỉnh cách học của mình để thích ứng với môi trường học và tình huống thực tế.

c) *Chú ý đến chiến lược học tập:* Kết hợp kiến thức, kinh nghiệm của bản thân HS và chiến lược học tập hay phương pháp học tập khác nhau để tương tác với môi trường xung quanh nhằm giúp các em tìm hiểu và giải thích sự vật, sự việc có liên quan đến chủ đề, nội dung học tập.

d) *Quan tâm đến môi trường học tập:* GV cần tạo ra một môi trường có các hoạt động và nội dung phù hợp, thân thiện, có ý nghĩa với HS, giúp các em hiểu hơn về mục đích học tập. Trong môi trường đó, GV chia sẻ với HS về mục tiêu học tập và kết quả mong đợi. GV luôn truyền cảm hứng, khuyến khích, động viên các em học tập tốt để đạt được mục tiêu học tập.

Trong môi trường học tập, các hình thức hoạt động và nội dung cần chú ý là:

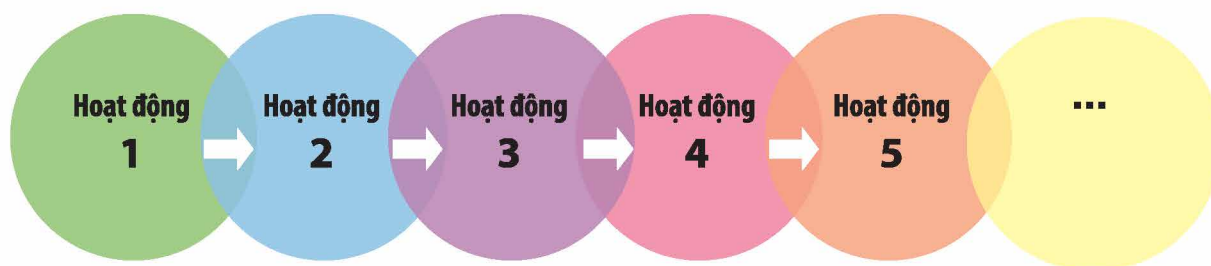
- Lập sơ đồ tư duy cho mỗi chủ đề/ bài học bằng cách triển khai từ nội dung khái quát đến các nội dung cụ thể, trọng tâm của bài học.
- Thảo luận nhóm, trao đổi những ý kiến, cảm nhận cá nhân, cùng trải nghiệm để thống nhất quan điểm khi cùng làm việc và hợp tác tạo nên một sản phẩm chung.

- Giải quyết vấn đề bằng cách đưa ra các giải pháp linh hoạt, sáng tạo thay vì làm những bài tập có đáp án cụ thể theo khuôn mẫu. Cách tiếp cận học tập này kích thích trí tò mò, khuyến khích HS hợp tác với nhau và làm rõ hơn mục đích của việc học.
- Học đi đôi với hành, tạo điều kiện cho HS vận dụng sáng tạo, áp dụng những kiến thức mới học vào cuộc sống hằng ngày, qua đó các em có dịp trải nghiệm một kĩ năng mới, giúp các em hiểu rõ và nhớ kiến thức lâu hơn.
- Những câu chuyện cổ tích, truyền thuyết, thần thoại, ngụ ngôn,... là những sản phẩm văn hoá quan trọng góp phần truyền cảm hứng cho HS khi GV liên kết nội dung chủ đề/ bài học có liên quan với quá trình sáng tạo, cảm thụ thẩm mỹ của các em.
- Hoạt động tích hợp, liên kết nội dung các môn học trong chương trình khi GV kĩ thuật phối hợp được với GV dạy các môn học khác cùng hợp tác xây dựng kế hoạch hoạt động tích hợp các nội dung có liên quan trong một chủ đề để việc học của HS đạt được hiệu quả cao. Ví dụ: Sản phẩm kĩ thuật được vận dụng vào môn Tiếng Việt, Ngoại ngữ, Toán, Khoa học, Đạo đức,... Ngược lại, các môn học này hỗ trợ cho HS tưởng tượng, sáng tạo, biểu đạt trong quá trình cảm thụ thẩm mỹ và tạo hình.
- Hoạt động ngoài lớp học giúp HS có những trải nghiệm, tìm tòi, khám phá thế giới tự nhiên, xã hội, tạo hứng thú cho HS và mang tính giáo dục, rèn luyện kĩ năng sống cho các em.
- Học theo dự án dựa trên chủ đề và cốt truyện tạo điều kiện cho HS vận dụng kiến thức vào thực tiễn cuộc sống và có kĩ năng sống khi giải quyết vấn đề nào đó.
- Học qua các trò chơi mang tính giáo dục giúp HS luyện tập, vận dụng các kiến thức và kĩ năng đã học một cách mạnh dạn, thoải mái, thân thiện và vui vẻ, đặc biệt với những HS nhút nhát, cần nhiều sự hỗ trợ của GV và bạn bè.

2.2.2. Đảm bảo tính liên kết và hệ thống của các hoạt động kĩ thuật

Để phát triển năng lực cho HS, các hoạt động học tập cần phát huy tính chủ động, tích cực, tự học của HS. Muốn vậy, các hoạt động học của HS cần được thiết kế thành tiến trình có tính liên kết, kế thừa và liên tục để các hoạt động luôn liên quan với nhau, kết thúc hoạt động trước là điểm bắt đầu của hoạt động sau, tạo ra sự sáng tạo không ngừng cho HS. Hoạt động kĩ thuật trong lớp học và ngoài lớp học nối tiếp nhau, tạo được nhiều cơ hội cho HS học tập và trải nghiệm, khơi gợi hứng thú và ham muốn thể hiện năng lực trong thực tiễn của các em. Hoạt động học tập cá nhân, học cặp đôi, học nhóm, học trong lớp, học ở nhà, học trong thực tế luôn đan xen, phối hợp với nhau sao cho hiệu quả.

Hình 2. Sự nối tiếp các hoạt động theo mạch nhận thức, phát triển trong bài học

Trong quá trình tổ chức hoạt động học tập cho HS, GV cần gợi mở hướng phát triển của các hoạt động học tập. HS được đặt vào tình huống của đời sống thực tế, được trực tiếp quan sát, thảo luận, trải nghiệm thực hành, giải quyết các vấn đề theo hiểu biết, cảm nhận, suy nghĩ và cảm xúc của mình. Qua đó, giúp cho HS tự lực khám phá những điều mình chưa rõ thay vì phải thụ động tiếp thu kiến thức do GV cung cấp hoặc áp đặt kiến thức có sẵn.

2.2.3. Dạy học mĩ thuật cần tích hợp nội dung của các môn học khác

Không chỉ đảm bảo các nội dung yếu tố và nguyên lí mĩ thuật của môn học được quy định trong Chương trình, các hoạt động dạy học môn Mĩ thuật cần tích hợp với nội dung kiến thức, kĩ năng của các môn học và hoạt động giáo dục khác. Việc tích hợp này vừa giúp khai thác, củng cố kiến thức, kĩ năng của các môn học và hoạt động giáo dục khác cho HS, vừa giúp HS sử dụng các kiến thức, kĩ năng của các môn học và hoạt động giáo dục khác để học mĩ thuật tốt hơn.

2.2.4. Đảm bảo phù hợp với từng đối tượng học sinh

Nhà tâm lí học Howard Gardner (Đại học Harvard) đã chỉ ra 8 loại trí thông minh (trí tuệ) sở trường trong khả năng của mỗi cá nhân. Trí thông minh là sức mạnh và khả năng giải quyết các vấn đề hay sáng tạo ra sản phẩm có giá trị trong một hay nhiều môi trường văn hoá. Các kiểu trí thông minh là cơ sở lí luận khi xây dựng kế hoạch dạy, học góp phần phát huy tốt nhất khả năng học tập, sáng tạo của mỗi cá nhân HS; đồng thời khuyến khích HS học tập bằng nhiều cách thức hoạt động, giúp năng lực của các em được phát triển toàn diện trên mọi phương diện.

Dạy học trước hết phải hiểu đặc điểm phát triển tâm sinh lí của HS và khả năng nhận thức của các em ở mỗi lứa tuổi. GV cần dựa vào lí thuyết về các loại trí thông minh của con người làm cơ sở để xây dựng kế hoạch dạy học và lựa chọn hình thức tổ chức dạy học mĩ thuật phù hợp. 8 loại trí thông minh theo quan điểm của Howard Gardner mà GV cần quan tâm là:

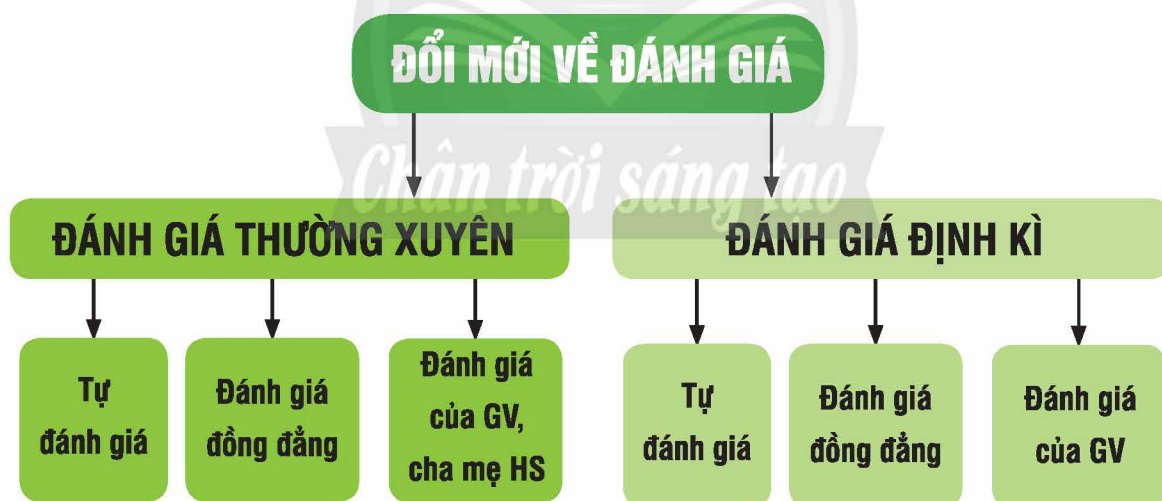
- *Trí thông minh về ngôn ngữ*: Là khả năng vượt trội trong việc sử dụng ngôn ngữ, lời nói. Người học dễ thuyết trình, thể hiện cảm xúc bằng lời nói.
- *Trí thông minh về logic – toán học*: Là khả năng sử dụng các con số và nhận biết các mô hình trừu tượng. Người học thích suy nghĩ, làm việc với các con số, giải quyết các vấn đề bằng logic – toán học.
- *Trí thông minh về thị giác – không gian hình ảnh*: Là khả năng vượt trội trong việc hình dung các đồ vật, các chiều không gian. Người học thích các hoạt động mĩ thuật (thiết kế, thủ công, vẽ và tạo hình,...).
- *Trí thông minh về âm nhạc*: Là khả năng cảm nhận các giai điệu và âm thanh, nhạy cảm với âm nhạc và nhịp điệu. Người học thích hát, gõ nhịp, thích chơi nhạc và dễ nhớ các giai điệu.
- *Trí thông minh về vận động*: Là khả năng nhanh nhạy của cơ thể và khả năng điều khiển tốt các vận động. Người học thích chạy, nhảy múa, thể thao, truyền các thông điệp bằng ngôn ngữ cơ thể.

- *Trí thông minh về năng lực tương tác (hướng ngoại)*: Là khả năng nổi trội trong giao tiếp và quan hệ giữa người này với người khác. Người học dễ kết bạn, thích các trò chơi hợp tác, làm việc theo nhóm, dễ liên kết các cá nhân.
- *Trí thông minh nội tâm*: Là khả năng tự suy nghĩ, có tinh thần độc lập, tự chủ trong xử lý và giải quyết các vấn đề. Người học thích nghiên cứu, làm việc độc lập, hạn chế trong giao tiếp.
- *Trí thông minh về thiên nhiên*: Là khả năng khám phá, nghiên cứu về thiên nhiên, tự suy nghĩ, có tinh thần độc lập, tự chủ trong xử lý và giải quyết các vấn đề liên quan đến tự nhiên. Người học thích tìm hiểu về môi trường thiên nhiên, động, thực vật.

3. ĐÁNH GIÁ TRONG DẠY HỌC MĨ THUẬT

3.1. ĐỔI MỚI ĐÁNH GIÁ TRONG DẠY HỌC MĨ THUẬT

Đổi mới về đánh giá trong dạy học Mỹ thuật được thể hiện ở sự tham gia của HS trong cả quá trình hoạt động học tập của các em. Đánh giá trong dạy học Mỹ thuật ở Tiểu học là đánh giá thường xuyên qua quan sát, theo dõi, cùng nhau trao đổi, nhận xét, kiểm soát quá trình tham gia học tập, rèn luyện giữa các HS nhằm hình thành và phát triển năng lực, phẩm chất của mỗi cá nhân; GV tư vấn, hướng dẫn, hỗ trợ, động viên, khuyến khích HS kịp thời trong từng hoạt động. Đánh giá định kì môn Mỹ thuật là sự tổng hợp kết quả đánh giá quá trình học tập, rèn luyện, sự hình thành và phát triển một số năng lực, phẩm chất của HS thuộc lĩnh vực mỹ thuật từ đầu năm học đến thời điểm đánh giá.

Hình 3. Đổi mới về đánh giá với sự tham gia của HS

3.2. MỤC TIÊU ĐÁNH GIÁ

Đánh giá trong dạy học Mỹ thuật hướng đến các mục tiêu sau:

- Giúp GV điều chỉnh, đổi mới phương pháp, hình thức tổ chức dạy học ngay trong quá trình hay kết thúc mỗi giai đoạn; kịp thời phát hiện những cố gắng, tiến bộ của HS để động viên, khích lệ, đồng thời nhanh chóng phát hiện những hạn chế, khó khăn của HS để hướng dẫn, hỗ trợ nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động học tập, rèn luyện của HS.

- Giúp HS có năng lực tự đánh giá, tham gia đánh giá lẫn nhau, tự học, tự điều chỉnh cách học, có năng lực giao tiếp, hợp tác, có hứng thú học tập và rèn luyện để tiến bộ.
- Giúp cha mẹ HS có thể hiểu, cùng tham gia vào việc đánh giá quá trình và kết quả học tập của con em mình, tích cực hợp tác với nhà trường trong các hoạt động giáo dục HS.
- Giúp cán bộ quản lý giáo dục các cấp kịp thời chỉ đạo các hoạt động giáo dục, chỉ đạo đổi mới phương pháp dạy học, đổi mới phương pháp đánh giá nhằm đạt hiệu quả giáo dục.

3.3. HÌNH THỨC VÀ TIÊU CHÍ ĐÁNH GIÁ

3.3.1. Tự đánh giá và đánh giá đồng đẳng

HS thực hiện tự đánh giá cá nhân và đánh giá đồng đẳng trong nhóm, trong cặp đôi dựa trên các tiêu chí:

- Sự chuẩn bị, ý thức tham gia vào hoạt động học tập;
- Khả năng tự khám phá, khả năng giao tiếp, hợp tác, độc lập, sáng tạo,...;
- Thời gian hoàn thành nhiệm vụ học tập;
- Sự tiến bộ về nhận thức, kĩ năng, kết quả học tập của bản thân HS.

3.3.2. Giáo viên đánh giá

GV thực hiện đánh giá thường xuyên, toàn diện, cụ thể đối với HS dựa trên các tiêu chí đã xây dựng là:

- Sự tích cực chuẩn bị bài, sẵn sàng học tập, hợp tác;
- Năng lực học tập: nhận thức, kĩ năng, sự linh hoạt, độc lập, sáng tạo;
- Năng lực, sở thích của HS về ngôn ngữ tạo hình (chấm, nét, hình, khối, màu sắc, đậm nhạt,...);
- Năng lực xã hội: giao tiếp, hợp tác, thích ứng;
- Hình thức đánh giá thông qua kiểm tra vấn đáp, thực hành, hoạt động thực tiễn, câu lạc bộ, chuyên đề,...

Đánh giá kết quả học tập môn Mĩ thuật của HS lớp 5 cũng như ở các lớp 1, 2, 3, 4 là đánh giá theo năng lực của cá nhân hoặc nhóm trong suốt quá trình học tập, hoạt động, trải nghiệm, thực hành, sáng tạo và qua các sản phẩm mĩ thuật của HS. GV khuyến khích HS tự giới thiệu, nhận xét, nêu cảm nhận, chia sẻ với bạn, tự đánh giá và đánh giá lẫn nhau (đánh giá đồng đẳng) dựa trên các tiêu chí mà GV cùng HS xây dựng nên. GV có thể tùy chọn cách xếp loại tương ứng với việc đánh giá HS là Hoàn thành tốt (T); Hoàn thành (HT) hay Chưa hoàn thành (CHT).

4. GIỚI THIỆU SÁCH GIÁO KHOA MĨ THUẬT LỚP 5

4.1. CẤU TRÚC SÁCH GIÁO KHOA MĨ THUẬT 5

Theo yêu cầu của Chương trình Giáo dục phổ thông 2018, nội dung môn học Mĩ thuật lớp 5 định hướng chủ đề theo các mạch nội dung Mĩ thuật tạo hình và Mĩ thuật ứng dụng. Với Mĩ thuật tạo hình, các chủ đề được định hướng là: *Thiên nhiên; Con người; Gia đình; Nhà trường; Xã hội; Quê hương; Đất nước; Thế giới*. Với Mĩ thuật ứng dụng, các chủ đề được định hướng là: *Đồ chơi, đồ dùng học tập, đồ dùng cá nhân, đồ lưu niệm, đồ gia dụng*. SGK Mĩ thuật 5 cụ thể hoá yêu cầu, định hướng của Chương trình thông qua việc xây dựng các chủ đề: *Ngôi trường thân*

yêu; Thiên nhiên tươi đẹp; Gia đình và đồ vật thân quen; Khám phá thế giới; Cuộc sống quanh em; Nét đẹp truyền thống quê hương và bài Tổng kết cuối năm.

Từ định hướng chủ đề của Chương trình, trên cơ sở 6 chủ đề đã xây dựng, căn cứ vào đặc điểm tâm sinh lí và các mối quan hệ cơ bản của lứa tuổi HS lớp 5, như quan hệ với bạn bè, với nhà trường, với cuộc sống xung quanh, với văn hoá nghệ thuật của dân tộc và thế giới, SGK *Mĩ thuật* 5 được thiết kế thành 18 bài học tương ứng với 35 tiết học, trong đó:

- 10 bài *Mĩ thuật* tạo hình, mỗi bài gồm 2 tiết, tổng số tiết là 20 tiết.
- 7 bài *Mĩ thuật* ứng dụng, mỗi bài gồm 2 tiết, tổng số tiết là 14 tiết.
- 1 bài Tổng kết năm học gồm 1 tiết.

Tuần	Tên bài học	Số tiết	Nội dung	Yêu cầu cần đạt về chuyên môn (Chỉ số hành vi của từng thành tố năng lực kĩ thuật)	Yêu cầu cần đạt	Tư liệu/ Ngữ liệu/ Hình ảnh
CHỦ ĐỀ: NGÔI TRƯỜNG THÂN YÊU MỤC TIÊU CHỦ ĐỀ: 1. Quan sát và nhận thức thẩm mĩ Nêu được sự khác biệt về bề mặt của phù điêu với tranh vẽ. 2. Sáng tạo và ứng dụng thẩm mĩ Tạo được sản phẩm kĩ thuật 2D, 3D về đề tài nhà trường. 3. Phân tích và đánh giá thẩm mĩ – Phân biệt được một số hình thức tạo sản phẩm kĩ thuật trong thực hành sáng tạo. – Chia sẻ được tình cảm với thầy cô, bạn bè, trường, lớp,...						
1 – 2	Bài 1: Quang cảnh trường em	2	– <i>Thực hành:</i> Vẽ tranh đề tài. – <i>Thảo luận:</i> Sản phẩm của HS và tác phẩm kĩ thuật. – <i>Thể loại:</i> Kĩ thuật tạo hình. – <i>Chủ đề:</i> Nhà trường.	Nhận biết được: <i>yếu tố tạo hình để mô phỏng đối tượng thẩm mĩ.</i>	– Trình bày được cách kết hợp màu sắc với cảnh vật thể hiện không gian, sự vui tươi, nhộn nhịp trong tranh. – Vẽ được bức tranh thể hiện một góc cảnh ở trường với các hoạt động của HS. – Chỉ ra được nét, hình, màu thể hiện không khí vui tươi trong bài vẽ. – Chia sẻ được giá trị và ý nghĩa của quang cảnh trường học xanh tươi, sạch đẹp và những cảm xúc của HS với bạn bè, thầy cô, trường lớp.	Ảnh chụp góc cảnh ở trường.

Tuần	Tên bài học	Số tiết	Nội dung	Yêu cầu cần đạt về chuyên môn (Chỉ số hành vi của từng thành tố năng lực mỹ thuật)	Yêu cầu cần đạt	Tư liệu/ Ngữ liệu/ Hình ảnh
3 – 4	Bài 2: Bạn cùng học của em	2	– <i>Thực hành:</i> Tạo hình nổi trên mặt phẳng (phù điêu). – <i>Thảo luận:</i> Sản phẩm của HS và tác phẩm mỹ thuật. – <i>Thể loại:</i> Mĩ thuật tạo hình – Điêu khắc. – <i>Chủ đề:</i> Nhà trường.	Nhận biết được: <i>nét đặc trưng của phù điêu.</i>	– Nêu được cách tạo các lớp hình khối của cảnh vật trên mặt phẳng bằng đất nặn. – Tạo được hình khối nổi bằng đất nặn diễn tả hoạt động của HS ở trường, lớp trên mặt phẳng. – Chỉ ra được các dạng hình khối tạo cảnh vật và không gian trong sản phẩm và tác phẩm phù điêu. – Chia sẻ được nét đẹp và ý nghĩa của tình bạn trong học tập ở trường.	Tác phẩm phù điêu của họa sĩ.

CHỦ ĐỀ: THIÊN NHIÊN TƯƠI ĐẸP

MỤC TIÊU CHỦ ĐỀ:

1. Quan sát và nhận thức thẩm mĩ

Nêu được cách phối hợp các vật liệu khác nhau để tạo sản phẩm mỹ thuật.

2. Sáng tạo và ứng dụng thẩm mĩ

Tạo được sản phẩm mỹ thuật 2D, 3D về đề tài thiên nhiên.

3. Phân tích và đánh giá thẩm mĩ

– Chỉ ra được sự khác nhau giữa tranh vẽ, tranh in, tượng và phù điêu qua sản phẩm, tác phẩm mỹ thuật.

– Chia sẻ được vẻ đẹp và vai trò của thiên nhiên trong nghệ thuật và trong cuộc sống.

5 – 6	Bài 1: Thiên nhiên trong tranh in	2	– <i>Thực hành:</i> In tranh. – <i>Thảo luận:</i> Sản phẩm của HS và tác phẩm mỹ thuật. – <i>Thể loại:</i> Mĩ thuật ứng dụng – Tranh in.	Nhận biết được: <i>vật liệu tự nhiên, vật liệu tái sử dụng và chất cảm trong tranh in.</i>	– Nêu được cách tạo khuôn và in tranh bằng giấy bìa. – Tạo được bức tranh in thể hiện cảnh vật thiên nhiên bằng đậm nhạt.	Tác phẩm tranh in của họa sĩ.

Tuần	Tên bài học	Số tiết	Nội dung	Yêu cầu cần đạt về chuyên môn (Chỉ số hành vi của từng thành tố năng lực mỹ thuật)	Yêu cầu cần đạt	Tư liệu/ Ngữ liệu/ Hình ảnh
			– <i>Chủ đề:</i> Thiên nhiên.		- Chỉ ra được không gian, sắc độ đậm nhạt và chất cảm trên bề mặt của sản phẩm mỹ thuật. - Chia sẻ được vẻ đẹp tạo hình và giá trị của nghệ thuật tranh in trong cuộc sống.	
7 – 8	Bài 2: Những sắc màu thiên nhiên	2	- <i>Thực hành:</i> Vẽ tranh thể hiện hoà sắc của thiên nhiên. - <i>Thảo luận:</i> Sản phẩm của HS và tác phẩm mỹ thuật. - <i>Thể loại:</i> Mỹ thuật tạo hình – Hội hoạ. - <i>Chủ đề:</i> Thiên nhiên.	Nhận biết được: <i>cách phối hợp hình, màu.</i>	- Nêu được cách sử dụng hoà sắc nóng hoặc lạnh trong tranh vẽ. - Tạo được bức tranh thể hiện thời gian, thời tiết của thiên nhiên. - Chỉ ra được màu sắc tạo nét đặc trưng của thiên nhiên trong bài vẽ. - Chia sẻ được ý nghĩa và giá trị của thiên nhiên trong cuộc sống và trong tác phẩm mỹ thuật.	Tranh vẽ về thiên nhiên của hoạ sĩ.
9 – 10	Bài 3: Động vật hoang dã ở châu Phi	2	- <i>Thực hành:</i> Vẽ, cắt và đắp nổi để trang trí hình con vật. - <i>Thảo luận:</i> Sản phẩm của HS và hình ảnh động vật hoang dã. - <i>Thể loại:</i> Mỹ thuật ứng dụng – Thủ công. - <i>Chủ đề:</i> Thiên nhiên.	Nhận biết được: <i>vật liệu tự nhiên, vật liệu nhân tạo, vật liệu tái sử dụng.</i>	- Nêu được cách vẽ, cắt, đắp nổi và trang trí hình động vật từ các vật liệu khác nhau. - Tạo được bức phù điêu về động vật hoang dã ở châu Phi. - Chỉ ra được độ cao, thấp của hình khối trong sản phẩm mỹ thuật. - Chia sẻ được trách nhiệm của bản thân trong việc bảo tồn động vật hoang dã.	Phù điêu về động vật.

Tuần	Tên bài học	Số tiết	Nội dung	Yêu cầu cần đạt về chuyên môn (Chỉ số hành vi của từng thành tố năng lực mỹ thuật)	Yêu cầu cần đạt	Tư liệu/ Ngữ liệu/ Hình ảnh
CHỦ ĐỀ: GIA ĐÌNH VÀ ĐỒ VẬT THÂN QUEN MỤC TIÊU CHỦ ĐỀ: 1. Quan sát và nhận thức thẩm mỹ Nêu được một số cách tạo sản phẩm mỹ thuật hội họa, đồ họa, điêu khắc. 2. Sáng tạo và ứng dụng thẩm mỹ Tạo được sản phẩm mỹ thuật 2D, 3D về đề tài gia đình. 3. Phân tích và đánh giá thẩm mỹ – Chỉ ra được yếu tố, nguyên lí tạo hình được sử dụng trong sản phẩm, tác phẩm mỹ thuật 2D và 3D. – Chia sẻ được nét đẹp và tình cảm, tình yêu thương trong mỗi gia đình.						
11 – 12	Bài 1: Đồ gốm, sứ trong gia đình	2	– <i>Thực hành:</i> Nặn đồ vật dùng trang trí trong gia đình. – <i>Thảo luận:</i> Sản phẩm của HS và sản phẩm gốm, sứ. – <i>Thể loại:</i> Mỹ thuật ứng dụng – Thủ công. – <i>Chủ đề:</i> Gia đình.	Nhận biết được: <i>đặc điểm của sản phẩm thủ công mỹ nghệ.</i>	– Chỉ ra được cách tạo hình, trang trí đồ vật theo hình thức sản phẩm gốm, sứ. – Tạo và trang trí được mô hình đồ gốm sứ trong gia đình bằng đất nặn. – Chỉ ra được đặc điểm của sản phẩm thủ công mỹ nghệ qua các đồ vật bằng gốm, sứ. – Chia sẻ được nét đẹp và giá trị của làng nghề thủ công truyền thống trong cuộc sống.	Sản phẩm gốm sứ.
13 – 14	Bài 2: Hoạ tiết trang trí từ hình cắt giấy	2	– <i>Thực hành:</i> Cắt dán tạo hoạ tiết trang trí. – <i>Thảo luận:</i> Sản phẩm của HS. – <i>Thể loại:</i> Mỹ thuật ứng dụng – Trang trí. – <i>Chủ đề:</i> Gia đình.	Nhận biết được: <i>cân bằng, tương phản, lặp lại.</i>	– Nêu được cách tạo hoạ tiết trang trí có tính cân bằng, tương phản, lặp lại. – Tạo được hoạ tiết trang trí bằng cách cắt dán giấy.	Sản phẩm hoạ tiết trang trí từ hình cắt giấy.

Tuần	Tên bài học	Số tiết	Nội dung	Yêu cầu cần đạt về chuyên môn (Chỉ số hành vi của từng thành tố năng lực mỹ thuật)	Yêu cầu cần đạt	Tư liệu/ Ngữ liệu/ Hình ảnh
					- Chỉ ra được các nguyên lí trang trí có tính cân bằng, tương phản, lặp lại trong sản phẩm, tác phẩm mỹ thuật. - Chia sẻ được nét đẹp và giá trị thẩm mỹ của hình trang trí có tính cân bằng, tương phản, lặp lại trong cuộc sống.	
15 – 16	Bài 3: Ngày Tết trong gia đình	2	- Thực hành: Vẽ tranh theo đề tài. - Thảo luận: Sản phẩm của HS và tác phẩm mỹ thuật. - Thể loại: Mỹ thuật tạo hình – Hội hoạ. - Chủ đề: Gia đình.	Nhận biết được: yếu tố chính, phụ.	- Nêu được cách kết hợp các hình, màu đặc trưng để thể hiện đề tài trong tranh. - Tạo được bức tranh thể hiện hoạt động của ngày Tết trong gia đình. - Chỉ ra được hình chính, phụ trong sản phẩm, tác phẩm mỹ thuật. - Chia sẻ được nét đẹp văn hoá truyền thống của gia đình trong cuộc sống.	Tranh ảnh về ngày Tết.

CHỦ ĐỀ: KHÁM PHÁ THẾ GIỚI

MỤC TIÊU CHỦ ĐỀ:

1. Quan sát và nhận thức thẩm mỹ

Nêu được cách sử dụng một số yếu tố tạo hình để mô phỏng đối tượng thẩm mỹ.

2. Sáng tạo và ứng dụng thẩm mỹ

Tạo được sản phẩm mỹ thuật 2D về vẻ đẹp cảnh vật trên thế giới.

3. Phân tích và đánh giá thẩm mỹ

– Chỉ ra được yếu tố tạo hình trong mỗi sản phẩm mỹ thuật.

– Tôn trọng các kì quan, sản phẩm văn hoá của các nước trên thế giới; thể hiện được tình đoàn kết, hữu nghị giữa các dân tộc trên thế giới.

Tuần	Tên bài học	Số tiết	Nội dung	Yêu cầu cần đạt về chuyên môn (Chỉ số hành vi của từng thành tố năng lực mỹ thuật)	Yêu cầu cần đạt	Tư liệu/ Ngữ liệu/ Hình ảnh
17 – 18	Bài 1: Kì quan thế giới	2	– <i>Thực hành:</i> Vẽ tranh qua ảnh bằng nét. – <i>Thảo luận:</i> Sản phẩm của HS và ảnh chụp. – <i>Thể loại:</i> Mỹ thuật tạo hình – Hội hoạ. – <i>Chủ đề:</i> Thế giới.	Nhận biết được: <i>cách sử dụng một số yếu tố tạo hình để mô phỏng đối tượng thẩm mỹ.</i>	– Trình bày được cách mô phỏng công trình kiến trúc theo ảnh. – Vẽ được một công trình kiến trúc tiêu biểu trên thế giới bằng nét. – Chỉ ra được nét tạo hình và đậm nhạt trong sản phẩm mỹ thuật. – Chia sẻ được vẻ đẹp tạo hình và ý nghĩa văn hoá của công trình kiến trúc thể hiện trong sản phẩm mỹ thuật.	Tranh ảnh về các công trình kiến trúc tiêu biểu trên thế giới.
19 – 20	Bài 2: Thiếu nhi thế giới với hoà bình	2	– <i>Thực hành:</i> Vẽ tranh theo đề tài. – <i>Thảo luận:</i> Sản phẩm của HS và tác phẩm mỹ thuật. – <i>Thể loại:</i> Mỹ thuật tạo hình – Hội hoạ. – <i>Chủ đề:</i> Thế giới.	Nhận biết được: <i>yếu tố chính, phụ.</i>	– Nêu được cách kết hợp các nhóm nhân vật để thể hiện đề tài trong tranh. – Tạo được bức tranh về đề tài hoạt động giao lưu của thiếu nhi thế giới. – Chỉ ra được nhóm chính, nhóm phụ trong sản phẩm mỹ thuật. – Chia sẻ được nét đẹp và ý nghĩa của hoạt động giao lưu của thiếu nhi thế giới.	Tranh ảnh về các hoạt động giao lưu của thiếu nhi thế giới.
21 – 22	Bài 3: Linh vật thể thao	2	– <i>Thực hành:</i> Vẽ mô phỏng. – <i>Thảo luận:</i> Sản phẩm của HS và tác phẩm mỹ thuật.	Nhận biết được: <i>đối tượng thể hiện, mục đích sáng tạo.</i>	– Nêu được cách mô phỏng hình ảnh đặc trưng với màu sắc ấn tượng. – Vẽ mô phỏng được hình linh vật thể thao yêu thích.	Hình linh vật của các đại hội thể thao.

Tuần	Tên bài học	Số tiết	Nội dung	Yêu cầu cần đạt về chuyên môn (Chỉ số hành vi của từng thành tố năng lực mỹ thuật)	Yêu cầu cần đạt	Tư liệu/ Ngữ liệu/ Hình ảnh
			– <i>Thể loại:</i> Mỹ thuật ứng dụng – Trang trí. – <i>Chủ đề:</i> Thể giới.		– Chỉ ra được nét, màu tạo điểm đặc trưng của hình mẫu linh vật. – Chia sẻ được cảm nhận về nét đẹp và vai trò của hình linh vật trong các kì đại hội thể thao.	
CHỦ ĐỀ: CUỘC SỐNG QUANH EM MỤC TIÊU CHỦ ĐỀ: 1. Quan sát và nhận thức thẩm mỹ Nêu được cách thể hiện yếu tố chính, phụ trong tác phẩm, sản phẩm mỹ thuật. 2. Sáng tạo và ứng dụng thẩm mỹ Tạo được sản phẩm mỹ thuật 2D, 3D diễn tả cuộc sống quanh em. 3. Phân tích và đánh giá thẩm mỹ – Chỉ ra được yếu tố, nguyên lí tạo nên hình ảnh chính, phụ và không gian trong tác phẩm, sản phẩm mỹ thuật. – Chia sẻ được nét đẹp văn hoá trong cuộc sống và trong nghệ thuật.						
23 – 24	Bài 1: Mùa thu hoạch	2	– <i>Thực hành:</i> Vẽ tranh theo đề tài. – <i>Thảo luận:</i> Sản phẩm của HS và tác phẩm mỹ thuật. – <i>Thể loại:</i> Mỹ thuật tạo hình – Hội hoạ. – <i>Chủ đề:</i> Xã hội.	Nhận biết được: <i>yếu tố thẩm mỹ ở sản phẩm, tác phẩm mỹ thuật và thực tiễn.</i>	– Nêu được cách sử dụng tư liệu hình ảnh để vẽ tranh theo đề tài. – Tạo được bức tranh thể hiện đề tài mùa thu hoạch trong cuộc sống. – Chỉ ra được hình, màu thể hiện hoạt động trong bài vẽ và tác phẩm mỹ thuật. – Chia sẻ được vẻ đẹp và ý nghĩa của ngày mùa trong cuộc sống.	Tranh ảnh về các công việc của mùa thu hoạch.

Tuần	Tên bài học	Số tiết	Nội dung	Yêu cầu cần đạt về chuyên môn (Chỉ số hành vi của từng thành tố năng lực mỹ thuật)	Yêu cầu cần đạt	Tư liệu/ Ngữ liệu/ Hình ảnh
25 – 26	Bài 2: Sáng tác truyện tranh	2	– <i>Thực hành:</i> Vẽ truyện tranh. – <i>Thảo luận:</i> Sản phẩm của HS và tác phẩm truyện tranh. – <i>Thể loại:</i> Mỹ thuật tạo hình – Hội hoạ. – <i>Chủ đề:</i> Xã hội.	Nhận biết được: <i>yếu tố và nguyên lí mỹ thuật.</i>	– Nêu được cách tạo và sử dụng hình vẽ nhân vật trong các phân cảnh để sáng tác truyện tranh. – Tạo được truyện tranh có hình một nhân vật chính trong các phân cảnh. – Chỉ ra được yếu tố chính, phụ và lặp lại trong sản phẩm mỹ thuật. – Chia sẻ được nét đẹp và giá trị của truyện tranh trong học tập và trong cuộc sống.	Truyện tranh.
27 – 28	Bài 3: Vẽ đẹp của mặt trước ngôi nhà	2	– <i>Thực hành:</i> Cắt, ghép, dán giấy bìa tạo hình phù điêu. – <i>Thảo luận:</i> Sản phẩm của HS và hình ảnh thực tế. – <i>Thể loại:</i> Mỹ thuật tạo hình – Phù điêu. – <i>Chủ đề:</i> Quê hương.	Nhận biết được: <i>yếu tố, nguyên lí mỹ thuật.</i>	– Nêu được cách tạo hình và trang trí phù điêu bằng vật liệu đã qua sử dụng. – Tạo được hình mặt trước ngôi nhà bằng cách cắt, ghép, dán giấy bìa. – Chỉ ra được các hình khối lồi, lõm và cách trang trí trong sản phẩm. – Chia sẻ được ý nghĩa của việc bảo tồn, giữ gìn nét đẹp của di sản quê hương.	Hình ảnh mặt trước các ngôi nhà.

CHỦ ĐỀ: NÉT ĐẸP TRUYỀN THỐNG QUÊ HƯƠNG

MỤC TIÊU CHỦ ĐỀ:

1. Quan sát và nhận thức thẩm mĩ

Nêu được cách tạo sản phẩm mỹ thuật thể hiện hình ảnh về di sản của quê hương.

2. Sáng tạo và ứng dụng thẩm mĩ

Tạo được sản phẩm mỹ thuật 2D, 3D thể hiện nét đẹp của di sản quê hương.

3. Phân tích và đánh giá thẩm mĩ

- Chỉ ra được yếu tố thẩm mĩ trong sản phẩm mỹ thuật thể hiện nét đẹp của di sản quê hương.
- Chia sẻ được giá trị văn hoá, nghệ thuật của di sản và có ý thức bảo tồn, phát huy di sản của quê hương, đất nước.

Tuần	Tên bài học	Số tiết	Nội dung	Yêu cầu cần đạt về chuyên môn (Chỉ số hành vi của từng thành tố năng lực mỹ thuật)	Yêu cầu cần đạt	Tư liệu/ Ngữ liệu/ Hình ảnh
29 – 30	Bài 1: Lễ hội truyền thống	2	– <i>Thực hành:</i> Vẽ tranh theo đề tài. – <i>Thảo luận:</i> Sản phẩm của HS và tác phẩm mỹ thuật. – <i>Thể loại:</i> Mỹ thuật tạo hình – Hội hoạ. – <i>Chủ đề:</i> Quê hương.	Nhận biết được: <i>yếu tố và dấu hiệu của nguyên lí.</i>	– Nêu được cách kết hợp các hình, màu đặc trưng để thể hiện đề tài trong tranh. – Tạo được bức tranh thể hiện hình ảnh của lễ hội trên quê hương. – Chỉ ra được các yếu tố và nguyên lí, tỉ lệ, lặp lại, nhấn mạnh trong sản phẩm, tác phẩm mỹ thuật. – Chia sẻ được nét đẹp và vai trò của lễ hội truyền thống trong cuộc sống.	Tranh ảnh về các lễ hội truyền thống.
31 – 32	Bài 2: Đồ chơi dân gian	2	– <i>Thực hành:</i> Thủ công – cắt dán giấy tạo hình nhân vật. – <i>Thảo luận:</i> Sản phẩm của HS và hình ảnh mẫu. – <i>Thể loại:</i> Mỹ thuật ứng dụng – Thủ công. – <i>Chủ đề:</i> Quê hương.	Nhận biết được: <i>đặc điểm của sản phẩm thủ công.</i>	– Nêu được cách tạo hình rối đơn giản theo hình mẫu của đồ chơi dân gian. – Tạo được hình nhân vật múa gây trông trắng bằng giấy bìa màu. – Chỉ ra được nguyên lí cân bằng và cách thức tạo sự chuyển động trong sản phẩm mỹ thuật. – Chia sẻ được nét đẹp văn hoá và cách ứng dụng đồ chơi dân gian trong học tập và vui chơi.	Đồ chơi dân gian tiến sĩ giấy và hai ông đánh gậy.
33 – 34	Bài 3: Mô hình nhạc cụ dân tộc	2	– <i>Thực hành:</i> Thủ công – tạo hình từ vật liệu đã qua sử dụng. – <i>Thảo luận:</i> Sản phẩm của HS và ảnh nhạc cụ.	Nhận biết được: <i>cách phối hợp các vật liệu tạo sản phẩm.</i>	– Trình bày được cách kết hợp các vật liệu đã qua sử dụng tạo sản phẩm mỹ thuật. – Tạo được mô hình nhạc cụ dân tộc từ các vật liệu đã qua sử dụng.	

Tuần	Tên bài học	Số tiết	Nội dung	Yêu cầu cần đạt về chuyên môn (Chỉ số hành vi của từng thành tố năng lực mỹ thuật)	Yêu cầu cần đạt	Tư liệu/ Ngữ liệu/ Hình ảnh
			– <i>Thể loại:</i> Mỹ thuật ứng dụng – Trang trí. – <i>Chủ đề:</i> Đồ chơi; đồ dùng học tập.		– Chỉ ra được các dạng hình, khối và sự cân bằng, tương phản trong sản phẩm mỹ thuật. – Chia sẻ được giá trị của nhạc cụ dân tộc và ý thức, trách nhiệm của HS với vật liệu đã qua sử dụng.	Tranh ảnh về nhạc cụ dân tộc.
35	Bài tổng kết: Giới thiệu các bài học trong SGK Mỹ thuật 5	1	– <i>Thực hành:</i> Tạo bài trình chiếu PowerPoint. – <i>Thảo luận:</i> Sản phẩm của HS. – <i>Thể loại:</i> Ứng dụng thiết bị công nghệ. – <i>Chủ đề:</i> Tổng kết.	Ứng dụng được kiến thức, kỹ năng công nghệ thông tin phù hợp trong thực hành sáng tạo.	– Nêu được cách sử dụng phần mềm PowerPoint tạo bài trình chiếu giới thiệu sản phẩm mỹ thuật. – Tạo được bài trình chiếu các sản phẩm mỹ thuật tiêu biểu của năm học. – Chỉ ra được các hình thức mỹ thuật đã học qua bài trình chiếu. – Chia sẻ được vai trò và ý nghĩa của thiết bị công nghệ trong thực hành sáng tạo hoặc lưu giữ sản phẩm mỹ thuật.	Hình ảnh các sản phẩm mỹ thuật

4.2. MÔ HÌNH NHẬN THỨC BÀI HỌC TRONG SÁCH GIÁO KHOA MỸ THUẬT 5

Dựa theo đặc thù của môn Mỹ thuật là môn học hướng tới các giá trị về thẩm mỹ, truyền thống văn hoá, lịch sử, kỹ năng thực hành sáng tạo, vận dụng vào thực tế cuộc sống và học tập, khơi dậy cảm xúc tích cực cho HS, SGK *Mỹ thuật 5* xây dựng cấu trúc bài học tương ứng với yêu cầu của *Thông tư 33/2017/TT/BGDĐT*, đồng thời phát triển dựa trên các thành tựu đã được vận dụng vào đổi mới phương pháp và hình thức tổ chức dạy học mỹ thuật cấp Tiểu học những năm gần đây, cụ thể:

Mô hình bài học theo Thông tư 33/2017/TT/BGDĐT	Mô hình bài học SGK Mỹ thuật 5
MỞ ĐẦU	Khám phá: Huy động cảm xúc, kinh nghiệm, sự trải nghiệm để hướng tới nội dung bài học.
KIẾN THỨC MỚI	Kiến tạo kiến thức – kĩ năng: Hình thành kiến thức, kĩ năng mới trong bài học.
LUYỆN TẬP	Luyện tập – Sáng tạo: Luyện tập, thực hành, sáng tạo dựa trên kiến thức, kĩ năng vừa được học.
VẬN DỤNG	Phân tích – Đánh giá: Giới thiệu, chia sẻ cảm nhận, giao tiếp, nhận xét, rút kinh nghiệm sau luyện tập – sáng tạo để hoàn chỉnh kiến thức, kĩ năng mới. Vận dụng – Phát triển: Vận dụng kiến thức, kĩ năng, sản phẩm vào thực tiễn cuộc sống và các hoạt động học tập tích hợp với mỹ thuật.

Hình 4. Mô hình bài học SGK Mỹ thuật 5

Các bài học trong SGK *Mỹ thuật 5* được biên soạn phù hợp với lứa tuổi HS theo mạch nội dung của Mỹ thuật tạo hình, Mỹ thuật ứng dụng và với định hướng chủ đề trong Chương trình Mỹ thuật lớp 5 cũng như các chủ đề cụ thể được xây dựng trong sách là: *Ngôi trường thân yêu; Thiên nhiên tươi đẹp; Gia đình và đồ vật thân quen; Khám phá thế giới; Cuộc sống quanh em; Nét đẹp truyền thống quê hương* và bài *Tổng kết cuối năm*.

Mỗi chủ đề trong SGK *Mỹ thuật 5* đều có Mục tiêu của chủ đề. Mỗi bài học trong chủ đề được sắp xếp liên kết với nhau theo thứ tự nội dung.

4.3. CẤU TRÚC KẾ HOẠCH BÀI HỌC CỤ THỂ TRONG SÁCH GIÁO VIÊN MỸ THUẬT 5

Mỗi bài học trong *Sách giáo viên Mỹ thuật 5* được thiết kế thành một kế hoạch dạy học cụ thể, tương ứng với SGK *Mỹ thuật 5*. Mỗi kế hoạch dạy học trình bày các nội dung sau:

- Tên bài, số tiết.
- Mục tiêu HS cần đạt.
- Chuẩn bị.
- Các hoạt động.

Trong đó, nội dung về các hoạt động sẽ bao gồm 5 hoạt động dạy – học thống nhất với các hoạt động được trình bày theo trình tự logic như trong SGK là: *Khám phá* → *Kiến tạo kiến thức, kĩ năng* → *Luyện tập* – *Sáng tạo* → *Phân tích* – *Đánh giá* → *Vận dụng* – *Phát triển*. Mỗi hoạt động được thiết kế như sau:

- *Tên hoạt động*.
- *Nhiệm vụ của GV*: Đưa ra nhiệm vụ trọng tâm mà GV cần thực hiện trong hoạt động.
- + *Gợi ý cách tổ chức*: Đề xuất cách thức để GV có thể hướng dẫn/ hỗ trợ/ khuyến khích HS thực hiện hoạt động.
- + *Câu hỏi gợi mở*: Đưa ra hệ thống câu hỏi GV có thể sử dụng để gợi mở cho HS trong quá trình tổ chức hoạt động dạy học mỹ thuật.
- + *Lưu ý HS/ Tóm tắt để HS ghi nhớ*: Nêu những điều HS cần lưu ý trong quá trình học hay thực hành mỹ thuật/ Tóm tắt lại các kiến thức, kĩ năng của mỗi hoạt động hay bài học mà HS cần nắm được.

Đặc biệt, hoạt động *Vận dụng* – *Phát triển* là hoạt động mang tính gợi mở, khuyến khích HS vận dụng kiến thức, kĩ năng của bài học mỹ thuật để tiếp tục sáng tạo trong cuộc sống.

Trong quá trình tổ chức các hoạt động dạy học mỹ thuật cụ thể, GV cần lưu ý:

- Nắm vững các kĩ thuật của Mỹ thuật tạo hình, Mỹ thuật ứng dụng và phương pháp tổ chức để vận dụng linh hoạt trong các chủ đề/ bài học.
- Dựa vào điều kiện thực tế ở mỗi địa phương, GV linh hoạt lựa chọn các vật liệu và hình thức mỹ thuật phù hợp để tổ chức dạy học; có thể bắt đầu bài học bằng hoạt động nào trước nhằm phát huy tính tích cực, hứng thú tham gia của HS, không nhất thiết phải theo thứ tự các hoạt động trong SGK.
- Động viên, khuyến khích, hỗ trợ kịp thời để giúp HS phát triển năng lực, phẩm chất cá nhân.
- Cuối mỗi bài, tùy điều kiện lớp học, GV cần tổ chức cho HS trưng bày, giới thiệu, chia sẻ về sản phẩm theo hình thức phù hợp với khả năng, ý tưởng của HS.
- Đánh giá kết quả học tập của HS trong cả quá trình hoạt động và qua sản phẩm theo năng lực.
- Phối hợp với các lực lượng khác để tổ chức các hoạt động dạy học mỹ thuật hiệu quả (Ban Giám hiệu, GV chủ nhiệm, các GV bộ môn khác, cha mẹ HS,...). Có thể xây dựng phòng học mỹ thuật (hoặc tại lớp) có đồ dùng học tập chung cho HS để các em có ý thức tập thể, ý thức trách nhiệm trong sử dụng, giữ gìn, tiết kiệm đồ dùng, chia sẻ với nhau,...
- Thường xuyên cập nhật thông tin, bổ sung những kiến thức tự nhiên, xã hội,... có liên quan tới mỹ thuật; sinh hoạt chuyên môn theo cụm trường, chia sẻ với các đồng nghiệp những kinh nghiệm dạy – học thực tế để phát triển năng lực chuyên môn và nghiệp vụ sư phạm của bản thân.

PHẦN THỨ HAI

HƯỚNG DẪN THỰC HIỆN CÁC BÀI HỌC CỤ THỂ

CHỦ ĐỀ	TÊN BÀI	LOẠI BÀI	TIẾT
Ngôi trường thân yêu	1. Quang cảnh trường em	Hội hoạ	2
	2. Bạn cùng học của em	Điêu khắc	2
Thiên nhiên tươi đẹp	1. Thiên nhiên trong tranh in	Đồ hoạ (tranh in)	2
	2. Những sắc màu thiên nhiên	Hội hoạ	2
	3. Động vật hoang dã ở châu Phi	Điêu khắc	2
Gia đình và đồ vật thân quen	1. Đồ gốm sứ trong gia đình	Điêu khắc	2
	2. Hoạ tiết trang trí từ hình cắt giấy	Thủ công 2D	2
	3. Ngày Tết trong gia đình	Hội hoạ	2
Khám phá thế giới	1. Kỳ quan thế giới	Hội hoạ	2
	2. Thiếu nhi thế giới với hoà bình	Hội hoạ	2
	3. Linh vật thể thao	Hội hoạ	2
Cuộc sống quanh em	1. Mùa thu hoạch	Hội hoạ	2
	2. Sáng tác truyện tranh	Hội hoạ	2
	3. Vẻ đẹp của mặt trước ngôi nhà	Thủ công 3D	2
Nét đẹp truyền thống quê hương	1. Lễ hội truyền thống	Hội hoạ	2
	2. Đồ chơi dân gian	Thủ công 3D	2
	3. Mô hình nhạc cụ dân tộc	Thủ công 3D	2
Bài tổng kết	Giới thiệu các bài học trong SGK Mĩ thuật 5	Công nghệ thông tin – Bài trình chiếu	1

CHỦ ĐỀ

NGÔI TRƯỜNG THÂN YÊU

BÀI 1

Quang cảnh trường em

HĐ1 KHÁM PHÁ

Khám phá quang cảnh trường em.

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát hình, thảo luận và chia sẻ về các góc cảnh đẹp và các hoạt động học tập, vui chơi thường diễn ra ở trường em.

Gợi ý cách tổ chức:

- Hướng dẫn HS quan sát hình ở trang 6 trong SGK *Mỹ thuật 5*, gợi mở để các em nhớ lại các góc cảnh đẹp và các hoạt động học tập, vui chơi thường diễn ra ở trường.
- Tổ chức cho HS đi quan sát thực tế hoặc quan sát thêm hình ảnh, đoạn video ngắn ghi lại các góc cảnh với hoạt động diễn ra trong trường học.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Các hình ảnh thể hiện quang cảnh gì? Ở đâu?
- Có những cảnh vật gì ở quang cảnh đó?
- Các nhân vật có ở quang cảnh đó đang làm gì?
- Chia sẻ về cảnh vật và hoạt động học tập, vui chơi ở một góc quang cảnh trường em.
- ....?

CHUẨN BỊ

- ▶ HS: Giấy, bút vẽ, màu vẽ, tẩy,...
- ▶ GV: Tranh ảnh về các hoạt động ở trường học.

CHỦ ĐỀ

NGÔI TRƯỜNG THÂN YÊU

BÀI 1

Quang cảnh trường em

Dụng cụ cần dùng

Khám phá quang cảnh trường em

Quan sát bức ảnh, liên tưởng, chia sẻ về góc cảnh đẹp và các hoạt động học tập, vui chơi ở trường em.

Nguồn: 1, 2. Văn Thuận
3. Nguyễn Nhung

6

2

3

MỤC TIÊU:

- ▶ *Nêu được sự khác biệt về bề mặt của phù điêu với tranh vẽ.*
- ▶ *Tạo được sản phẩm mỹ thuật 2D, 3D về đề tài nhà trường.*
- ▶ *Phân biệt được một số hình thức tạo sản phẩm mỹ thuật trong thực hành sáng tạo.*
- ▶ *Chia sẻ được tình cảm với thầy cô, bạn bè, trường, lớp,...*

MỤC TIÊU:

- ▶ *Trình bày được cách kết hợp màu sắc với cảnh vật thể hiện không gian, sự vui tươi, nhộn nhịp trong tranh.*
- ▶ *Vẽ được bức tranh thể hiện một góc cảnh ở trường với các hoạt động của học sinh.*
- ▶ *Chỉ ra được nét, hình, màu thể hiện không khí vui tươi trong bài vẽ.*
- ▶ *Chia sẻ được giá trị và ý nghĩa của quang cảnh trường học xanh tươi, sạch đẹp và những cảm xúc của học sinh với bạn bè, thầy cô, trường lớp.*

MỤC TIÊU CHỦ ĐỀ:

- ▶ *Nêu được sự khác biệt về bề mặt của phù điêu với tranh vẽ.*
- ▶ *Tạo được sản phẩm mỹ thuật 2D, 3D về đề tài nhà trường.*
- ▶ *Phân biệt được một số hình thức tạo sản phẩm mỹ thuật trong thực hành sáng tạo.*
- ▶ *Chia sẻ được tình cảm với thầy cô, bạn bè, trường, lớp,...*

Các bước vẽ tranh quang cảnh một góc của trường học

Quan sát hình và chỉ ra các bước vẽ tranh về quang cảnh một góc của trường học theo gợi ý dưới đây:

1. Vẽ phác một góc khung cảnh trường học.

2. Vẽ thêm hoạt động của học sinh trong khung cảnh.

3. Vẽ màu với hoà sắc tươi sáng cho bức tranh.

4. Vẽ thêm chi tiết, hoàn thiện tranh.

Bạn nhớ nhé!

Vẽ một góc cảnh trước rồi thêm hoạt động của con người là một trong những cách để tạo bức tranh theo đề tài.

7

HOẠT ĐỘNG KIẾN TẠO KIẾN THỨC – KĨ NĂNG

Các bước vẽ tranh quang cảnh một góc của trường học.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát hình minh hoạ trong SGK *Mỹ thuật 5*, tìm hiểu và nhận biết các bước vẽ tranh quang cảnh một góc của trường học.

Gợi ý cách tổ chức:

- Tổ chức cho HS quan sát hình minh hoạ ở trang 7 trong SGK *Mỹ thuật 5*.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chỉ ra các bước vẽ tranh quang cảnh một góc của trường học.
- Gợi ý để HS nhắc lại và ghi nhớ các bước vẽ tranh về quang cảnh một góc của trường học.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Bức tranh được bắt đầu vẽ từ hình ảnh nào? Vì sao?
- Mô tả các bước tiếp theo để thực hiện bài vẽ.
- Để thể hiện được không khí vui tươi, trường học xanh, sạch, đẹp nên vẽ màu như thế nào?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Vẽ một góc cảnh trước rồi thêm hoạt động của con người là một trong những cách để tạo bức tranh theo đề tài.

HĐ3 LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Vẽ tranh về quang cảnh một góc của trường em.

Nhiệm vụ của GV:

Gợi mở để HS nhớ lại quang cảnh một góc ở trường mà các em thích hoặc có nhiều kỉ niệm và thực hành vẽ tranh theo các bước đã gợi ý. Hướng dẫn, hỗ trợ HS trong quá trình thực hành.

Gợi ý cách tổ chức:

- Gợi mở để HS nhớ lại hoặc quan sát quang cảnh một góc ở trường mà các em thích hoặc có nhiều kỉ niệm để thể hiện bài vẽ.
- Yêu cầu HS tham khảo các bài vẽ ở trang 8 trong SGK *Mỹ thuật 5* và do GV chuẩn bị.
- Nếu câu hỏi gợi ý để HS chia sẻ về ý tưởng thể hiện bài vẽ của các em.
- Hướng dẫn HS:
  - + Cách chọn và vẽ phác khung cảnh của một góc trường mà các em thích.
  - + Nhớ lại và vẽ những hoạt động của HS phù hợp với góc quang cảnh đó.
  - + Vẽ hình chi tiết và vẽ màu.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em chọn quang cảnh góc nào của trường để thể hiện bài vẽ?
- Quang cảnh đó có những cảnh vật gì?
- Em sẽ thể hiện hoạt động nào của HS trong quang cảnh đó?
- Em sẽ vẽ màu của bức tranh như thế nào?
- Em có cách vẽ nào khác để thể hiện quang cảnh một góc của trường học?
- ...?

HĐ4 PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ.

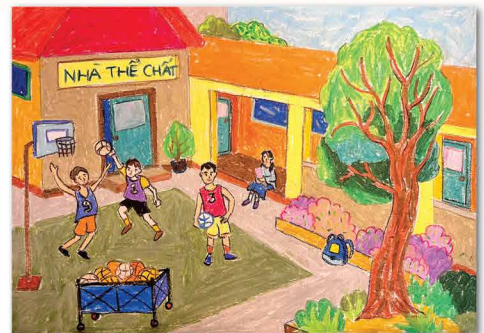
Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS trưng bày sản phẩm và chia sẻ cảm nhận về bài vẽ yêu thích, về không gian và hoạt động, màu sắc và nhịp điệu trong bài vẽ.

Vẽ tranh về quang cảnh một góc của trường em

- Nhớ lại hoặc quan sát quang cảnh một góc ở trường mà em thích hoặc có nhiều kỉ niệm.
- Thực hiện bài vẽ theo gợi ý.

1

2

3

Sản phẩm của học sinh:

1. Xuân Phúc. Sân bóng rổ trường em, chất liệu: màu sáp
2. Minh Hà. Ngôi trường ở bản em, chất liệu: màu sáp
3. Hà Minh. Góc sân khấu trường em, chất liệu: màu dạ

8

Gợi ý cách tổ chức:

- Hướng dẫn HS trưng bày bài vẽ.
- Nếu câu hỏi gợi ý để HS chia sẻ về cảnh vật, hoạt động của các nhân vật, không gian, màu sắc và nhịp điệu của bài vẽ.
- Chỉ ra cho HS những bài vẽ có hình đẹp, màu sắc hài hoà, cách phối hợp không gian góc cảnh và hoạt động của các nhân vật hợp lí, sinh động.
- Gợi ý cho HS cách điều chỉnh, bổ sung để bài vẽ hoàn thiện hơn.

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

- Chia sẻ cảm nhận của em về:
  - + Bài vẽ yêu thích.
  - + Không gian và hoạt động trong bài vẽ.
  - + Màu sắc và nhịp điệu thể hiện trong bài vẽ.
- Em có ý tưởng điều chỉnh như thế nào để bài vẽ hoàn thiện hơn?

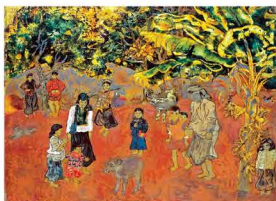

Tìm hiểu các thể loại tranh

Quan sát và tìm hiểu để nhận biết thêm về chất liệu, đề tài trong tranh.

1

2

3

Bạn thấy đây!

Tranh là hình thức mỹ thuật được thể hiện trên mặt phẳng hai chiều với các chất liệu khác nhau như: sơn dầu, sơn mài, lụa, khắc gỗ, xé giấy, ghép vải,...

9

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em thích bài vẽ nào? Vì sao?
- Hoạt động gì được thể hiện trong bài vẽ?
- Bài vẽ có nét, hình, màu như thế nào?
- Các hình ảnh được sắp xếp như thế nào để tạo không gian, nhịp điệu cho bức tranh?
- Em có cảm nhận gì về quang cảnh và không khí hoạt động mà bài vẽ thể hiện?
- Em có ý tưởng điều chỉnh như thế nào để bài vẽ hoàn thiện hơn?
- ...?

HĐ5 VẬN DỤNG - PHÁT TRIỂN

Tìm hiểu các thể loại tranh.

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát hình trong SGK *Mĩ thuật 5*, tìm hiểu để nhận biết thêm về chất liệu và nội dung đề tài của một số thể loại tranh.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát tranh ở trang 9 trong SGK *Mĩ thuật 5* và do GV chuẩn bị.
- Nếu câu hỏi gợi ý để HS suy nghĩ và chia sẻ về hình thức, chất liệu và nội dung đề tài của các bức tranh.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Nội dung đề tài được thể hiện trong mỗi bức tranh là gì?
- Mỗi bức tranh đó được thể hiện với chất liệu gì?
- Cảnh vật trong tranh được thể hiện như thế nào?
- Cách thể hiện các bức tranh này có điểm gì giống nhau và khác nhau?
- Em thích tranh được thể hiện với chất liệu nào nhất? Vì sao?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Tranh là hình thức mỹ thuật được thể hiện trên mặt phẳng hai chiều với các chất liệu khác nhau như: sơn dầu, sơn mài, lụa, khắc gỗ, xé giấy, ghép vải,...

BÀI 2

Bạn cùng học của em

CHUẨN BỊ

- ▶ HS: Đất nặn, dụng cụ nặn, giấy bìa,...
- ▶ GV: Hình ảnh về các hoạt động ở trường học, tác phẩm phù điêu.

HOẠT ĐỘNG KHÁM PHÁ

Khám phá hoạt động của em và bạn ở trường.

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát hình, chia sẻ về các hoạt động học tập hoặc vui chơi của các em cùng với bạn ở trường và thực hiện diễn lại một hoạt động mà em ấn tượng.

Gợi ý cách tổ chức:

- Tổ chức cho HS quan sát hình ở trang 10 trong SGK *Mĩ thuật 5* và do GV chuẩn bị.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS nhớ lại và chia sẻ về hoạt động học tập, vui chơi của các em và bạn, về cảnh vật ở nơi diễn ra hoạt động đó.
- Yêu cầu HS nhớ lại tư thế, động tác của hoạt động và cùng bạn diễn lại hoạt động mà các em thấy ấn tượng.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Những hoạt động của HS thường diễn ra ở trường là hoạt động gì?
- Những hoạt động đó thường diễn ra ở khu vực nào trong trường?
- Khu vực diễn ra hoạt động đó có những cảnh vật gì?
- Tư thế, động tác của các bạn tham gia hoạt động đó như thế nào?
- ...?

BÀI 2

Bạn cùng học của em

Dụng cụ cần dùng

Khám phá hoạt động của em và bạn ở trường

- Kể lại một hoạt động học tập hoặc vui chơi của em và bạn ở trường.
  - + Hoạt động của em và bạn.
  - + Cảnh vật ở nơi diễn ra hoạt động.
- Cùng bạn diễn lại hoạt động mà em ấn tượng.

10

Nguồn: 1. Dương Công Bao
2, 3. Tuấn Cường

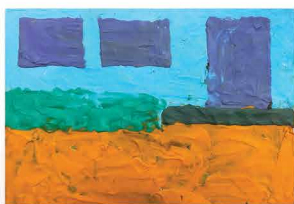
MỤC TIÊU:

- ▶ Nói được cách tạo các lớp hình khối của cảnh vật trên mặt phẳng bằng đất nặn.
- ▶ Tạo được hình khối nổi bằng đất nặn diễn tả hoạt động của học sinh ở trường, lớp trên mặt phẳng.
- ▶ Chỉ ra được các dạng hình khối tạo cảnh vật và không gian trong sản phẩm và tác phẩm phù điêu.
- ▶ Chia sẻ được nét đẹp và ý nghĩa của tình bạn trong học tập ở trường.

Các bước tạo sản phẩm mỹ thuật bằng đất nặn

Quan sát hình và chỉ ra các bước tạo sản phẩm mỹ thuật bằng đất nặn theo gợi ý dưới đây:

1. Đắp đất nặn lên bìa các-tông để tạo nền của bức tranh.

2. Nặn các nhân vật phù hợp với không gian của bức tranh.

3. Điều chỉnh hoạt động của nhân vật và gắn lên nền bức tranh.

4. Nặn thêm cảnh vật chi tiết và hoàn thiện sản phẩm.

Bạn nhớ nhé!

Sản phẩm mỹ thuật được tạo bằng cách đắp nổi hoặc khoét lõm trên mặt phẳng được gọi là phù điêu.

11

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Sản phẩm mỹ thuật được tạo từ hình khối nhân vật, cảnh vật trên một mặt phẳng có thể được xem là tác phẩm phù điêu.

HOẠT ĐỘNG KIẾN TẠO KIẾN THỨC – KĨ NĂNG Các bước tạo sản phẩm mỹ thuật bằng đất nặn.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát hình minh họa trong SGK *Mỹ thuật 5*, tìm hiểu và nhận biết các bước tạo sản phẩm mỹ thuật bằng đất nặn.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình minh họa ở trang 11 trong SGK *Mỹ thuật 5*.
- nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chỉ ra các bước tạo sản phẩm phù điêu bằng đất nặn.
- Khuyến khích HS nhắc lại và ghi nhớ các bước tạo sản phẩm mỹ thuật bằng đất nặn.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Theo gợi ý, để tạo sản phẩm mỹ thuật bằng đất nặn trên mặt phẳng cần thực hiện các bước như thế nào?
- Vì sao cần tạo nền đất lên bìa các-tông trước?
- Cách tạo hình nhân vật trên sản phẩm như thế nào?
- Hình khối của cảnh vật trên sản phẩm được tạo ra như thế nào?
- Cần làm gì để hoàn thiện sản phẩm?
- ...?

HĐ3 LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Tạo phù điêu về hoạt động của em và bạn ở trường

Nhiệm vụ của GV:

Gợi mở để HS hình dung về hoạt động ẩn tượng mà em cùng bạn tham gia ở trường và thực hành tạo phù điêu bằng đất nặn về hoạt động đó.

Gợi ý cách tổ chức:

- Tổ chức cho HS quan sát hình tham khảo ở trang 12 trong SGK *Mĩ thuật 5* để các em phát triển ý tưởng sáng tạo của mình.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS chia sẻ về ý tưởng thể hiện phù điêu của các em.
- Hướng dẫn HS:
  - + Cách chọn và tạo khung cảnh nền của phù điêu mà các em sẽ thể hiện.
  - + Cách nặn hình chi tiết để thể hiện rõ hoạt động.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em chọn góc quang cảnh nào ở trường để thể hiện hoạt động của em và bạn?
- Em sẽ tạo phù điêu về hoạt động gì của em và bạn ở góc quang cảnh đó?
- Hình dáng hoạt động của các nhân vật trong phù điêu như thế nào?
- Em sẽ sử dụng đất nặn một màu hay nhiều màu để tạo phù điêu?
- Em sử dụng dụng cụ gì để tạo chi tiết cho các hình khối trong phù điêu?
- ...?

HĐ4 PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS trưng bày sản phẩm và chia sẻ cảm nhận về sản phẩm yêu thích, về hình khối của nhân vật, cảnh vật và không gian trong phù điêu.

Tạo phù điêu về hoạt động của em và bạn ở trường

Hình dung về các hoạt động ẩn tượng mà em cùng bạn tham gia ở trường và tạo sản phẩm phù điêu theo gợi ý.

1

2

3

Sản phẩm của học sinh:

1. Khánh Nam. Trước giờ vào lớp, chất liệu: đất nặn
2. Lam Giang. Cùng ôn bài, chất liệu: đất nặn
3. Anh Thu. Giờ ra chơi thú vị, chất liệu: đất nặn

12

Gợi ý cách tổ chức:

- Tổ chức cho HS trưng bày sản phẩm.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận, chia sẻ về sản phẩm yêu thích, cách sắp xếp không gian và tạo hình khối nhân vật của sản phẩm phù điêu.
- Chỉ ra cho HS những sản phẩm có hình khối nhân vật, cảnh vật đẹp, sinh động và hài hoà với không gian của nền phù điêu.
- Gợi ý cách điều chỉnh, bổ sung để sản phẩm hoàn thiện hơn.

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

- Chia sẻ cảm nhận của em về:
  - + Sản phẩm yêu thích.
  - + Hình khối của nhân vật, cảnh vật.
  - + Cách tạo hình khối trong sản phẩm.
  - + Tình bạn được thể hiện trong sản phẩm.
- Em có ý tưởng điều chỉnh như thế nào để sản phẩm hoàn thiện hơn?

Tìm hiểu ứng dụng của phù điêu trong cuộc sống

Quan sát hình và tìm hiểu để nhận biết thêm về ứng dụng của phù điêu trong cuộc sống.

1

1. Phù điêu về Vua Hùng (Trích đoạn), chất liệu: đồng
  2. Đồ lưu niệm, chất liệu: gốm
- Nguồn: 1. Nguyễn Nhung
2. Shutterstock.com

2

Bạn thấy đây!

Phù điêu là hình thức sáng tạo của nghệ thuật điêu khắc, được ứng dụng rộng rãi trong nghệ thuật tạo hình và trang trí ứng dụng. Phù điêu thể hiện nhiều nội dung để tài khác nhau về con người, thiên nhiên,... với các chất liệu đa dạng như gỗ, đá, xi măng, thạch cao, kim loại,...

13

HĐ5 VẬN DỤNG - PHÁT TRIỂN

Tìm hiểu ứng dụng của phù điêu trong cuộc sống.

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát hình, tìm hiểu và nhận biết thêm về ứng dụng của phù điêu trong cuộc sống.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình ở trang 13 trong SGK *Mĩ thuật 5* và hình do GV chuẩn bị.
- nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chỉ ra hình thức, chất liệu, nội dung và ứng dụng của phù điêu trong cuộc sống.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Chất liệu nào được sử dụng để tạo các phù điêu trong hình?
- Nội dung để tài được thể hiện trong các phù điêu đó là gì?
- Hình khối được thể hiện trong phù điêu đó như thế nào?
- Các phù điêu đó được ứng dụng như thế nào trong cuộc sống?
- Cách thể hiện các bức phù điêu đó có điểm gì giống nhau và khác nhau?
- ...?

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em thích sản phẩm phù điêu nào? Vì sao?
- Em ấn tượng nhất với hình ảnh nào của phù điêu?
- Không gian và hình khối của nhân vật, cảnh vật trong phù điêu được thể hiện như thế nào?
- Theo em, thông qua sản phẩm, bạn muốn chia sẻ điều gì về tình cảm với thầy cô, bạn bè, nhà trường?
- Em có ý tưởng điều chỉnh như thế nào để sản phẩm hoàn thiện hơn?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Phù điêu là hình thức sáng tạo của nghệ thuật điêu khắc, được ứng dụng rộng rãi trong nghệ thuật tạo hình và trang trí ứng dụng. Phù điêu thể hiện nhiều nội dung để tài khác nhau về con người, thiên nhiên,... với các chất liệu đa dạng như gỗ, đá, xi măng, thạch cao, kim loại,...

CHỦ ĐỀ

THIÊN NHIÊN TƯƠI ĐẸP

BÀI 1

Thiên nhiên trong tranh in

HĐ1 KHÁM PHÁ

Tạo tranh cắt dán về cảnh vật thiên nhiên bằng giấy bìa.

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát hình minh hoạ để nhận biết hình thức tạo bức tranh cắt dán từ giấy bìa và thực hiện tạo bức tranh về cảnh vật thiên nhiên theo ý thích.

Gợi ý cách tổ chức:

- Hướng dẫn HS quan sát hình minh hoạ ở trang 14 trong SGK *Mĩ thuật 5* để nhận biết hình thức của bức tranh cắt dán bằng giấy bìa.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS chia sẻ về bức tranh cắt dán bằng giấy bìa mà các em sẽ tạo.
- Yêu cầu HS tạo bức tranh cắt dán về cảnh vật thiên nhiên theo ý thích bằng giấy bìa.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Bức tranh em sẽ tạo có những hình ảnh gì?
- Em tạo bức tranh như thế nào?
- Bức tranh bằng giấy bìa em vừa tạo có thể sử dụng để làm gì?
- ...?

Lưu ý HS: Nên chọn giấy bìa có độ dày phù hợp để làm khuôn in.

CHUẨN BỊ

- ▶ HS: Giấy bìa, giấy vẽ, bút, kéo, màu vẽ, hồ dán/keo nến,...
- ▶ GV: Sản phẩm minh hoạ; hình ảnh/video về các sản phẩm tranh in.

CHỦ ĐỀ

THIÊN NHIÊN TƯƠI ĐẸP

BÀI 1

Thiên nhiên trong tranh in

Dụng cụ cần dùng

Tạo tranh cắt dán về cảnh vật thiên nhiên bằng giấy bìa

Tạo bức tranh cắt dán về cảnh vật thiên nhiên theo ý thích bằng giấy bìa trên khổ giấy A5.

1

2

Nguồn: Văn Thuận

MỤC TIÊU:

- ▶ *Nêu được cách phối hợp các vật liệu khác nhau để tạo sản phẩm mỹ thuật.*
- ▶ *Tạo được sản phẩm mỹ thuật 2D, 3D về đề tài thiên nhiên.*
- ▶ *Chỉ ra được sự khác nhau giữa tranh vẽ, tranh in, tượng và phù điêu qua sản phẩm, tác phẩm mỹ thuật.*
- ▶ *Chia sẻ được vẻ đẹp và vai trò của thiên nhiên trong nghệ thuật và trong cuộc sống.*

MỤC TIÊU:

- ▶ *Nêu được cách tạo khuôn và in tranh bằng giấy bìa.*
- ▶ *Tạo được bức tranh in thể hiện cảnh vật thiên nhiên bằng đậm nhạt.*
- ▶ *Chỉ ra được không gian, sắc độ đậm nhạt và chất cảm trên bề mặt của sản phẩm mỹ thuật.*
- ▶ *Chia sẻ được vẻ đẹp tạo hình và giá trị của nghệ thuật tranh in trong cuộc sống.*

MỤC TIÊU CHỦ ĐỀ:

- ▶ *Nêu được cách phối hợp các vật liệu khác nhau để tạo sản phẩm mỹ thuật.*
- ▶ *Tạo được sản phẩm mỹ thuật 2D, 3D về đề tài thiên nhiên.*
- ▶ *Chỉ ra được sự khác nhau giữa tranh vẽ, tranh in, tượng và phù điêu qua sản phẩm, tác phẩm mỹ thuật.*
- ▶ *Chia sẻ được vẻ đẹp và vai trò của thiên nhiên trong nghệ thuật và trong cuộc sống.*

Các bước tạo tranh từ khuôn in bằng giấy bìa

Quan sát hình và chỉ ra các bước tạo tranh in từ các hình nổi trên mặt phẳng theo gợi ý dưới đây:

Sử dụng bức tranh đã cắt dán từ giấy bìa làm khuôn in.

1. Cắt định khuôn in lên mặt bàn.

2. Đặt tờ giấy lên khuôn in rồi cố định một cạnh lên mặt bàn.

3. Pha màu đều rồi thấm vào miếng mút. Dập nhẹ cho màu từ miếng mút thấm đều lên khuôn in.

5. Nhấc giấy ra khỏi khuôn in.

4. Đặt giấy lên khuôn in đã có màu và xoa đều lên mặt giấy cho màu thấm sang giấy in.

Bạn nhớ nhé!

Sử dụng bức tranh từ hình cắt dán giấy bìa làm khuôn có thể tạo được tranh in.

15

HĐ2 KIẾN TẠO KIẾN THỨC – KĨ NĂNG

Các bước tạo tranh từ khuôn in bằng giấy bìa.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát hình minh họa trong SGK *Mỹ thuật 5* để nhận biết và chỉ ra các bước tạo tranh từ khuôn in bằng giấy bìa.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình minh họa ở trang 15 trong SGK *Mỹ thuật 5*.
- Nếu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chỉ ra các bước tạo bức tranh từ khuôn in bằng giấy bìa.
- Hướng dẫn bằng thao tác mẫu hoặc gợi ý từng bước để HS quan sát, ghi nhớ.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Theo gợi ý, để tạo bức tranh từ khuôn in bằng giấy bìa, cần thực hiện các bước như thế nào?
- Vì sao phải cố định khuôn in và giấy in?
- Bức tranh được in như thế nào để tạo sự rõ nét và chất cảm trên bề mặt tranh?
- Có thể tăng độ đậm nhạt cho bức tranh in bằng cách nào?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Sử dụng bức tranh từ hình cắt dán giấy bìa làm khuôn có thể tạo được tranh in.

HĐ3 LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Tạo bức tranh từ khuôn in bằng giấy bìa.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS sử dụng bức tranh cắt dán ở hoạt động 1 làm khuôn và in tranh theo các bước đã gợi ý. Hỗ trợ HS về kĩ thuật in tranh trong quá trình thực hành.

Gợi ý cách tổ chức:

- Tổ chức cho HS thực hành tạo bức tranh từ khuôn in bằng giấy bìa đã thực hiện ở hoạt động 1.
- Hướng dẫn HS về kĩ thuật in tranh bằng cách sử dụng miếng mút (hoặc con lăn, bút vẽ,...) bôi màu đều vào khuôn in trước khi đặt giấy vẽ lên; sau đó xoa đều và nhẹ tay từ giữa tranh ra ngoài để hình in được rõ nét và có độ xốp trên bề mặt của tranh.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Khuôn in em đã tạo thể hiện cảnh vật thiên nhiên gì?
- Em cần điều chỉnh hình cảnh vật nào để hình nổi rõ trên khuôn in?
- Em sẽ sử dụng màu gì để in tranh?
- Em sẽ in như thế nào để bức tranh rõ nét và thể hiện rõ độ đậm nhạt?
- ...?

Lưu ý HS: Có thể in được nhiều bức tranh với các màu khác nhau từ một khuôn in.

HĐ4 PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS tổ chức trưng bày sản phẩm kĩ thuật, thảo luận và chia sẻ về tranh in yêu thích, hình ảnh, các sắc độ đậm nhạt trong tranh, kĩ thuật in và chất cảm trên bề mặt tranh in.

Tạo bức tranh từ khuôn in bằng giấy bìa

Sử dụng sản phẩm cắt dán ở hoạt động 1 làm khuôn và in tranh theo gợi ý.

Lưu ý: Có thể sử dụng bút lông, lò lăn,... để đưa màu vào khuôn in.

1

2

3

4

Sản phẩm của học sinh:

1. Thuý Linh. Cây trong vườn,
chất liệu: in dập màu

2. Minh Thư. Khu rừng nhỏ,
chất liệu: in dập màu

3. Phú Vinh. Ngon hải đăng,
chất liệu: in dập màu

4. Phương Mai. Lâu đài mơ ước,
chất liệu: in dập màu

16

Gợi ý cách tổ chức:

- Tổ chức cho HS trưng bày tranh in.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chia sẻ về:
  - + Hình ảnh trong tranh in.
  - + Các sắc độ đậm nhạt thể hiện trong tranh in.
  - + Điểm giống nhau và khác nhau giữa tranh in và khuôn in.
  - + Kĩ thuật tạo khuôn và in tranh.
  - + Chất cảm thể hiện trên bề mặt tranh in.
- Chỉ ra cho HS những tranh in thể hiện tốt nội dung, hình ảnh, sắc độ đậm nhạt.

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

- Chia sẻ cảm nhận của em về:
  - + Sản phẩm yêu thích.
  - + Hình ảnh trong tranh in.
  - + Các sắc độ đậm nhạt thể hiện trong tranh in.
  - + Điểm giống và khác nhau giữa tranh in và khuôn in.
  - + Kỹ thuật tạo khuôn và in tranh.
  - + Chất cảm thể hiện trên bề mặt tranh in.
- Em có ý tưởng điều chỉnh như thế nào để sản phẩm thú vị hơn?

Tìm hiểu về đẹp trong tranh khắc gỗ của họa sĩ

Quan sát hình để nhận biết thêm về đẹp trong tranh khắc gỗ của họa sĩ Vũ Duy Nghĩa.

Họa sĩ Vũ Duy Nghĩa (1935 – 2022) là nhà giáo ưu tú đồng thời là một họa sĩ tài năng. Ông sáng tác đa dạng về đề tài, hình thức mỹ thuật và chất liệu. Năm 2001, ông được vinh dự nhận Giải thưởng Nhà nước về Văn học Nghệ thuật. Một số tác phẩm tiêu biểu của họa sĩ Vũ Duy Nghĩa là: *Ngon đèn chai, Chợ quê, Cò và tre, Ngựa...* (sơn mài); *Gió trên cánh đồng, Buổi sáng Hạ Long, Xè gỗ, Đi về phía mặt trời...* (khắc gỗ); *Thợ thổi thủy tinh, Đánh gậy, Cầu Long Biên, Con giống...* (trò giấy); *Thuyền về bến, Làng ven sông...* (khắc kẽm).

Tác phẩm: *Gió trên cánh đồng*
Tác giả: Vũ Duy Nghĩa
Chất liệu: khắc gỗ

Bạn thấy đây!

Tranh in là loại hình nghệ thuật có từ lâu đời. Ngày nay, tranh in được phát triển đa dạng về đề tài, phong phú về hình thức thể hiện, góp phần làm giàu thêm kho tàng nghệ thuật Việt Nam.

17

HĐ5 VẬN DỤNG – PHÁT TRIỂN

Tìm hiểu về đẹp trong tranh khắc gỗ của họa sĩ.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát hình, đọc thông tin trong SGK *Mỹ thuật 5* để biết thêm vài nét về họa sĩ Vũ Duy Nghĩa và vẻ đẹp trong tranh khắc gỗ của ông.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình, đọc thông tin ở trang 17 trong SGK *Mỹ thuật 5*.
- nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chia sẻ vài nét về cuộc đời, sự nghiệp sáng tác của họa sĩ Vũ Duy Nghĩa nói chung và vẻ đẹp trong tranh khắc gỗ nói riêng.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Họa sĩ Vũ Duy Nghĩa thường sáng tác tranh với những chất liệu gì?
- Kể tên các tác phẩm tiêu biểu của họa sĩ Vũ Duy Nghĩa.
- Em có cảm nhận như thế nào về bức tranh “Gió trên cánh đồng” của họa sĩ?
- Em học tập được gì qua tranh của họa sĩ?
- Theo em, nghệ thuật tranh in có giá trị như thế nào trong cuộc sống?
- ...?

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em thích bài in nào? Vì sao?
- Cảnh vật trong tranh in được thể hiện như thế nào?
- Cách thể hiện sắc độ đậm nhạt trong tranh in như thế nào?
- Tranh in và khuôn in có điểm gì giống nhau và khác nhau?
- Kỹ thuật tạo khuôn và in tranh như thế nào?
- Chất cảm thể hiện trên bề mặt tranh như thế nào?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Tranh in là loại hình nghệ thuật có từ lâu đời. Ngày nay, tranh in được phát triển đa dạng về đề tài, phong phú về hình thức thể hiện, góp phần làm giàu thêm kho tàng nghệ thuật Việt Nam.

BÀI 2

Những sắc màu thiên nhiên

HOẠT ĐỘNG KHÁM PHÁ

Khám phá màu sắc của thiên nhiên.

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát hình để khám phá về màu sắc, hoà sắc chủ đạo, thời gian, thời tiết của thiên nhiên được thể hiện trong các bức ảnh.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình minh hoạ ở trang 18 trong SGK *Mĩ thuật 5* và do GV chuẩn bị.
- Nêu câu hỏi gợi mở để HS thảo luận, chia sẻ về màu sắc, hoà sắc chủ đạo, thời gian, thời tiết của thiên nhiên được thể hiện trong mỗi bức ảnh.
- Gợi mở để HS so sánh và phân tích sự tương phản về màu sắc giữa các bức ảnh.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Các bức ảnh thể hiện phong cảnh gì?
- Những màu sắc nào có trong mỗi bức ảnh?
- Hoà sắc chủ đạo của mỗi bức ảnh là gì?
- Mỗi bức ảnh thể hiện thời gian, thời tiết của thiên nhiên như thế nào?
- Theo em, màu sắc của các bức ảnh tương phản với nhau như thế nào?
- ...?

CHUẨN BỊ

- ▶ HS: Giấy vẽ, bút chì, tẩy, màu vẽ, giấy màu, hồ dán,...
- ▶ GV: Tranh ảnh về thiên nhiên.

BÀI 2

Những sắc màu thiên nhiên

Dụng cụ cần dùng

Khám phá màu sắc của thiên nhiên

- Em hãy quan sát các hình ảnh và chia sẻ về:
  - + Màu sắc có trong mỗi bức ảnh.
  - + Hoà sắc chủ đạo.
  - + Thời gian, thời tiết trong ảnh.
- Màu sắc giữa các bức ảnh khác nhau như thế nào?

1 Phú Yên

2 Hà Giang

3 Ninh Bình

4 Thái Bình

Nguồn: 1, 2, 3. Shutterstock.com
4. Tô Mạnh

Màu sắc của thiên nhiên rất phong phú, đa dạng và thay đổi theo thời gian, thời tiết.

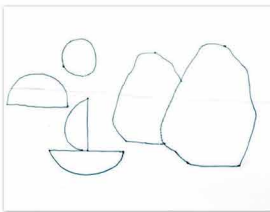
MỤC TIÊU:

- ▶ Nêu được cách sử dụng hoà sắc nóng hoặc lạnh trong tranh vẽ.
- ▶ Tạo được bức tranh thể hiện thời gian, thời tiết của thiên nhiên.
- ▶ Chỉ ra được màu sắc tạo nét đặc trưng của thiên nhiên trong bài vẽ.
- ▶ Chia sẻ được ý nghĩa và giá trị của thiên nhiên trong cuộc sống và trong tác phẩm mỹ thuật.

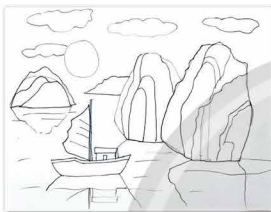

Các bước vẽ tranh thể hiện thời gian của thiên nhiên

Quan sát hình và chỉ ra các bước vẽ tranh thể hiện thời gian của thiên nhiên theo gợi ý dưới đây:

1. Vẽ phác hình để xác định bố cục tranh.

2. Vẽ hình chi tiết cho bức tranh.

3. Vẽ màu khái quát tạo hoà sắc thể hiện buổi sáng (hoặc buổi trưa, buổi tối) cho bức tranh.

4. Điều chỉnh hình, màu, hoàn thiện tranh.

Bạn nhớ nhé!

Hoà sắc của một bức tranh phong cảnh có thể diễn tả được không gian, thời gian của thiên nhiên.

19

HOẠT ĐỘNG KIẾN TẠO KIẾN THỨC – KĨ NĂNG

Các bước vẽ tranh thể hiện thời gian của thiên nhiên.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát hình minh hoạ, tìm hiểu và chỉ ra các bước vẽ tranh thể hiện thời gian của thiên nhiên.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình ở trang 19 trong SGK *Mỹ thuật 5*.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS nhận biết và chỉ ra các bước vẽ tranh thể hiện thời gian của thiên nhiên.
- Gợi ý để HS nhắc lại và ghi nhớ các bước vẽ tranh thể hiện thời gian của thiên nhiên.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Theo gợi ý, để vẽ tranh thể hiện thời gian của thiên nhiên, cần thực hiện các bước như thế nào?
- Bước tiếp theo bước vẽ hình chi tiết cho bức tranh là gì?
- Hình minh hoạ thể hiện thiên nhiên với thời gian, thời tiết như thế nào?
- Những màu sắc nào được sử dụng để diễn tả buổi sáng trong hình minh hoạ?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Hoà sắc của một bức tranh phong cảnh có thể diễn tả được không gian, thời gian của thiên nhiên.

HĐ3 LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Vẽ tranh thể hiện thời gian của thiên nhiên.

Nhiệm vụ của GV:

Gợi mở để HS lựa chọn hình ảnh thiên nhiên mà các em ấn tượng và thực hành vẽ tranh thể hiện thời gian của thiên nhiên theo các bước đã gợi ý. Hướng dẫn, hỗ trợ HS trong quá trình thực hành.

Gợi ý cách tổ chức:

- Gợi mở để HS lựa chọn hình ảnh thiên nhiên mà các em ấn tượng và chia sẻ về ý tưởng thực hiện bài vẽ.
- Hướng dẫn HS thao tác vẽ phác, bố cục các hình ảnh và sử dụng hoà sắc phù hợp để thể hiện thời gian của thiên nhiên.
- Gợi ý để HS lựa chọn được màu sắc thể hiện rõ nét đặc trưng về thời gian, thời tiết trong bài vẽ.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em lựa chọn cảnh vật thiên nhiên gì và vào thời gian nào để thể hiện trong bài vẽ?
- Em sắp xếp các nhóm hình ảnh chính, phụ trong bài vẽ như thế nào?
- Em sẽ lựa chọn hoà sắc như thế nào để thể hiện vẻ đẹp của thiên nhiên tương ứng với thời gian mà em muốn diễn tả?
- Em sẽ vẽ thêm chi tiết gì để phong cảnh thiên nhiên trong bài vẽ sinh động hơn?
- ...?

HĐ4 PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS tổ chức trưng bày sản phẩm mỹ thuật và chia sẻ về sản phẩm yêu thích, cách sử dụng màu và hoà sắc để thể hiện thời gian của thiên nhiên, kĩ thuật thể hiện bài vẽ.

Vẽ tranh thể hiện thời gian của thiên nhiên

Lựa chọn hình ảnh thiên nhiên mà em ấn tượng và thực hiện bài tập theo gợi ý.

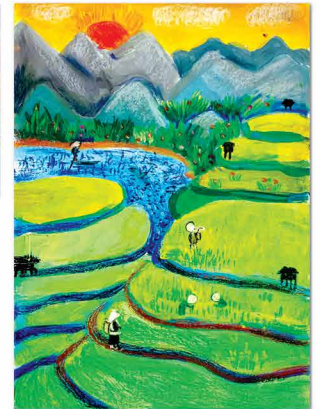
1

2

3

4

Sản phẩm của học sinh:

1. Bảo Linh. Chiều mùa đông, chất liệu: màu acrylic
2. Hồng Nhung. Camp trại đêm trăng, chất liệu: màu goát
3. Song Ân. Hoàng hôn bên sông, chất liệu: màu sáp
4. Phương Vy. Buổi sáng trên nương, chất liệu: màu goát và màu sáp

20

Gợi ý cách tổ chức:

- Tổ chức cho HS trưng bày bài vẽ.
- Hướng dẫn HS giới thiệu, trình bày, chia sẻ về bài vẽ.
- nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chia sẻ về bài vẽ yêu thích, cách phối hợp màu sắc, hình ảnh để thể hiện rõ thời gian của thiên nhiên, kĩ thuật thể hiện bài vẽ.
- Gợi ý cho HS cách điều chỉnh và hoàn thiện sản phẩm.

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

- Chia sẻ cảm nhận của em về:
  - + Sản phẩm yêu thích.
  - + Thời gian, thời tiết thể hiện trong sản phẩm.
  - + Màu sắc có trong sản phẩm.
  - + Kỹ thuật thể hiện.
- Em có ý tưởng điều chỉnh như thế nào để sản phẩm hoàn thiện hơn?

Tìm hiểu cách diễn tả không gian, thời gian trong tranh của họa sĩ

Quan sát tranh để hiểu thêm về cách diễn tả không gian, thời gian trong tranh của họa sĩ Clốt Mô-nê (Claude Monet).

1

2

3

Clốt Mô-nê (1840 – 1926) là họa sĩ người Pháp. Tranh của ông chú trọng diễn tả ánh sáng và màu sắc ẩn tượng về không gian, thời gian của thiên nhiên. Họa sĩ thường vẽ về đồng rơm, nhà thờ, hoa súng, cánh đồng,.... Một số tác phẩm tiêu biểu của họa sĩ như: *Hoa súng*, *Ấn tượng mặt trời mọc*, *Cây cầu Nhật Bản*,... chùm tác phẩm *Đồng rơm*, *Hoa trên cánh đồng*,...

Chùm tác phẩm: *Đồng rơm*

Tác giả: Clốt Mô-nê

Chất liệu: sơn dầu

Nguồn: Gérard Denizeau, Claude Monet, Alpha Books

Bạn thấy đấy!

Màu sắc của thiên nhiên rất phong phú, đa dạng, thay đổi theo thời gian, gợi cảm hứng cho các họa sĩ tạo nên những tác phẩm hội họa ấn tượng.

21

HĐ5 VẬN DỤNG – PHÁT TRIỂN

Tìm hiểu cách diễn tả không gian, thời gian trong tranh của họa sĩ.

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát hình, đọc thông tin để nhận biết thêm về cách diễn tả không gian, thời gian trong tranh của họa sĩ Clốt Mô-nê (Claude Monet).

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình ở trang 21 trong SGK *Mĩ thuật 5* và do GV chuẩn bị.
- Nếu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chỉ ra sự khác biệt về hoà sắc giữa các bức tranh, từ đó nhận biết thời gian được thể hiện trong tranh.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Các bức tranh của họa sĩ thể hiện cảnh vật gì?
- Thời gian nào được thể hiện trong mỗi bức tranh của họa sĩ?
- Hình ảnh, chi tiết nào trong mỗi bức tranh gợi cảm nhận cho em về thời gian, thời tiết của thiên nhiên?
- Hoà sắc nào được sử dụng để thể hiện thời gian của thiên nhiên trong mỗi bức tranh?
- Theo em, thiên nhiên có ý nghĩa, giá trị như thế nào đối với kĩ thuật và cuộc sống?
- ....?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Màu sắc của thiên nhiên rất phong phú, đa dạng, thay đổi theo thời gian, gợi cảm hứng cho các họa sĩ tạo nên những tác phẩm hội họa ấn tượng.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em thích sản phẩm nào? Vì sao?
- Cảnh vật thiên nhiên được thể hiện trong bài vẽ là gì?
- Bài vẽ diễn tả thiên nhiên vào thời gian nào?
- Bài vẽ sử dụng hoà sắc như thế nào để thể hiện thiên nhiên vào thời gian đó?
- Em thích nhất hình ảnh nào trong bài vẽ? Vì sao?
- Em có ý tưởng điều chỉnh như thế nào để sản phẩm hoàn thiện hơn?
- ....?

BÀI 3

Động vật hoang dã ở châu Phi

HOẠT ĐỘNG KHÁM PHÁ

Khám phá các loài động vật hoang dã ở châu Phi.

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát hình ảnh, thảo luận và chia sẻ về tên gọi, đặc điểm hình dáng và môi trường sống của các loài động vật hoang dã ở châu Phi.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình ở trang 22 trong SGK *Mĩ thuật 5* và do GV chuẩn bị.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS chỉ ra: tên gọi, đặc điểm về hình dáng, môi trường sống của các con vật hoang dã ở châu Phi.
- Khuyến khích HS chia sẻ thêm hình ảnh về các loài động vật hoang dã mà các em đã sưu tầm được.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Tên của con vật trong mỗi bức ảnh là gì?
- Mỗi con vật đó có đặc điểm về hình dáng như thế nào? Đặc điểm nổi bật nhất của con vật là gì?
- Môi trường sống của mỗi con vật là gì?
- Em còn biết những con vật hoang dã nào khác?
- ...?

CHUẨN BỊ

- HS: Giấy bìa, đất nặn, bút (các loại), tẩy, màu vẽ,...
- GV: Hình ảnh các loài động vật hoang dã ở châu Phi.

BÀI 3

Động vật hoang dã ở châu Phi

Dụng cụ cần dùng

Khám phá các loài động vật hoang dã ở châu Phi

- Em hãy quan sát các bức ảnh và chia sẻ về:
  - + Tên các con vật.
  - + Đặc điểm về hình dáng của mỗi con vật.
  - + Môi trường sống của các con vật.
- Kể thêm tên các con vật hoang dã mà em biết.

1

2

3

4

Nguồn: Shutterstock.com

MỤC TIÊU:

- ▶ Nói được cách vẽ, cắt, đắp nổi và trang trí hình động vật từ các vật liệu khác nhau.
- ▶ Tạo được bức phù điêu về động vật hoang dã ở châu Phi.
- ▶ Chỉ ra được độ cao thấp của hình khối trong sản phẩm mỹ thuật.
- ▶ Chia sẻ được trách nhiệm của bản thân trong việc bảo tồn động vật hoang dã.

Các bước tạo phù điêu về động vật bằng đất nặn

Quan sát hình và chỉ ra các bước tạo phù điêu về động vật bằng đất nặn theo gợi ý dưới đây:

1. Vẽ phác hình bức tranh lên giấy.

2. Sử dụng đất nặn tạo nên phù điêu lên bìa các-tông theo hình đã vẽ.

3. Tạo hình động vật gắn lên nền phù điêu.

4. Tạo thêm cảnh vật, chi tiết, hoàn thiện sản phẩm.

Bạn nhớ nhé!

Kết hợp các hình khối với vị trí và độ nổi khác nhau trên mặt phẳng có thể diễn tả được không gian xa, gần trong tác phẩm phù điêu.

23

HOẠT ĐỘNG KIẾN TẠO KIẾN THỨC – KĨ NĂNG

Các bước tạo phù điêu về động vật bằng đất nặn.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát hình minh họa và chỉ ra các bước tạo phù điêu về động vật bằng đất nặn.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình minh họa ở trang 23 trong SGK *Mỹ thuật 5*.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chỉ ra các bước tạo phù điêu.
- Gợi mở để HS nhắc lại và ghi nhớ các bước tạo phù điêu bằng đất nặn.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Sản phẩm trong hình thể hiện cảnh vật gì?
- Sản phẩm có điểm gì khác so với tranh vẽ?
- Hình dáng con vật có đặc điểm gì nổi bật?
- Hình nào ở gần, hình nào ở xa trong sản phẩm?
- Theo gợi ý, cần bao nhiêu bước để tạo được phù điêu? Nêu nội dung từng bước.
- Để hoàn thiện bức phù điêu thì cần làm gì?
- Em còn biết cách tạo phù điêu nào khác?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Kết hợp các hình khối với vị trí và độ nổi khác nhau trên mặt phẳng có thể diễn tả được không gian xa, gần trong tác phẩm phù điêu.

HĐ3 LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Tạo phù điêu về động vật hoang dã ở châu Phi.

Nhiệm vụ của GV:

Gợi mở cho HS hình dung về loài động vật cùng khung cảnh ở châu Phi và thực hành tạo phù điêu về động vật hoang dã ở châu Phi theo các bước đã gợi ý. Hướng dẫn, hỗ trợ thêm cho HS về kĩ thuật tạo phù điêu.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS tham khảo hình ở trang 24 trong SGK *Mĩ thuật 5* để các em phát triển ý tưởng sáng tạo phù điêu.
- Nếu câu hỏi gợi ý để HS hình dung về động vật, khung cảnh ở châu Phi và chia sẻ về sản phẩm phù điêu mà các em sẽ thể hiện.
- Hướng dẫn HS tìm tòi, phối hợp đa dạng các hình khối, màu sắc để tạo sự phong phú, sinh động cho sản phẩm phù điêu.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em sẽ tạo phù điêu về con vật nào?
- Em chọn tư thế, động tác nào của con vật để thể hiện?
- Em vẽ phác hình mảng nào đầu tiên?
- Em sẽ tạo không gian xung quanh như thế nào cho phù điêu?
- Em sẽ làm gì để hoàn thiện bức phù điêu?
- ...?

Lưu ý HS: Nên sử dụng nhiều đất nặn để tạo khối nổi cho các hình ảnh trọng tâm hoặc chi tiết ở gần trong bức phù điêu.

HĐ4 PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ.

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS trưng bày sản phẩm và chia sẻ cảm nhận về: sản phẩm yêu thích; cảnh vật xa, gần; cách sắp xếp hình khối, màu sắc, không gian và kĩ thuật thể hiện phù điêu.

Tạo phù điêu về động vật hoang dã ở châu Phi

Hình dung về động vật và khung cảnh ở châu Phi để thực hiện bài tập theo gợi ý.

1

2

Sản phẩm của học sinh:

1. Nam Phương. Chủ đề: tẻ đáng yêu, chất liệu: đất nặn
2. Phương Nguyễn. Mẹ con tê giác, chất liệu: đất nặn
3. Duy Khoa. Chứa sơn lâm, chất liệu: đất nặn
4. Phương Anh. Đôi bạn hươu cao cổ, chất liệu: đất nặn

3

4

24

Gợi ý cách tổ chức:

- Hướng dẫn HS trưng bày sản phẩm phù điêu.
- Tổ chức cho HS giới thiệu, trình bày về sản phẩm.
- Nếu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chia sẻ về: sản phẩm yêu thích; cách sắp xếp các hình khối, màu sắc, không gian; hình khối thể hiện đặc điểm của con vật; kĩ thuật thể hiện phù điêu.
- Chỉ ra cho HS những sản phẩm có nội dung, màu sắc, cách phối hợp hình khối, cách tạo không gian sáng tạo, độc đáo.
- Gợi ý cách điều chỉnh, bổ sung để sản phẩm hoàn thiện hơn.

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

- Chia sẻ cảm nhận của em về:
  - + Sản phẩm yêu thích.
  - + Cảnh vật xa, gần trong sản phẩm.
  - + Cách sắp xếp hình khối, màu sắc và không gian trong sản phẩm.
  - + Hình khối thể hiện đặc điểm riêng của con vật trong sản phẩm.
  - + Kỹ thuật thể hiện.
- Em có ý tưởng điều chỉnh như thế nào để sản phẩm hoàn thiện hơn?

Tìm hiểu về đẹp tạo hình của động vật trên phù điêu

Quan sát hình để nhận biết thêm về vẻ đẹp tạo hình của chú voi trên phù điêu.

Bê voi Triền Tranh (Duy Trinh, Duy Xuyên, Quảng Nam)

Nguồn: Ban Quản lý Di sản văn hoá Mỹ Sơn

Bạn thấy đây!

Vẻ đẹp của động vật hoang dã được lựa chọn để thể hiện với nhiều hình thức nghệ thuật khác nhau, mang ý nghĩa sâu sắc về sự gắn kết giữa con người với tự nhiên, đồng thời góp phần làm phong phú thêm đời sống văn hoá tinh thần cho con người. Chúng ta cần có trách nhiệm tuyên truyền, bảo vệ, bảo tồn động vật hoang dã.

25

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em thích sản phẩm nào? Vì sao?
- Em ấn tượng nhất với hình ảnh nào trong sản phẩm?
- Cảnh vật xa, gần trong sản phẩm được thực hiện như thế nào?
- Cách sắp xếp hình khối, màu sắc và không gian trong sản phẩm như thế nào?
- Những hình khối nào thể hiện rõ đặc điểm riêng của con vật?
- Kỹ thuật thể hiện sản phẩm như thế nào?
- Em có ý tưởng điều chỉnh như thế nào để sản phẩm hoàn thiện hơn?
- Theo em, hình thức thể hiện như thế nào được gọi là một tác phẩm phù điêu?
- ...?

HĐ5 VẬN DỤNG - PHÁT TRIỂN

Tìm hiểu về đẹp tạo hình của động vật trên phù điêu.

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát hình trong SGK *Mĩ thuật 5* để nhận biết thêm về vẻ đẹp tạo hình của chú voi trên phù điêu.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình Bê voi Triền Tranh ở trang 25 trong SGK *Mĩ thuật 5*.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chia sẻ về vẻ đẹp tạo hình của chú voi trên phù điêu.
- Khuyến khích HS tìm hiểu thêm về vẻ đẹp tạo hình của động vật trên các phù điêu khác trong cuộc sống.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Động vật được thể hiện trên phù điêu là loài động vật nào?
- Cách tạo hình động vật trên phù điêu như thế nào?
- Chi tiết nào trên phù điêu gây ấn tượng đặc biệt cho em?
- Hình khối nào tạo nên nét mềm mại, sinh động của chú voi trên phù điêu?
- Em còn biết những loài động vật hoang dã nào khác thường được tạo hình trên phù điêu?
- Theo em, cần làm gì để bảo vệ, bảo tồn các loài động vật hoang dã này?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Vẻ đẹp của động vật hoang dã đã được lựa chọn để thể hiện với nhiều hình thức nghệ thuật khác nhau, mang ý nghĩa sâu sắc về sự gắn kết giữa con người với tự nhiên, đồng thời góp phần làm phong phú thêm đời sống văn hoá tinh thần cho con người. Chúng ta cần có trách nhiệm tuyên truyền, bảo vệ, bảo tồn động vật hoang dã.

CHỦ ĐỀ

GIA ĐÌNH VÀ ĐỒ VẬT THÂN QUEN

BÀI 1

Đồ gốm sứ trong gia đình

HOẠT ĐỘNG KHÁM PHÁ

Khám phá hình dáng và cách trang trí đồ gốm sứ trong gia đình.

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát hình, thảo luận và chia sẻ về tên gọi, hình khối, màu sắc, họa tiết trang trí của các sản phẩm gốm sứ trong gia đình.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình minh họa ở trang 26 trong SGK *Mỹ thuật 5* và sản phẩm gốm sứ do GV chuẩn bị.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chia sẻ về: tên gọi, hình khối, màu sắc và họa tiết trang trí của các sản phẩm gốm sứ trong gia đình.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Trong gia đình em có những đồ vật nào được làm bằng gốm sứ?
- Hình khối chính tạo nên các đồ gốm sứ đó là gì?
- Các đồ gốm sứ trong gia đình thường có màu sắc, họa tiết trang trí như thế nào?
- ....?

CHUẨN BỊ

- ▶ HS: Đất nặn, dụng cụ nặn.
- ▶ GV: Ảnh và sản phẩm gốm sứ trong gia đình.

CHỦ ĐỀ

GIA ĐÌNH VÀ ĐỒ VẬT THÂN QUEN

BÀI 1

Đồ gốm sứ trong gia đình

Dụng cụ cần dùng

Khám phá hình dáng và cách trang trí đồ gốm sứ trong gia đình

Em hãy quan sát hình và chia sẻ về:

- Các đồ vật được làm bằng gốm sứ trong gia đình.
- Màu sắc và hình trang trí có trên mỗi đồ vật.
- Hình khối tạo nên đồ vật.

Nguồn: Shutterstock.com

MỤC TIÊU:

- ▶ *Nêu được một số cách tạo sản phẩm mỹ thuật hội họa, đồ họa, điêu khắc.*
- ▶ *Tạo được sản phẩm mỹ thuật 2D, 3D về đề tài gia đình.*
- ▶ *Chỉ ra được yếu tố, nguyên lý tạo hình được sử dụng trong sản phẩm, tác phẩm mỹ thuật 2D và 3D.*
- ▶ *Chia sẻ được nét đẹp và tình cảm, tình yêu thương trong mỗi gia đình.*

MỤC TIÊU:

- ▶ Chỉ ra được cách tạo hình, trang trí đồ vật theo hình thức sản phẩm gốm, sứ.
- ▶ Tạo và trang trí được mô hình đồ gốm sứ trong gia đình bằng đất nặn.
- ▶ Chỉ ra được đặc điểm của sản phẩm thủ công mỹ nghệ qua các đồ vật bằng gốm sứ.
- ▶ Chia sẻ được nét đẹp và giá trị của làng nghề thủ công truyền thống trong cuộc sống.

MỤC TIÊU CHỦ ĐỀ:

- ▶ *Nêu được một số cách tạo sản phẩm mỹ thuật hội họa, đồ họa, điêu khắc.*
- ▶ *Tạo được sản phẩm mỹ thuật 2D, 3D về đề tài gia đình.*
- ▶ *Chỉ ra được yếu tố, nguyên lý tạo hình được sử dụng trong sản phẩm, tác phẩm mỹ thuật 2D và 3D.*
- ▶ *Chia sẻ được nét đẹp và tình cảm, tình yêu thương trong mỗi gia đình.*

Các bước mô phỏng sản phẩm gốm sứ bằng đất nặn

Quan sát hình và chỉ ra các bước mô phỏng sản phẩm gốm sứ bằng đất nặn theo gợi ý dưới đây:

1. Nặn khối cơ bản để tạo hình đồ vật.

2. Tạo hình dáng chính của đồ vật.

3. Tạo thêm hình khối các bộ phận của đồ vật.

4. Tạo họa tiết trang trí cho đồ vật bằng cách khắc lõm hoặc đắp nổi.

Bạn nhớ nhé!

Kết hợp kỹ thuật tạo hình khối và trang trí họa tiết bằng đất nặn có thể mô phỏng được sản phẩm gốm sứ.

27

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Kết hợp kỹ thuật tạo hình khối và trang trí họa tiết bằng đất nặn có thể mô phỏng được sản phẩm gốm sứ.

HD2 KIẾN TẠO KIẾN THỨC – KĨ NĂNG

Các bước mô phỏng sản phẩm gốm sứ bằng đất nặn.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát hình minh họa, tìm hiểu để nhận biết các bước mô phỏng sản phẩm gốm sứ bằng đất nặn.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình ở trang 27 trong SGK *Mỹ thuật 5*.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chỉ ra các bước mô phỏng sản phẩm gốm sứ bằng đất nặn theo cảm nhận của bản thân thông qua hình minh họa.
- Gợi mở để HS nhắc lại và ghi nhớ các bước mô phỏng đồ gốm sứ bằng đất nặn.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Theo gợi ý, để tạo sản phẩm gốm sứ bằng đất nặn, cần thực hiện những bước nào?
- Sau khi tạo hình dáng chính của đồ vật, bước tiếp theo cần làm là gì?
- Có những cách nào để tạo họa tiết trang trí cho mô hình sản phẩm gốm sứ?
- ...?

HĐ3 LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Tạo mô hình đồ gốm sứ trong gia đình bằng đất nặn.

Nhiệm vụ của GV:

Gợi mở để HS xác định hình dáng, màu sắc, hoạ tiết của đồ gốm sứ các em sẽ mô phỏng và thực hành tạo mô hình đồ gốm sứ trong gia đình bằng đất nặn theo các bước đã gợi ý. Hướng dẫn, hỗ trợ HS kĩ thuật nặn tạo sản phẩm.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS tham khảo các mô hình sản phẩm gốm sứ ở trang 28 trong SGK *Mĩ thuật 5*.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS suy nghĩ, xác định hình dáng, màu sắc, hoạ tiết của đồ gốm sứ mà các em sẽ mô phỏng.
- Hướng dẫn HS sử dụng kĩ thuật khắc lõm hoặc đắp nổi để tạo hoạ tiết trang trí cho sản phẩm thêm sinh động.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em sẽ tạo mô hình đồ vật gốm sứ nào?
- Đồ vật đó có hình dáng như thế nào?
- Em sẽ tạo mô hình đồ gốm sứ đó với màu sắc như thế nào?
- Em lựa chọn hoạ tiết gì để trang trí cho mô hình đồ gốm sứ đó?
- ...?

HĐ4 PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS tổ chức trưng bày sản phẩm, thảo luận, chia sẻ về sản phẩm yêu thích, hình khối và hình thức trang trí mô hình đồ gốm sứ trong gia đình bằng đất nặn.

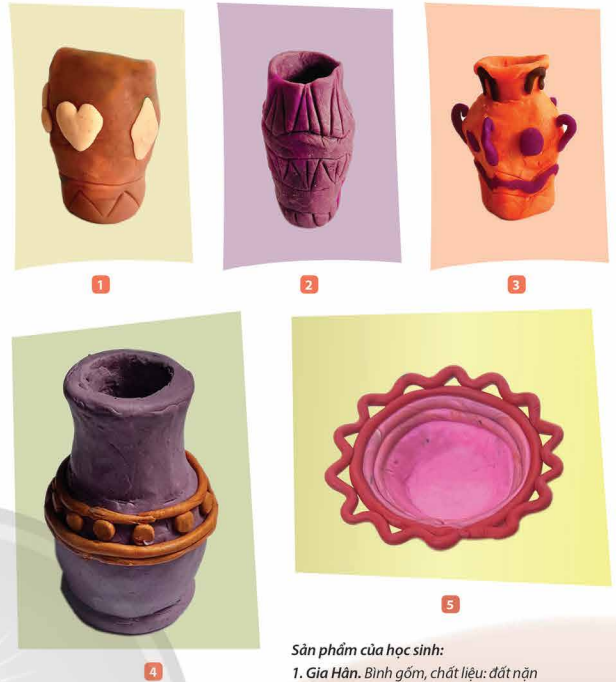
Gợi ý cách tổ chức:

- Tổ chức cho HS trưng bày và giới thiệu, trình bày, chia sẻ về sản phẩm.

Tạo mô hình đồ gốm sứ trong gia đình bằng đất nặn

Xác định hình dáng, màu sắc, hoạ tiết của đồ gốm sứ em sẽ mô phỏng, tạo hình và trang trí đồ vật theo gợi ý.

Sản phẩm của học sinh:

1. Gia Hân. Bình gốm, chất liệu: đất nặn
2. Nhật Minh. Lọ hoa của em, chất liệu: đất nặn
3. Minh Châu. Lọ hoa, chất liệu: đất nặn
4. Hồng Anh. Lọ hoa lớp em, chất liệu: đất nặn
5. Đàm Hiền. Bát đựng hoa quả, chất liệu: đất nặn

28

- Nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận, chia sẻ về: sản phẩm yêu thích; các hình khối tạo nên sản phẩm; hình thức trang trí sản phẩm.
- Gợi ý cho HS cách điều chỉnh để sản phẩm hoàn thiện hơn.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em thích sản phẩm nào? Vì sao?
- Sản phẩm đó mô phỏng đồ gốm sứ nào trong gia đình?
- Sản phẩm đó được tạo nên bởi các hình khối nào?
- Hình thức trang trí sản phẩm như thế nào?
- Em thích kĩ thuật tạo hoạ tiết trang trí nào ở sản phẩm?
- Em có ý tưởng điều chỉnh như thế nào để sản phẩm hoàn thiện hơn?
- ...?

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

- Chia sẻ cảm nhận của em về:
  - + Sản phẩm yêu thích.
  - + Các hình khối tạo nên sản phẩm.
  - + Hình thức trang trí sản phẩm.
- Em có ý tưởng điều chỉnh như thế nào để sản phẩm hoàn thiện hơn?

Tìm hiểu các làng nghề gốm sứ truyền thống ở Việt Nam

Quan sát hình và tìm hiểu thông tin để nhận biết thêm về các làng nghề gốm sứ ở Việt Nam.

Gốm sứ là một trong những nghề thủ công có từ lâu đời của Việt Nam. Các làng nghề gốm sứ truyền thống nổi tiếng của Việt Nam là: Bát Tràng (Hà Nội), Phù Lãng (Bắc Ninh), Bàu Trúc (Ninh Thuận), Thanh Hà (Quảng Nam), Biên Hoà (Đồng Nai), Tân Phước Khánh (Bình Dương), Cây Mai (Thành phố Hồ Chí Minh),...

1 Nghệ nhân làm gốm ở Bát Tràng

2 Nghệ nhân làm gốm ở Bàu Trúc

3 Các sản phẩm gốm ở làng nghề Bát Tràng

4 Các sản phẩm gốm ở làng nghề Thanh Hà

Nguồn: Shutterstock.com

Bạn thấy đây!

Các sản phẩm gốm sứ được sản xuất, lưu truyền và phát triển ở nhiều làng nghề truyền thống của Việt Nam. Với hình thức đa dạng, giá trị thẩm mỹ và tính ứng dụng cao, các sản phẩm gốm sứ được sử dụng rộng rãi trong đời sống.

29

HĐ5 VẬN DỤNG - PHÁT TRIỂN

Tìm hiểu các làng nghề gốm sứ truyền thống ở Việt Nam.

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát hình ảnh và tìm hiểu thông tin để nhận biết thêm về các làng nghề gốm sứ ở Việt Nam.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình ảnh về một số làng nghề gốm sứ nổi tiếng của Việt Nam ở trang 29 trong SGK *Mĩ thuật 5* và do GV chuẩn bị.
- Nếu câu hỏi gợi ý để HS phân tích, so sánh và chỉ ra nét đặc trưng của các làng nghề gốm sứ và hiểu thêm về giá trị của nghề thủ công gốm sứ ở Việt Nam.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Kể tên các làng nghề gốm sứ truyền thống ở Việt Nam mà em biết.
- Các làng nghề gốm sứ đó nằm ở những địa phương nào?
- Sản phẩm gốm sứ của các làng nghề đó có điểm gì giống và khác nhau?
- Theo em, các làng nghề gốm sứ truyền thống có vai trò, giá trị như thế nào đối với đời sống và văn hoá của người Việt Nam?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Các sản phẩm gốm sứ được sản xuất, lưu truyền và phát triển ở nhiều làng nghề truyền thống của Việt Nam. Với hình thức đa dạng, giá trị thẩm mỹ và tính ứng dụng cao, các sản phẩm gốm sứ được sử dụng rộng rãi trong đời sống.

BÀI 2

Hoạ tiết trang trí từ hình cắt giấy

CHUẨN BỊ

- ▶ HS: Giấy màu, bút chì, tẩy, kéo, hồ dán,...
- ▶ GV: Ảnh tư liệu, sản phẩm mẫu.

HOẠT ĐỘNG KHÁM PHÁ

Khám phá các hoạ tiết trang trí từ hình cắt giấy.

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát các hoạ tiết trang trí từ hình cắt giấy, thảo luận, chỉ ra các hoạ tiết có trong hình; điểm giống nhau, khác nhau giữa các hoạ tiết đó; cách tạo hoạ tiết từ hình cắt và khoảng trống còn lại của hình cắt.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình ở trang 30 trong SGK *Mĩ thuật 5* và do GV chuẩn bị.
- Nếu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chỉ ra:
  - + Các hoạ tiết có trong hình.
  - + Điểm giống nhau và khác nhau của các hoạ tiết.
  - + Cách tạo hoạ tiết trang trí từ hình cắt giấy và khoảng trống còn lại của hình cắt.
- Hướng dẫn HS phân tích để nhận biết được sự cân bằng, tương phản, lặp lại thể hiện ở hoạ tiết trang trí.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Hoạ tiết gì được thể hiện trong hình?
- Các hoạ tiết trong hình có điểm gì giống nhau và khác nhau?
- Màu sắc của hoạ tiết trang trí như thế nào?
- Theo em, các hoạ tiết trang trí này được tạo ra như thế nào?
- ....?

BÀI 2

Hoạ tiết trang trí từ hình cắt giấy

Dụng cụ cần dùng

Khám phá các hoạ tiết trang trí từ hình cắt giấy

Em hãy quan sát hình và chỉ ra:

- Các hoạ tiết có trong hình.
- Điểm giống và khác nhau của các hoạ tiết.
- Cách tạo hoạ tiết trang trí từ hình cắt giấy và khoảng trống còn lại của hình cắt.

Sản phẩm của học sinh:

Gia Hân. Hình và nền, chất liệu: giấy màu

MỤC TIÊU:

- ▶ Nêu được cách tạo hoạ tiết trang trí có tính cân bằng, tương phản, lặp lại.
- ▶ Tạo được hoạ tiết trang trí bằng cách cắt dán giấy.
- ▶ Chỉ ra được các nguyên lí trang trí có tính cân bằng, tương phản, lặp lại trong sản phẩm, tác phẩm mỹ thuật.
- ▶ Chia sẻ được nét đẹp và giá trị thẩm mỹ của hình trang trí có tính cân bằng, tương phản, lặp lại trong cuộc sống.

Các bước tạo hoạ tiết trang trí từ hình cắt giấy

Quan sát hình và chỉ ra các bước tạo hoạ tiết trang trí có tính cân bằng, tương phản, lặp lại từ hình cắt giấy và khoảng trống còn lại của hình vừa cắt theo gợi ý dưới đây:

1. Chuẩn bị giấy bìa với 2 màu khác nhau; tờ nhỏ bằng một nửa tờ lớn.

2. Gấp đôi tờ giấy nhỏ, vẽ và cắt hình trang trí sát mép giấy.

3. Dán tờ giấy nhỏ đã cắt hình vào một nửa tờ giấy lớn.

4. Dán các hình cắt vào nửa còn lại của tờ giấy theo nguyên lí cân bằng, tương phản, lặp lại để tạo hoạ tiết trang trí.

Bạn nhớ nhé!

Kết hợp hình cắt giấy và khoảng trống còn lại của hình vừa cắt có thể tạo được hoạ tiết trang trí có tính cân bằng, tương phản, lặp lại.

31

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Kết hợp hình cắt giấy với khoảng trống còn lại của hình vừa cắt có thể tạo được hoạ tiết trang trí có tính cân bằng, tương phản, lặp lại.

HOẠT ĐỘNG 2 KIẾN TẠO KIẾN THỨC – KĨ NĂNG

Các bước tạo hoạ tiết trang trí từ hình cắt giấy.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát hình minh hoạ, tìm hiểu để nhận biết các bước tạo hoạ tiết trang trí có tính cân bằng, tương phản, lặp lại từ hình cắt giấy.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình minh hoạ ở trang 31 trong SGK *Mỹ thuật 5*.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chỉ ra các bước tạo hoạ tiết trang trí có tính cân bằng, tương phản, lặp lại từ hình cắt giấy.
- Gợi mở để HS nhắc lại và ghi nhớ các bước tạo hoạ tiết trang trí từ hình cắt giấy.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Theo gợi ý, để tạo hoạ tiết trang trí từ hình cắt giấy cần thực hiện các bước như thế nào?
- Vì sao phải sử dụng 2 tờ giấy với kích thước tờ nhỏ bằng một nửa tờ lớn?
- Sắp xếp và dán các hình cắt theo nguyên lí cân bằng, tương phản, lặp lại thực hiện ở bước thứ mấy?
- Nên chọn màu sắc của giấy như thế nào để tạo hoạ tiết trang trí?
- ...?

HĐ3 LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Tạo hoạ tiết trang trí cân bằng, tương phản, lặp lại bằng cách cắt dán giấy.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS lựa chọn giấy màu phù hợp với ý tưởng và thực hành tạo hoạ tiết trang trí cân bằng, tương phản, lặp lại bằng cách cắt dán giấy.

Gợi ý cách tổ chức:

- Tổ chức cho HS suy nghĩ về ý tưởng tạo hoạ tiết trang trí và lựa chọn giấy bìa màu phù hợp để thực hiện ý tưởng.
- Hướng dẫn HS thao tác vẽ phác và cắt, dán giấy để tạo hoạ tiết cũng như cách sắp xếp hoạ tiết theo nguyên lý cân bằng, tương phản, lặp lại.
- Nhắc nhở HS thao tác sử dụng kéo an toàn khi làm sản phẩm.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em sẽ vẽ và cắt hoạ tiết trang trí gì?
- Em lựa chọn giấy màu như thế nào để tạo hoạ tiết? Vì sao em lại chọn giấy màu đó?
- Em sẽ sắp xếp các hoạ tiết như thế nào?
- ...?

HĐ4 PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS tổ chức trưng bày sản phẩm và chia sẻ về các hình tương phản và lặp lại, cách sắp xếp để tạo sản phẩm hoạ tiết có tính cân bằng, tương phản, lặp lại.

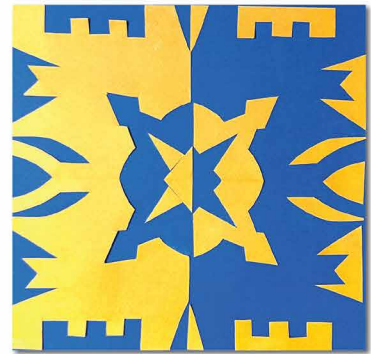
Gợi ý cách tổ chức:

- Tổ chức cho HS trưng bày và giới thiệu, trình bày, chia sẻ về sản phẩm.
- nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chia sẻ về các hình tương phản và lặp lại trong sản phẩm; cách kết hợp giữa hình và khoảng

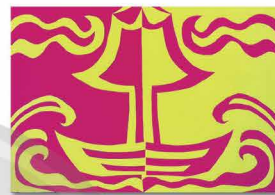

Tạo hoạ tiết trang trí cân bằng, tương phản, lặp lại bằng cách cắt dán giấy

Lựa chọn giấy màu phù hợp với ý tưởng và thực hiện sản phẩm theo gợi ý.
Lưu ý: Có thể vẽ trang trí thêm cho sản phẩm sinh động hơn.

1

2

3

Sản phẩm của học sinh:

1. Tuệ An. Hoạ tiết trang trí, chất liệu: giấy màu
2. Nhật Minh. Hoạ tiết trang trí, chất liệu: giấy màu
3. Quỳnh Hương. Hoạ tiết trang trí, chất liệu: giấy màu

32

trống còn lại của hình cắt để tạo sự cân bằng, tương phản.

- Gợi ý cho HS cách điều chỉnh và hoàn thiện sản phẩm.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em thích sản phẩm nào? Vì sao?
- Sản phẩm đó có những thành phần hoạ tiết nào thú vị?
- Màu sắc của sản phẩm như thế nào?
- Em có ý tưởng điều chỉnh như thế nào để sản phẩm hoàn thiện hơn?
- ...?

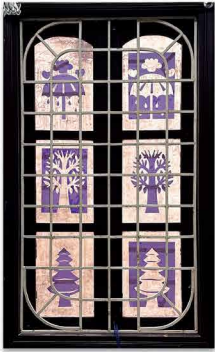
Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

- Chia sẻ cảm nhận của em về:
  - + Sản phẩm yêu thích.
  - + Hình tương phản và lặp lại.
  - + Sự cân bằng, cách kết hợp giữa hình và nền của hoạ tiết.
- Em có ý tưởng điều chỉnh như thế nào để sản phẩm hoàn thiện hơn?

Tìm hiểu ứng dụng của hình trang trí với hoạ tiết có tính cân bằng, tương phản, lặp lại trong cuộc sống

Quan sát hình và tìm hiểu để ứng dụng sản phẩm mỹ thuật được trang trí bằng hoạ tiết có tính cân bằng, tương phản, lặp lại của em vào cuộc sống.

1

2

Nguồn: Nguyễn Nhung

Bạn thấy đây!

Hoạ tiết trang trí có tính cân bằng, tương phản, lặp lại được tạo bởi hình cắt và nền cũng là một hình thức tạo các sản phẩm mỹ thuật ứng dụng thú vị và độc đáo trong cuộc sống.

33

HĐ5 VẬN DỤNG - PHÁT TRIỂN

Tìm hiểu ứng dụng của hình trang trí với hoạ tiết có tính cân bằng, tương phản, lặp lại trong cuộc sống.

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát, tìm hiểu để biết cách ứng dụng sản phẩm mỹ thuật được trang trí bằng hoạ tiết có tính cân bằng, tương phản, lặp lại của các em vào cuộc sống.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình ở trang 33 trong SGK Mỹ thuật 5.
- Nếu câu hỏi gợi ý để HS suy nghĩ và chia sẻ ý tưởng ứng dụng sản phẩm mỹ thuật được trang trí bằng hoạ tiết có tính cân bằng, tương phản, lặp lại vào cuộc sống hằng ngày của các em.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Sản phẩm mỹ thuật được trang trí với hoạ tiết cân bằng, tương phản, lặp lại trong hình được sử dụng làm gì?
- Em còn có thể ứng dụng hình trang trí với hoạ tiết có tính cân bằng, tương phản, lặp lại trong những hoạt động nào của cuộc sống?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Hoạ tiết trang trí có tính cân bằng, tương phản, lặp lại được tạo bởi hình cắt và nền cũng là một hình thức tạo các sản phẩm mỹ thuật ứng dụng thú vị và độc đáo trong cuộc sống.

BÀI 3

Ngày Tết trong gia đình

HOẠT ĐỘNG KHÁM PHÁ

Khám phá các hoạt động trong dịp Tết.

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát hình minh họa, nhớ lại và chia sẻ về các hoạt động của gia đình các em trong dịp Tết.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình ở trang 34 trong SGK *Mĩ thuật 5* để các em nhận biết một số hoạt động thường diễn ra trong dịp Tết.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS suy nghĩ, nhớ lại và chia sẻ về các hoạt động của gia đình các em trong dịp Tết.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Kể tên các hoạt động của gia đình em trong dịp tết Nguyên đán. Trong các hoạt động đó, em thích nhất hoạt động nào? Vì sao?
- Những hình ảnh, chi tiết nào trong các hoạt động gợi liên tưởng về ngày tết Nguyên đán?
- Màu sắc của trang phục nhân vật và cảnh vật trong các hoạt động đó như thế nào?
- ...?

CHUẨN BỊ

- ▶ HS: Giấy vẽ, bút chì, tẩy, màu vẽ, ...
- ▶ GV: Tranh, ảnh về ngày Tết.

BÀI 3

Ngày Tết trong gia đình

Dụng cụ cần dùng

Khám phá các hoạt động trong dịp Tết

Nhớ lại và kể tên các hoạt động trong dịp Tết của gia đình em.

1

2

3

4

Nguồn: 1, 2, 3. Shutterstock.com
4. Thông tấn xã Việt Nam

MỤC TIÊU:

- ▶ Nói được cách kết hợp các hình, màu đặc trưng để thể hiện đề tài trong tranh.
- ▶ Tạo được bức tranh thể hiện hoạt động của ngày Tết trong gia đình.
- ▶ Chỉ ra được hình chính, phụ trong sản phẩm, tác phẩm mỹ thuật.
- ▶ Chia sẻ được nét đẹp văn hoá truyền thống của gia đình trong cuộc sống.

Các bước vẽ tranh có nhóm chính, nhóm phụ

Quan sát hình và chỉ ra các bước vẽ tranh có nhóm chính, nhóm phụ theo gợi ý dưới đây:

1. Vẽ phác hình nhóm chính của bức tranh.

2. Vẽ phác hình nhóm phụ và cảnh vật.

3. Vẽ màu khái quát cho bức tranh.

4. Vẽ rõ các chi tiết làm nổi bật nhóm chính, hoàn thiện tranh.

Bạn nhớ nhé!

Tập trung diễn tả chi tiết cho một nhóm nhân vật, cảnh vật để thể hiện nội dung của đề tài có thể tạo được nhóm chính trong tranh.

35

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Tập trung diễn tả chi tiết cho một nhóm nhân vật, cảnh vật để thể hiện nội dung của đề tài có thể tạo được nhóm chính trong tranh.

HOẠT ĐỘNG 2 KIẾN TẠO KIẾN THỨC – KĨ NĂNG

Các bước vẽ tranh có nhóm chính, nhóm phụ.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát hình minh hoạ để nhận biết các bước vẽ tranh có nhóm chính, nhóm phụ.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình minh hoạ ở trang 35 trong SGK *Mỹ thuật 5*.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chỉ ra các bước vẽ tranh có nhóm chính, nhóm phụ theo cảm nhận của cá nhân.
- Gợi mở để HS nhắc lại và ghi nhớ các bước vẽ tranh có nhóm chính, nhóm phụ.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Theo gợi ý, để vẽ tranh có nhóm chính, nhóm phụ cần thực hiện các bước như thế nào?
- Nhóm phụ hay nhóm chính của bức tranh sẽ được vẽ trước?
- Vẽ màu khái quát cho bức tranh được thực hiện ở bước thứ mấy?
- Để làm nổi bật được nhóm chính trong tranh cần làm gì?
- ...?

HD3 LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Vẽ tranh về hoạt động trong ngày Tết của gia đình em.

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS lựa chọn một hoạt động trong ngày Tết mà các em ấn tượng, xác định nhân vật, cảnh vật của hoạt động đó và thực hành vẽ tranh theo các bước đã gợi ý. Hướng dẫn, hỗ trợ HS trong quá trình thực hành.

Gợi ý cách tổ chức:

- Tổ chức cho HS suy nghĩ, lựa chọn một hoạt động trong ngày Tết của gia đình mà các em ấn tượng.
- Nêu câu hỏi gợi mở để HS thảo luận và chỉ ra hoạt động, nhân vật và cảnh vật của hoạt động, cách bố cục nhóm chính – nhóm phụ và cách sử dụng màu sắc trong bức tranh mà các em sẽ thể hiện.
- Hướng dẫn HS xác định bố cục nhóm chính – nhóm phụ rõ ràng, chặt chẽ và lựa chọn màu sắc đặc trưng để diễn tả không khí của ngày Tết.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em ấn tượng với những hoạt động nào của gia đình trong ngày Tết?
- Em sẽ vẽ tranh về hoạt động nào?
- Em sẽ sắp xếp nhóm chính, nhóm phụ trong tranh như thế nào?
- Em sẽ thể hiện những cảnh vật gì để bức tranh sinh động và gợi liên tưởng về ngày Tết?
- Em sử dụng màu sắc nào để diễn tả không khí của ngày Tết cho bức tranh?
- ...?

Vẽ tranh về hoạt động trong ngày Tết của gia đình em

- Lựa chọn một hoạt động trong ngày Tết mà em ấn tượng.
- Xác định các nhân vật cho nhóm chính, nhóm phụ và thực hiện bài vẽ theo gợi ý.

1

3

2

4

Sản phẩm của học sinh:

1. Thiên Khôi. Đêm pháo hoa, chất liệu: màu sáp
2. Minh Hà. Chợ tết, chất liệu: màu sáp
3. Gia Hân. Chuẩn bị đón Tết, chất liệu: màu goát và màu dạ
4. Bảo An. Gói bánh chưng, chất liệu: màu goát

36

HD4 PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS tổ chức trưng bày sản phẩm, giới thiệu và chia sẻ cảm nhận về bài vẽ yêu thích, nhóm chính, nhóm phụ và hoà sắc chủ đạo của các bài vẽ về đề tài ngày Tết.

Gợi ý cách tổ chức:

- Tổ chức cho HS trưng bày và giới thiệu về sản phẩm.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận, chia sẻ về bài vẽ yêu thích, cách sắp xếp nhóm chính, nhóm phụ tạo bố cục tranh và cách phối hợp màu sắc diễn tả không khí của ngày Tết trong tranh.
- Gợi ý cách điều chỉnh và hoàn thiện bài vẽ.

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

- Chia sẻ cảm nhận của em về:
  - + Bài vẽ yêu thích.
  - + Hoạt động thể hiện trong bài vẽ.
  - + Nhóm chính, nhóm phụ trong bài vẽ.
  - + Hoà sắc chủ đạo trong bài vẽ.
- Em có ý tưởng điều chỉnh như thế nào để bài vẽ hoàn thiện hơn?

Tìm hiểu màu sắc trong trang trí Tết của Việt Nam

Quan sát hình và tìm hiểu thêm để nhận biết nét đặc trưng về màu sắc trong trang trí ngày Tết ở Việt Nam.

1 Trang trí nhà cửa ngày Tết

2 Trang trí khu đô thị dịp Tết

Nguồn: Shutterstock.com

Bạn thấy đây!

Trang trí nhà cửa, đường làng, ngõ phố,... đón Tết là một phong tục truyền thống tốt đẹp của dân tộc Việt Nam. Người Việt thường chọn các màu sắc rực rỡ như vàng, đỏ, cam để trang trí trong dịp Tết tạo không khí vui tươi, hứng khởi, thể hiện mong ước năm mới may mắn, thành công.

37

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em thích bài vẽ nào? Vì sao?
- Bài vẽ thể hiện hoạt động gì?
- Đây là nhóm chính, nhóm phụ trong bài vẽ?
- Cách sắp xếp nhóm chính, nhóm phụ trong bài vẽ như thế nào?
- Bài vẽ có hoà sắc chủ đạo gì?
- Em có cảm nhận như thế nào về ngày Tết được thể hiện trong bài vẽ?
- Em có ý tưởng điều chỉnh như thế nào để bài vẽ hoàn thiện hơn?
- ....?

HĐ5 VẬN DỤNG - PHÁT TRIỂN

Tìm hiểu màu sắc trong trang trí Tết của Việt Nam.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát hình, tìm hiểu thêm để nhận biết nét đặc trưng về màu sắc trong trang trí ngày Tết ở Việt Nam.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình ở trang 37 trong SGK *Mĩ thuật 5* và một số hình ảnh về trang trí nhà cửa, công viên, đường phố, các địa điểm công cộng,... trong dịp Tết ở các địa phương do GV chuẩn bị.
- Nếu câu hỏi gợi ý để HS suy nghĩ, thảo luận và chỉ ra các nét đặc trưng về màu sắc trong cách trang trí ngày Tết ở các tỉnh, thành phố của Việt Nam.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Những hình ảnh, màu sắc đặc trưng nào được sử dụng trong trang trí Tết ở Việt Nam thể hiện qua các bức ảnh?
- Ngoài những màu sắc trên, em còn biết những màu sắc đặc trưng nào được sử dụng trong trang trí Tết ở gia đình, địa phương em?
- Theo em, vì sao vào dịp tết Nguyên đán, người Việt Nam lại sử dụng những hình ảnh và màu sắc đó?
- ....?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Trang trí nhà cửa, đường làng, ngõ phố,... đón Tết là một phong tục truyền thống tốt đẹp của dân tộc Việt Nam. Người Việt thường chọn các màu sắc rực rỡ như vàng, đỏ, cam để trang trí trong dịp Tết tạo không khí vui tươi, hứng khởi, thể hiện mong ước năm mới may mắn, thành công.

CHỦ ĐỀ

KHÁM PHÁ THẾ GIỚI

BÀI 1

Kì quan thế giới

HĐ1 KHÁM PHÁ

Khám phá các công trình kiến trúc tiêu biểu trên thế giới.

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát hình và chia sẻ về hình, khối, đường nét chủ yếu và nét đặc trưng của các công trình kiến trúc tiêu biểu trên thế giới.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình ở trang 38 trong SGK *Mĩ thuật 5* và do GV chuẩn bị.
- Tổ chức cho HS xem thêm một số video ngắn về các công trình kiến trúc tiêu biểu trên thế giới để các em được khám phá vẻ đẹp của các công trình đó ở nhiều góc nhìn khác nhau.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chia sẻ về: hình, khối, đường nét chủ yếu và nét đặc trưng của mỗi công trình kiến trúc.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Tên của công trình kiến trúc được thể hiện trong mỗi bức ảnh là gì?
- Mỗi công trình đó thuộc quốc gia nào?
- Mỗi công trình đó có hình, khối và đường nét chủ yếu như thế nào?
- Nét đặc trưng của mỗi công trình kiến trúc đó là gì?
- ...?

CHUẨN BỊ

- ▶ HS: Giấy, bút vẽ, tẩy, màu vẽ,...
- ▶ GV: Hình ảnh các công trình kiến trúc tiêu biểu trên thế giới.

CHỦ ĐỀ

KHÁM PHÁ THẾ GIỚI

BÀI 1

Kì quan thế giới

Dụng cụ cần dùng

Khám phá các công trình kiến trúc tiêu biểu trên thế giới

Em hãy quan sát hình và chia sẻ về:

- Hình, khối và đường nét chủ yếu của mỗi công trình.
- Nét đặc trưng của mỗi công trình.

1 Quần thể Kim tự tháp Ghi-da (Giza), Ai Cập

2 Vạn Lý Trường Thành (Trung Quốc)

3 Đền Tât Ma-ha (Taj Mahal), Ấn Độ

4 Bảo tàng Gu-ghen-ham (Guggenheim), Tây Ban Nha

Nguồn: Shutterstock.com

MỤC TIÊU:

- ▶ **Nêu được cách sử dụng một số yếu tố tạo hình để mô phỏng đối tượng thẩm mỹ.**
- ▶ **Tạo được sản phẩm mỹ thuật 2D về vẻ đẹp của cảnh vật trên thế giới.**
- ▶ **Chỉ ra được yếu tố tạo hình trong mỗi sản phẩm mỹ thuật.**
- ▶ **Tôn trọng các kì quan, sản phẩm văn hoá của các nước trên thế giới; thể hiện được tình đoàn kết, hữu nghị giữa các dân tộc trên thế giới.**

MỤC TIÊU:

- ▶ **Trình bày được cách mô phỏng công trình kiến trúc theo ảnh.**
- ▶ **Vẽ được một công trình kiến trúc tiêu biểu trên thế giới bằng nét.**
- ▶ **Chỉ ra được nét tạo hình và đậm nhạt trong sản phẩm mỹ thuật.**
- ▶ **Chia sẻ được về đẹp tạo hình và ý nghĩa văn hoá của công trình kiến trúc thể hiện trong sản phẩm mỹ thuật.**

MỤC TIÊU CHỦ ĐỀ:

- ▶ **Nêu được cách sử dụng một số yếu tố tạo hình để mô phỏng đối tượng thẩm mỹ.**
- ▶ **Tạo được sản phẩm mỹ thuật 2D về vẻ đẹp của cảnh vật trên thế giới.**
- ▶ **Chỉ ra được yếu tố tạo hình trong mỗi sản phẩm mỹ thuật.**
- ▶ **Tôn trọng các kì quan, sản phẩm văn hoá của các nước trên thế giới; thể hiện được tình đoàn kết, hữu nghị giữa các dân tộc trên thế giới.**

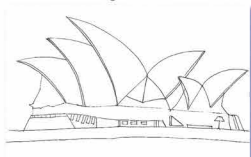
Các bước mô phỏng công trình kiến trúc qua ảnh

Quan sát hình và chỉ ra các bước mô phỏng công trình kiến trúc qua ảnh theo gợi ý dưới đây:

Nhà hát Ô-pê-ra Xit-ni (Opera Sydney), Ôt-xtrây-li-a (Australia)

Nguồn: Shutterstock.com

2. Vẽ chi tiết thể hiện đặc điểm của công trình kiến trúc bằng nét.

4. Tạo độ đậm nhạt, xa gần bằng các nét, hoàn thiện bức tranh.

1. Vẽ phác hình mảng chính của công trình kiến trúc.

3. Vẽ nét tạo không gian xung quanh.

Sản phẩm của học sinh:

Bào Di. Nhà hát Ô-pê-ra Xit-ni, chất liệu: màu dạ

Bạn nhớ nhé!

Sử dụng các loại nét có thể mô phỏng được hình khối, không gian của một công trình kiến trúc qua ảnh chụp.

39

HOẠT ĐỘNG KIẾN TẠO KIẾN THỨC – KĨ NĂNG

Các bước mô phỏng công trình kiến trúc qua ảnh.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát hình minh hoạ trong SGK *Mỹ thuật 5*, tìm hiểu và nhận biết các bước mô phỏng công trình kiến trúc qua ảnh.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình minh hoạ ở trang 39 trong SGK *Mỹ thuật 5*.
- Nếu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chỉ ra các bước vẽ mô phỏng công trình kiến trúc qua ảnh.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Tên của công trình kiến trúc được mô phỏng là gì?
- Công trình đó có nét đặc trưng gì?
- Bước đầu tiên cần thực hiện để mô phỏng công trình kiến trúc là gì?
- Bước vẽ nào sẽ thể hiện đặc điểm chính của công trình?
- Không gian xung quanh của bức tranh được vẽ sau bước nào?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Sử dụng các loại nét có thể mô phỏng được hình khối, không gian của một công trình kiến trúc qua ảnh chụp.

HĐ3 LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Vẽ tranh về công trình kiến trúc tiêu biểu trên thế giới.

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS lựa chọn ảnh chụp công trình kiến trúc trên thế giới mà các em yêu thích và thực hành vẽ tranh theo các bước đã gợi ý. Hướng dẫn, hỗ trợ thêm cho HS về kĩ thuật vẽ các loại nét.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS tham khảo các bài vẽ ở trang 40 trong SGK *Mĩ thuật 5* và gợi ý cho các em:
  - + Lựa chọn ảnh chụp công trình kiến trúc trên thế giới mà các em yêu thích.
  - + Cách chọn và vẽ phác hình mảng chính của công trình.
  - + Cách vẽ các chi tiết để làm rõ nét đặc trưng của công trình.
  - + Cách lựa chọn các loại nét phù hợp để tạo độ đậm nhạt, không gian xa, gần cho bức tranh.
- Yêu cầu HS phối hợp đa dạng các loại chấm, nét để tạo sự phong phú, sinh động cho bài vẽ.

CÂU HỎI GỢI MỞ

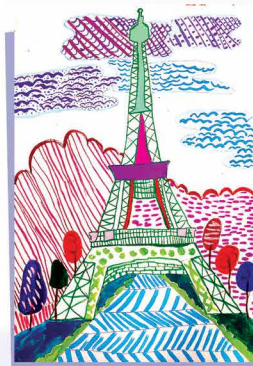
- Em sẽ vẽ tranh về công trình kiến trúc tiêu biểu nào trên thế giới?
- Công trình kiến trúc đó có đặc điểm gì nổi bật?
- Em sẽ vẽ hình mảng gì đầu tiên?
- Em sẽ vẽ không gian xung quanh cho bài vẽ như thế nào?
- Em sẽ sử dụng các loại chấm, nét nào trong bài vẽ?
- ...?

Lưu ý HS: Có thể phối hợp nhiều màu sắc cho các loại nét khác nhau để làm nổi bật hình ảnh chính của bức tranh.

Vẽ tranh về công trình kiến trúc tiêu biểu trên thế giới

Lựa chọn ảnh chụp công trình kiến trúc trên thế giới mà em yêu thích và thực hiện bài vẽ theo gợi ý.

1

2

3

4

5

Sản phẩm của học sinh:

1. Lan Anh. Tháp Ép-phen (Eiffel), chất liệu: màu goát
2. Văn Nguyễn. Tháp Bích Ben (Big Ben), chất liệu: bút kim
3. Bảo Ngọc. Đền Tát Ma-ha, chất liệu: bút dạ
4. Minh Khoa. Kim tự tháp, chất liệu: bút dạ
5. Phương Nam. Vạn Lý Trường Thành, chất liệu: bút kim

40

HĐ4 PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ.

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS trưng bày sản phẩm và chia sẻ cảm nhận về bài vẽ yêu thích, về hình khối, đường nét, đậm nhạt và không gian trong bài vẽ.

Gợi ý cách tổ chức:

- Hướng dẫn HS trưng bày bài vẽ trên bảng.
- Yêu cầu HS giới thiệu, trình bày về bài vẽ của mình.
- nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chia sẻ về hình khối, đường nét, đậm nhạt và không gian trong bài vẽ.

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

- Chia sẻ cảm nhận của em về:
  - + Bài vẽ yêu thích.
  - + Tên công trình kiến trúc và địa danh có công trình thể hiện trong bài vẽ.
  - + Hình khối, đường nét, đậm nhạt và không gian trong bài vẽ.
- Em có ý tưởng điều chỉnh như thế nào để bài vẽ hoàn thiện hơn?

Giới thiệu về công trình kiến trúc tiêu biểu

Sắm vai hướng dẫn viên du lịch để giới thiệu về công trình kiến trúc được thể hiện trong bài vẽ.

Nguồn: Phương Nam

Bạn thấy đây!

Mô phỏng lại nét đẹp của các công trình kiến trúc là cách tôn trọng nghệ thuật và văn hoá của các dân tộc trên thế giới.

41

- Chỉ ra cho HS những bài vẽ có cách phối hợp chấm, nét, màu, mật độ mau thưa của hình vẽ hợp lý, cách vẽ sáng tạo, độc đáo.
- Gợi ý cách điều chỉnh, bổ sung để bài vẽ hoàn thiện hơn.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em thích bài vẽ nào? Vì sao?
- Trong bài vẽ đó, em ấn tượng nhất với hình ảnh nào? Vì sao?
- Hình khối, đường nét, đậm nhạt, không gian được thể hiện trong bài vẽ như thế nào?
- Mật độ của các chấm, nét, hình trong bài vẽ như thế nào?
- Em có ý tưởng điều chỉnh như thế nào để bài vẽ hoàn thiện hơn?
- ....?

HĐ5 VẬN DỤNG - PHÁT TRIỂN

Giới thiệu về công trình kiến trúc tiêu biểu.

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS sắm vai hướng dẫn viên du lịch để giới thiệu về công trình kiến trúc thể hiện trong bài vẽ.

Gợi ý cách tổ chức:

- Tổ chức cho HS sắm vai hướng dẫn viên du lịch để các em giới thiệu về tên công trình kiến trúc, về vẻ đẹp tạo hình và giá trị văn hoá, lịch sử của công trình đó.
- Gợi ý để các HS khác sắm vai khách du lịch và đặt các câu hỏi cho hướng dẫn viên để tìm hiểu thêm về các công trình kiến trúc đó.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em sẽ giới thiệu về công trình kiến trúc nào? Công trình đó thuộc quốc gia nào?
- Vẻ đẹp tạo hình của công trình kiến trúc đó thể hiện như thế nào?
- Công trình đó được xây dựng để làm gì?
- Công trình đó có giá trị văn hoá, lịch sử như thế nào?
- ....?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Mô phỏng lại nét đẹp của các công trình kiến trúc là cách tôn trọng nghệ thuật và văn hoá của các dân tộc trên thế giới.

BÀI 2

Thiếu nhi thế giới với hoà bình

HOẠT ĐỘNG KHÁM PHÁ

Khám phá các hoạt động giao lưu của thiếu nhi thế giới.

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát các bức ảnh về hoạt động giao lưu của thiếu nhi thế giới để nhận biết về hoạt động, cảnh vật, không khí hoạt động, chủ đề được thể hiện trong mỗi bức ảnh.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát các bức ảnh ở trang 42 trong SGK *Mĩ thuật 5* và tranh ảnh, video clip về các hoạt động giao lưu thể thao, văn nghệ, môi trường,... do GV chuẩn bị.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chia sẻ về hoạt động, cảnh vật, không khí hoạt động, chủ đề được thể hiện trong mỗi bức ảnh.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Hoạt động nào của thiếu nhi được thể hiện trong mỗi bức ảnh?
- Trong mỗi bức ảnh đó có những cảnh vật gì?
- Không khí của các hoạt động được thể hiện trong mỗi bức ảnh như thế nào?
- Chủ đề gì được thể hiện trong mỗi bức ảnh?
- Em còn biết những hoạt động giao lưu nào của thiếu nhi thế giới?
- ...?

CHUẨN BỊ

- HS: Giấy, bút vẽ, tẩy, màu vẽ,...
- GV: Tranh, ảnh về các hoạt động giao lưu của thiếu nhi các nước.

Thiếu nhi thế giới với hoà bình

Dụng cụ cần dùng

Khám phá các hoạt động giao lưu của thiếu nhi thế giới

- Em hãy quan sát các bức ảnh và chia sẻ về:
  - + Hoạt động trong mỗi bức ảnh.
  - + Cảnh vật trong bức ảnh.
  - + Không khí hoạt động được thể hiện trong bức ảnh.
  - + Chủ đề được thể hiện trong các bức ảnh.
- Kể tên các hoạt động giao lưu của thiếu nhi trên thế giới mà em biết.

1

Liên hoan nghệ thuật thiếu nhi "Khúc hát hoà bình – Chắp cánh ước mơ"

2

Cuộc thi vẽ tranh "Em vẽ giấc mơ"

Nguồn: 1. Cổng thông tin điện tử Quảng Trị
2. Quỳnh Nga

MỤC TIÊU:

- Nêu được cách kết hợp các nhóm nhân vật để thể hiện đề tài trong tranh.
- Tạo được bức tranh vẽ đề tài hoạt động giao lưu của thiếu nhi thế giới.
- Chỉ ra được nhóm chính, nhóm phụ trong sản phẩm mỹ thuật.
- Chia sẻ được nét đẹp và ý nghĩa của hoạt động giao lưu của thiếu nhi thế giới.

Các bước vẽ tranh với nhiều nhân vật

Quan sát hình và chỉ ra các bước vẽ tranh với nhiều nhân vật theo gợi ý dưới đây:

1. Vẽ nhóm nhân vật chính.

2. Vẽ thêm nhân vật ở xung quanh.

3. Vẽ cảnh vật phù hợp để thể hiện nhóm chính, nhóm phụ và nội dung bức tranh.

4. Vẽ màu hoàn thiện bức tranh.

Bạn nhớ nhé!

Kết hợp hài hoà nhóm hình trọng tâm với cảnh vật, chi tiết ở xung quanh có thể tạo được bức tranh có nhóm chính, nhóm phụ.

43

HĐ2 KIẾN TẠO KIẾN THỨC – KĨ NĂNG

Các bước vẽ tranh với nhiều nhân vật.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát hình minh hoạ trong SGK *Mỹ thuật 5* để nhận biết các bước vẽ tranh với nhiều nhân vật.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình minh hoạ ở trang 43 trong SGK *Mỹ thuật 5*.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chỉ ra các bước vẽ tranh với nhiều nhân vật theo cảm nhận cá nhân.
- Khuyến khích HS nhắc lại và ghi nhớ các bước vẽ tranh với nhiều nhân vật.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Nêu các bước vẽ tranh với nhiều nhân vật theo gợi ý.
- Nhóm chính hay nhóm phụ của bức tranh nên vẽ trước?
- Cảnh vật trong bức tranh được vẽ ở bước thứ mấy?
- Để hoàn thiện bức tranh cần làm gì?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Kết hợp hài hoà nhóm hình trọng tâm với cảnh vật, chi tiết ở xung quanh có thể tạo được bức tranh có nhóm chính, nhóm phụ.

HĐ3 LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Vẽ tranh về hoạt động giao lưu của thiếu nhi thế giới.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS lựa chọn hoạt động giao lưu mà các em yêu thích và thực hành vẽ tranh về hoạt động giao lưu đó theo các bước đã gợi ý. Hướng dẫn, hỗ trợ HS trong quá trình thực hành.

Gợi ý cách tổ chức:

- Tổ chức cho HS lựa chọn hoạt động giao lưu của thiếu nhi mà các em yêu thích.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS chia sẻ về hoạt động, nhân vật, cảnh vật, màu sắc, không khí của hoạt động giao lưu mà các em sẽ thể hiện trong bài vẽ.
- Khuyến khích HS phối hợp đa dạng chấm, nét, hình để tạo sự sinh động cho bài vẽ.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em sẽ vẽ tranh về hoạt động giao lưu nào của thiếu nhi?
- Điểm nổi bật của hoạt động ấy là gì?
- Em sẽ vẽ hình ảnh gì đầu tiên?
- Em sẽ vẽ thêm cảnh vật gì để làm nổi bật hoạt động được thể hiện trong bài vẽ?
- Em sẽ sử dụng màu sắc như thế nào để thể hiện được không khí của hoạt động?
- ...?

Lưu ý HS: Nên vẽ về hoạt động giao lưu có sự tham gia của nhiều nhân vật.

HĐ4 PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS tổ chức trưng bày sản phẩm và chia sẻ cảm nhận về bài vẽ yêu thích; hình dáng, màu sắc và trang phục của các nhân vật; cách sắp xếp nhóm chính, nhóm phụ; nhịp điệu của đường nét, màu sắc tạo không khí trong bài vẽ.

Vẽ tranh về hoạt động giao lưu của thiếu nhi thế giới

Lựa chọn hoạt động giao lưu mà em yêu thích hoặc em biết và thực hiện bài vẽ theo gợi ý.

Lưu ý: Nên vẽ về hoạt động giao lưu có sự tham gia của nhiều nhân vật.

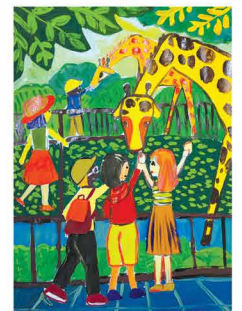
1

2

3

4

Sản phẩm của học sinh:

1. Minh Như. Âm nhạc và tình bạn, chất liệu: màu goats
2. Quang Huy. Tình hữu nghị Việt Nam – Cu Ba, chất liệu: màu goats, màu dạ và màu sáp
3. Phương Nam. Bữa tiệc giao lưu, chất liệu: màu sáp
4. Gia Hân. Tham quan vườn thú hoang dã, chất liệu: màu goats

44

Gợi ý cách tổ chức:

- Tổ chức cho HS trưng bày, giới thiệu bài vẽ.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chia sẻ về:
  - + Bài vẽ yêu thích.
  - + Hình dáng, màu sắc và trang phục của các nhân vật.
  - + Cách sắp xếp nhóm chính, nhóm phụ trong bài vẽ.
  - + Nhịp điệu của đường nét, màu sắc tạo không khí trong bài vẽ.
- Chỉ ra những sản phẩm có nội dung phù hợp với chủ đề và cách thể hiện sáng tạo, độc đáo.
- Gợi ý cách điều chỉnh để bài vẽ sinh động hơn.

Trình bày sản phẩm và chia sẻ

- Chia sẻ cảm nhận của em về:
  - + Bài vẽ yêu thích.
  - + Hình dáng, màu sắc và trang phục của các nhân vật.
  - + Cách sắp xếp nhóm chính, nhóm phụ trong bài vẽ.
  - + Nhịp điệu của đường nét, màu sắc tạo không khí trong bài vẽ.
- Em có ý tưởng điều chỉnh như thế nào để bài vẽ sinh động hơn?

Tìm hiểu về ý nghĩa của hoạt động giao lưu thiếu nhi thế giới trong bài vẽ

Chia sẻ về ý nghĩa của hoạt động giao lưu giữa thiếu nhi các nước được thể hiện trong bài vẽ.

Nguồn: Phương Nam

Bạn thấy đây!

Hoạt động giao lưu của thiếu nhi thế giới góp phần gắn kết tình đoàn kết, hữu nghị, hoà bình và hiểu biết thêm về văn hoá của các quốc gia trên thế giới.

45

HĐ5 VẬN DỤNG - PHÁT TRIỂN

Tìm hiểu về ý nghĩa của hoạt động giao lưu thiếu nhi thế giới trong bài vẽ.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS trình bày, chia sẻ về ý nghĩa của hoạt động giao lưu giữa thiếu nhi các nước được thể hiện thông qua bài vẽ.

Gợi ý cách tổ chức:

- Tổ chức cho HS trình bày, chia sẻ về ý nghĩa của hoạt động giao lưu thiếu nhi thế giới trong bài vẽ.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS chia sẻ cảm nhận về phần trình bày của các bạn, về sự phù hợp giữa bức tranh và nội dung ý nghĩa được giới thiệu.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Bài vẽ thể hiện hoạt động giao lưu nào của thiếu nhi thế giới?
- Hoạt động giao lưu đó có sự tham gia của thiếu nhi ở những quốc gia nào?
- Hoạt động giao lưu đó của thiếu nhi có ý nghĩa như thế nào?
- ....?

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em thích bài vẽ nào? Vì sao?
- Hình dáng, màu sắc và trang phục của các nhân vật trong bài vẽ như thế nào?
- Cách sắp xếp nhóm chính, nhóm phụ trong bài vẽ như thế nào?
- Cách sử dụng đường nét tạo nhịp điệu như thế nào cho bài vẽ?
- Không khí của bài vẽ được tạo nên bởi những màu sắc gì?
- Em có ý tưởng điều chỉnh như thế nào để bài vẽ sinh động hơn?
- ....?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Hoạt động giao lưu của thiếu nhi thế giới góp phần gắn kết tình đoàn kết, hữu nghị, hoà bình và hiểu biết thêm về văn hoá của các quốc gia trên thế giới.

BÀI 3

Linh vật thể thao

HOẠT ĐỘNG KHÁM PHÁ

Khám phá hình các linh vật thể thao.

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát hình, thảo luận để nhận biết tên gọi, màu sắc, các hình thức thể hiện linh vật và ý nghĩa của hình tượng linh vật thể hiện ở sự kiện thể thao.

Gợi ý cách tổ chức:

- Tổ chức cho HS quan sát hình ở trang 46 trong SGK *Mĩ thuật 5* và một số hình ảnh linh vật do GV chuẩn bị.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chia sẻ về: tên gọi, màu sắc, hình thức thể hiện, kì đại hội thể thao có linh vật và ý nghĩa của hình tượng linh vật thể hiện ở sự kiện thể thao đó.
- Yêu cầu HS lên trình bày về 1 – 2 linh vật thể thao mà các em đã tìm hiểu.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Các linh vật thể thao trong hình có tên gọi là gì?
- Các linh vật đó được gợi cảm hứng sáng tạo từ hình tượng gì?
- Màu sắc và hình thức thể hiện các linh vật đó như thế nào?

CHUẨN BỊ

- HS: Giấy, bút vẽ, tẩy, màu vẽ,...
- GV: Tranh, ảnh về các linh vật thể thao.

BÀI 3

Linh vật thể thao

Dụng cụ cần dùng

Khám phá hình các linh vật thể thao

Em hãy quan sát hình và cho biết:

- Tên linh vật.
- Màu sắc, hình thức thể hiện linh vật.
- Ý nghĩa của hình tượng linh vật thể hiện ở sự kiện thể thao.

46

- Các linh vật đó là biểu tượng của những kì đại hội thể thao nào? Diễn ra ở đâu? Vào thời gian nào?
- Hình tượng linh vật thể hiện ở sự kiện thể thao có ý nghĩa như thế nào?
- ...?

MỤC TIÊU:

- ▶ Nêu được cách mô phỏng hình ảnh đặc trưng với màu sắc ấn tượng.
- ▶ Vẽ mô phỏng được hình linh vật thể thao yêu thích.
- ▶ Chỉ ra được nét, màu tạo điểm đặc trưng của hình mẫu linh vật.
- ▶ Chia sẻ được cảm nhận về nét đẹp và vai trò của hình linh vật trong các kì đại hội thể thao.

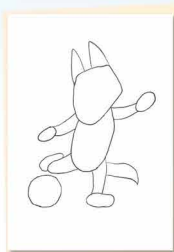

Các bước vẽ mô phỏng hình linh vật thể thao

Quan sát hình và chỉ ra các bước vẽ mô phỏng hình linh vật thể thao theo gợi ý dưới đây:

Da-bi-va-ca (Zabivaka)
(World Cup 2018)
Nguồn: Shutterstock.com

1. Vẽ phác hình linh vật để xác định bố cục.

2. Vẽ chi tiết đặc điểm của linh vật theo hình mẫu.

3. Vẽ màu theo mẫu hoàn thiện sản phẩm.

Bạn nhớ nhé!

Mô phỏng lại hình vẽ linh vật là hình thức tìm hiểu về đẹp tạo hình và ý nghĩa của mỗi linh vật trong các kì đại hội thể thao.

47

HD2 KIẾN TẠO KIẾN THỨC – KĨ NĂNG

Các bước vẽ mô phỏng linh vật thể thao.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát hình minh họa để nhận biết các bước vẽ mô phỏng hình linh vật thể thao.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình minh họa ở trang 47 trong SGK *Mĩ thuật 5*.
- Nếu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chỉ ra các bước vẽ mô phỏng hình linh vật thể thao theo cảm nhận của cá nhân.
- Gợi ý để HS nhắc lại và ghi nhớ các bước vẽ mô phỏng hình linh vật thể thao.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Theo gợi ý, để vẽ mô phỏng hình linh vật thể thao cần thực hiện các bước như thế nào?
- Bố cục của bài vẽ được xác định như thế nào?
- Đặc điểm của linh vật được thể hiện rõ thông qua bước nào?
- Bước hoàn thiện sản phẩm cần làm gì?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Mô phỏng lại hình vẽ linh vật là hình thức tìm hiểu về đẹp tạo hình và ý nghĩa của mỗi linh vật trong các kì đại hội thể thao.

HĐ3 LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Vẽ mô phỏng linh vật thể thao yêu thích.

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS lựa chọn hình linh vật thể thao mà các em yêu thích và thực hành vẽ mô phỏng lại hình linh vật đó theo các bước đã gợi ý.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát một số sản phẩm vẽ mô phỏng ở trang 48 trong SGK *Mỹ thuật 5* để tham khảo thêm về các hình thức thể hiện linh vật thể thao và phát triển ý tưởng sáng tạo của mình.
- Nếu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chia sẻ về tên gọi, hình dáng, màu sắc, đặc điểm, ý nghĩa của hình linh vật thể thao mà các em sẽ thể hiện.
- Khuyến khích HS vẽ mô phỏng hình linh vật theo một môn thể thao cụ thể (động tác, trang phục, dụng cụ thi đấu thể hiện đặc trưng của môn thể thao) hoặc đang tạo dáng chào đón khách tham dự.
- Hỗ trợ HS cách phác hình để tạo bố cục cân đối cho bài vẽ.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em sẽ vẽ mô phỏng hình linh vật thể thao nào?
- Linh vật đó thuộc đại hội thể thao nào?
- Linh vật đó có đặc điểm gì nổi bật?
- Ý nghĩa của hình tượng linh vật đó trong đại hội thể thao là gì?
- Em sẽ thể hiện linh vật đó với tư thế, động tác như thế nào?
- Em sẽ sử dụng màu sắc nào cho hình vẽ mô phỏng linh vật thể thao?
- Em sẽ trang trí thêm gì ở phần nền để bài vẽ hấp dẫn hơn?
- ...?

Lưu ý HS: Có thể trang trí thêm phần nền để bài vẽ hấp dẫn hơn.

Vẽ mô phỏng linh vật thể thao yêu thích

Lựa chọn hình linh vật em yêu thích và thực hiện hình vẽ theo gợi ý.

Lưu ý: Có thể trang trí thêm phần nền để bài vẽ hấp dẫn hơn.

Hình tham khảo:

Si Tu-mát (Si Tumas)
(SEA Games 21)

Ba-ra-mê (Baramé)
(Asian Games 2014)

Cham-pi (Champi)
(SEA Games 25)

Sản phẩm của học sinh:

1

2

3

4

1. Tuyết Nhi. Linh vật World Cup 1998, chất liệu: màu dạ

2. Mỹ Anh. Linh vật SEA Games 31, chất liệu: acrylic

3. Phương Nguyễn. Linh vật SEA Games 31, chất liệu: vẽ trên Paintibis

4. Cát Tường. Linh vật World Cup 2014, chất liệu: acrylic

48

HĐ4 PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS tổ chức trưng bày sản phẩm và chia sẻ cảm nhận về hình linh vật ẩn tượng; về hình dáng, màu sắc, đặc điểm của hình linh vật thể thao được thể hiện trong bài vẽ.

Gợi ý cách tổ chức:

- Tổ chức cho HS trưng bày, giới thiệu bài vẽ.
- Nếu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chia sẻ về hình linh vật ẩn tượng, về hình dáng, màu sắc, đặc điểm của hình linh vật, về bố cục của bài vẽ.
- Chỉ ra những bài vẽ có cách kết hợp hình, màu, không gian hài hòa.

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

- Chia sẻ cảm nhận của em về:
  - + Hình linh vật ẩn tượng.
  - + Nét, màu tạo đặc điểm riêng của linh vật.
  - + Cách điều chỉnh để hình linh vật sống động hơn.
- Kể về linh vật mà em biết.

Tim hiểu nét đẹp văn hoá của linh vật thể thao

Quan sát hình, đọc thông tin để nhận biết thêm về nét đẹp văn hoá của linh vật thể thao.

Sao la (SEA Games 31, Việt Nam)
Nguồn: Tổng cục Thể dục Thể thao

Sao la là linh vật của Đại hội Thể thao Đông Nam Á lần thứ 31 (SEA Games 31), được tổ chức tại Việt Nam. Sao la được thể hiện với biểu cảm thân thiện, có thân hình cân đối, hoạt bát, khoẻ mạnh. Màu chủ đạo được sử dụng trong hình linh vật là đỏ và vàng. Sao la là một loài thú quý hiếm được xếp hạng bảo tồn đặc biệt trong Sách đỏ Việt Nam và thế giới. Lựa chọn Sao la làm linh vật của SEA Games 31 là cách để giới thiệu, tuyên truyền về việc bảo vệ môi trường, thiên nhiên.

Bạn thấy đây!

Hình linh vật cùng với lô-gô (logo) của mỗi đại hội thể thao không chỉ giúp nhận biết tên sự kiện thể thao mà còn giúp chúng ta hiểu biết thêm về những nét văn hoá của quốc gia đăng cai đại hội đó.

49

- Gợi ý cách điều chỉnh, bổ sung để bài vẽ hoàn thiện hơn.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em ấn tượng với hình linh vật nào? Vì sao?
- Linh vật được thể hiện trong bài vẽ thuộc đại hội thể thao nào?
- Hình linh vật được mô phỏng theo tư thế, động tác của môn thể thao nào?
- Bài vẽ mô phỏng sử dụng nét, màu tạo đặc điểm riêng cho hình linh vật như thế nào?
- Cách phối hợp màu sắc giữa hình linh vật và phần nền như thế nào?
- Em có ý tưởng điều chỉnh như thế nào để hình linh vật thể thao sống động hơn?
- ...?

HĐ5 VẬN DỤNG - PHÁT TRIỂN

Tim hiểu nét đẹp văn hoá của linh vật thể thao.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát hình, đọc thông tin trong SGK *Mĩ thuật 5* để nhận biết thêm về nét đẹp tạo hình và văn hoá của linh vật thể thao.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình, đọc thông tin ở trang 49 trong SGK *Mĩ thuật 5* và hình ảnh, tư liệu do GV chuẩn bị.
- nêu câu hỏi gợi ý để HS suy nghĩ, thảo luận, chia sẻ về vẻ đẹp tạo hình và ý nghĩa văn hoá được thể hiện thông qua hình tượng linh vật của các đại hội thể thao.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Linh vật thể thao trong hình thuộc đại hội thể thao nào? Đại hội thể thao đó diễn ra ở quốc gia nào?
- Hình linh vật thể thao đó có đặc điểm gì nổi bật?
- Ý nghĩa văn hoá được thể hiện thông qua hình tượng linh vật thể thao đó là gì?
- Nếu được lựa chọn, em sẽ chọn hình tượng linh vật gì cho đại hội thể thao sẽ được tổ chức ở Việt Nam trong tương lai? Vì sao?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Hình linh vật cùng với lô-gô (logo) của mỗi đại hội thể thao không chỉ giúp nhận biết tên sự kiện thể thao mà còn giúp chúng ta hiểu biết thêm về những nét văn hoá của quốc gia đăng cai đại hội đó.

CHỦ ĐỀ

CUỘC SỐNG QUANH EM

BÀI 1

Mùa thu hoạch

HOẠT ĐỘNG KHÁM PHÁ

Khám phá các hoạt động trong mùa thu hoạch.

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát hình, mô tả để nhận biết được các hoạt động trong mùa thu hoạch.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình ở trang 50 trong SGK *Mĩ thuật 5* và do GV chuẩn bị.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận, chia sẻ về bối cảnh, không gian, thời gian của các hoạt động trong mùa thu hoạch được thể hiện ở mỗi bức ảnh.
- Yêu cầu HS chia sẻ thêm về những hoạt động trong mùa thu hoạch khác mà các em đã tham gia hoặc các em biết trong cuộc sống.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Hoạt động được thể hiện trong mỗi bức ảnh là gì?
- Các hoạt động đó diễn ra ở địa phương nào?
- Các hoạt động đó diễn ra trong không gian, thời gian như thế nào?
- Em đã tham gia hoặc biết hoạt động nào khác trong mùa thu hoạch? Hãy mô tả không gian, thời gian diễn ra hoạt động đó.
- ...?

CHUẨN BỊ

- ▶ HS: Giấy, bút vẽ, tẩy, màu vẽ,...
- ▶ GV: Tranh, ảnh, video clip về các hoạt động của mùa thu hoạch trong thực tế.

CHỦ ĐỀ

CUỘC SỐNG QUANH EM

BÀI 1

Mùa thu hoạch

Dụng cụ cần dùng

Khám phá các hoạt động trong mùa thu hoạch

- Quan sát và mô tả các hoạt động trong mùa thu hoạch được thể hiện ở mỗi bức ảnh.
- Chia sẻ về hoạt động khác trong mùa thu hoạch mà em biết.

1 Thu hoạch cà phê ở Tây Nguyên

2 Thu hoạch lúa ở Tiền Giang

3 hái chè ở Sơn La

4 Đánh cá ở Phú Yên

Nguồn: Shutterstock.com

MỤC TIÊU:

- ▶ *Nêu được cách thể hiện yếu tố chính, phụ trong tác phẩm, sản phẩm mỹ thuật.*
- ▶ *Tạo được sản phẩm mỹ thuật 2D, 3D diễn tả cuộc sống quanh em.*
- ▶ *Chỉ ra được yếu tố, nguyên lí tạo nên hình ảnh chính, phụ và không gian trong tác phẩm, sản phẩm mỹ thuật.*
- ▶ *Chia sẻ được nét đẹp văn hoá trong cuộc sống và trong nghệ thuật.*

MỤC TIÊU:

- ▶ *Nêu được cách sử dụng tư liệu hình ảnh để vẽ tranh theo đề tài.*
- ▶ *Tạo được bức tranh thể hiện đề tài mùa thu hoạch trong cuộc sống.*
- ▶ *Chỉ ra được hình, màu thể hiện hoạt động trong bài vẽ và tác phẩm mỹ thuật.*
- ▶ *Chia sẻ được vẻ đẹp và ý nghĩa của ngày mùa trong cuộc sống.*

MỤC TIÊU CHỦ ĐỀ:

- ▶ *Nêu được cách thể hiện yếu tố chính, phụ trong tác phẩm, sản phẩm mỹ thuật.*
- ▶ *Tạo được sản phẩm mỹ thuật 2D, 3D diễn tả cuộc sống quanh em.*
- ▶ *Chỉ ra được yếu tố, nguyên lí tạo nên hình ảnh chính, phụ và không gian trong tác phẩm, sản phẩm mỹ thuật.*
- ▶ *Chia sẻ được nét đẹp văn hoá trong cuộc sống và trong nghệ thuật.*

Các bước vẽ tranh về đề tài mùa thu hoạch

Quan sát hình và chỉ ra các bước vẽ tranh về công việc của mùa thu hoạch theo gợi ý dưới đây:

1. Vẽ các nhân vật chính thể hiện công việc của mùa thu hoạch.

2. Vẽ cảnh vật phù hợp với các công việc của nhân vật.

3. Vẽ màu cho các nhân vật chính.

4. Vẽ màu, hoàn thiện bức tranh.

Bạn nhớ nhé!

Kết hợp hình hoạt động của nhóm nhân vật chính với cảnh vật phù hợp có thể tạo được bức tranh lao động trong mùa thu hoạch.

51

HD2 KIẾN TẠO KIẾN THỨC – KĨ NĂNG

Các bước vẽ tranh về đề tài mùa thu hoạch.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát hình minh hoạ trong SGK *Mỹ thuật 5* để nhận biết các bước vẽ tranh về đề tài mùa thu hoạch.

Gợi ý cách tổ chức:

- Tổ chức cho HS quan sát hình minh hoạ ở trang 51 trong SGK *Mỹ thuật 5*.
- Nếu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chỉ ra các bước vẽ tranh về đề tài mùa thu hoạch.
- Gợi mở để HS nhắc lại và ghi nhớ các bước vẽ tranh về đề tài mùa thu hoạch.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Theo gợi ý, để vẽ tranh về đề tài mùa thu hoạch cần thực hiện các bước như thế nào?
- Vẽ nhóm chính được thực hiện ở bước thứ mấy?
- Nhóm phụ được vẽ khi nào?
- Cách vẽ màu cho bức tranh như thế nào?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Kết hợp hình hoạt động của nhóm nhân vật chính với cảnh vật phù hợp có thể tạo được bức tranh lao động trong mùa thu hoạch.

HOẠT ĐỘNG LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Vẽ tranh về mùa thu hoạch mà em ấn tượng.

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS hình dung về các công việc trong mùa thu hoạch để xác định hoạt động, hình ảnh tiêu biểu và thực hành vẽ tranh theo các bước đã gợi ý.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS hình dung về các công việc trong mùa thu hoạch mà các em đã chứng kiến hoặc biết qua các phương tiện truyền thông và xác định hoạt động, hình ảnh tiêu biểu mà các em muốn thể hiện.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chia sẻ về: hoạt động và nhân vật, cảnh vật thể hiện rõ đặc trưng của mùa thu hoạch mà các em sẽ thể hiện trong bài vẽ.
- Khuyến khích HS tạo dáng theo các hoạt động của mùa thu hoạch để các em quan sát và thể hiện bài vẽ tốt hơn.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em sẽ vẽ tranh về mùa thu hoạch gì?
- Em có ấn tượng hoặc kỉ niệm gì với mùa thu hoạch đó?
- Công việc nào của mùa thu hoạch đó khiến em nhớ nhất?
- Công việc đó có bao nhiêu người tham gia?
- Công việc đó diễn ra trong bối cảnh như thế nào?
- Thời gian, thời tiết của buổi thu hoạch đó như thế nào?
- ...?

HOẠT ĐỘNG PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ.

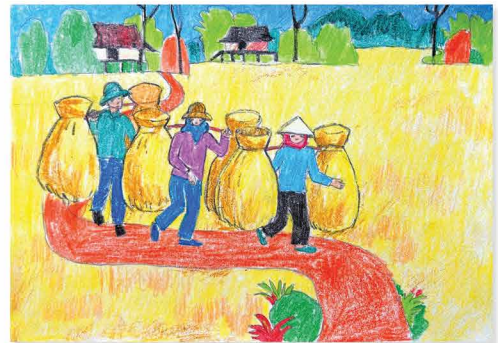
Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS tổ chức trưng bày sản phẩm, thảo luận và chia sẻ cảm nhận về bài vẽ yêu thích;

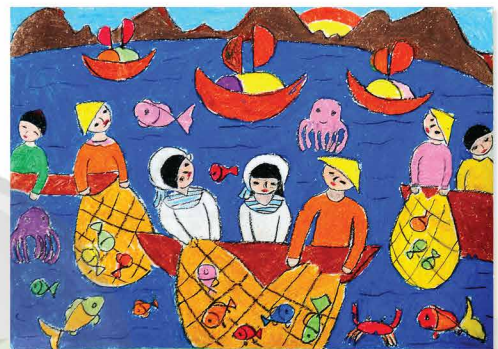

Vẽ tranh về mùa thu hoạch mà em ấn tượng

Hình dung về các công việc trong mùa thu hoạch mà em đã chứng kiến hoặc em biết qua các phương tiện truyền thông và thực hiện bài vẽ theo gợi ý.

1

2

Sản phẩm của học sinh:

1. Minh Trang. Gánh lúa về, chất liệu: màu sáp
2. Nhật Anh. Đánh cá, chất liệu: màu sáp

52

công việc, cảnh vật thể hiện trong bài vẽ; hình ảnh, màu sắc, nhóm chính, nhóm phụ tạo nhịp điệu, không gian, thời gian cho bài vẽ.

Gợi ý cách tổ chức:

- Hướng dẫn HS trưng bày sản phẩm theo từng nhóm bài cùng thể hiện về một đề tài.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận, phân tích và chia sẻ về:
  - + Bài vẽ yêu thích.
  - + Công việc, cảnh vật được thể hiện trong bài vẽ.
  - + Hình, màu của nhóm chính, nhóm phụ trong bài vẽ.

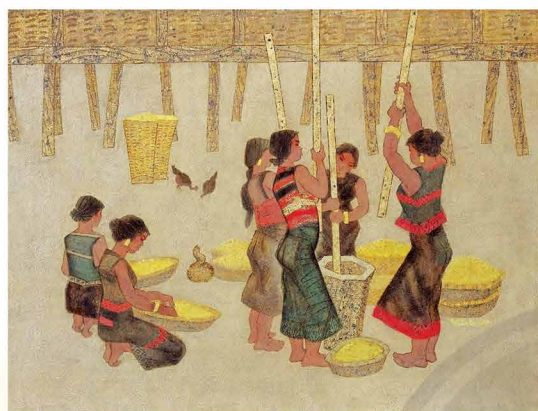
Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

- Chia sẻ cảm nhận của em về:
  - + Bài vẽ yêu thích.
  - + Công việc, cảnh vật được thể hiện trong bài vẽ.
  - + Hình, màu của nhóm chính, nhóm phụ trong bài vẽ.
- Em có ý tưởng điều chỉnh như thế nào để bài vẽ thể hiện rõ nội dung đề tài hơn?

Tìm hiểu cách diễn tả công việc ngày mùa trong tranh của họa sĩ

Quan sát tranh để nhận biết thêm về cách diễn tả công việc ngày mùa trong tác phẩm của họa sĩ.

Tác phẩm: *Làm gạo*
 Tác giả: Nguyễn Thế Vinh
 Chất liệu: sơn mài
 Nguồn: Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam

Bạn thấy đây!

Tranh vẽ về chủ đề mùa thu hoạch là cách thể hiện vẽ đẹp và tôn vinh giá trị lao động của con người trong cuộc sống.

53

HĐ5 VẬN DỤNG - PHÁT TRIỂN

Tìm hiểu cách diễn tả công việc ngày mùa trong tranh của họa sĩ.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát tranh để nhận biết thêm về cách diễn tả công việc ngày mùa trong tác phẩm của họa sĩ, qua đó giúp HS thấy được vẻ đẹp và giá trị lao động của con người trong cuộc sống.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình ở trang 53 trong SGK *Mĩ thuật 5* và một số tác phẩm tiêu biểu về chủ đề lao động sản xuất do GV chuẩn bị.
- nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận, phân tích và chia sẻ về hình ảnh, màu sắc, cách diễn tả nhóm chính, nhóm phụ, không gian, thời gian trong tranh vẽ về công việc ngày mùa của họa sĩ.
- Khuyến khích HS tự tìm hiểu thêm và chia sẻ cảm nhận về các tác phẩm sáng tác về đề tài lao động sản xuất của Việt Nam.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em thích bài vẽ nào? Vì sao?
- Bài vẽ đó thể hiện công việc gì của mùa thu hoạch?
- Công việc, cảnh vật được thể hiện trong bài vẽ đó như thế nào?
- Nhóm nhân vật nào là nhóm chính của bài vẽ? Nhóm nhân vật đó có bao nhiêu người?
- Nhóm chính và nhóm phụ có liên quan với nhau như thế nào?
- Cảnh vật xung quanh có vai trò như thế nào đối với việc thể hiện hoạt động của các nhân vật trong bài vẽ?
- Màu sắc của bài vẽ gợi cảm giác gì?
- Em có ý tưởng điều chỉnh như thế nào để bài vẽ hoàn thiện hơn?
- ....?

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Bức tranh của họa sĩ thể hiện hoạt động gì?
- Hoà sắc của bức tranh đó như thế nào?
- Nhóm chính, nhóm phụ được thể hiện ở vị trí nào trong tranh?
- Bức tranh diễn tả không gian và thời gian như thế nào?
- Em còn biết bức tranh nào khác về đề tài lao động sản xuất?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Tranh vẽ về chủ đề mùa thu hoạch là cách thể hiện vẽ đẹp và tôn vinh giá trị lao động của con người trong cuộc sống.

BÀI 2

Sáng tác truyện tranh

HOẠT ĐỘNG KHÁM PHÁ

Khám phá hình thức truyện tranh.

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát hình, thảo luận và chia sẻ về hình ảnh có trong mỗi phân cảnh, nội dung câu chuyện của các nhân vật và hình thức thể hiện truyện tranh.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình ở trang 54 trong SGK *Mĩ thuật 5* và một số cuốn truyện tranh có hình thức thể hiện các phân cảnh khác nhau do GV chuẩn bị.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chia sẻ về:
  - + Các hình thức vẽ khung hình trong truyện tranh.
  - + Cách thể hiện nhân vật chính và cảnh vật trong mỗi phân cảnh.
  - + Nội dung câu chuyện của các nhân vật.
  - + Hình thức thể hiện truyện tranh.
  - + Sự liên kết giữa hình thức và nội dung của các phân cảnh.

CHUẨN BỊ

- HS: Giấy vẽ, bút vẽ, màu vẽ, tẩy.
- GV: Một số truyện tranh và tranh truyện.

BÀI 2

Sáng tác truyện tranh

Dụng cụ cần dùng

Khám phá hình thức truyện tranh

Em hãy quan sát hình và chia sẻ về:

- Hình ảnh có trong mỗi phân cảnh.
- Nội dung câu chuyện của các nhân vật.
- Hình thức thể hiện truyện tranh.

1

2

Tác phẩm: Cuộc phiêu lưu của Đế út (Chuyển thể từ tác phẩm Đế mền phiêu lưu kí của Tô Hoài) (Trích đoạn)
 Tác giả: LinhRab
 Nguồn: Nhà xuất bản Kim Đồng

54

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Mỗi phân cảnh trong truyện tranh có dạng khung hình gì?
- Nhân vật chính của truyện tranh thường được thể hiện với hình, màu như thế nào?
- Cảnh vật trong các phân cảnh thể hiện điều gì?
- Nội dung câu chuyện được thể hiện qua các phân cảnh là gì?
- Hình thức thể hiện truyện tranh như thế nào?
- Sự liên kết giữa các phân cảnh được thể hiện như thế nào?
- ...?

MỤC TIÊU:

- ▶ Nêu được cách tạo và sử dụng hình vẽ nhân vật trong các phân cảnh để sáng tác truyện tranh.
- ▶ Tạo được truyện tranh có hình một nhân vật chính trong các phân cảnh.
- ▶ Chỉ ra được yếu tố chính, phụ và lặp lại trong sản phẩm mỹ thuật.
- ▶ Chia sẻ được nét đẹp và giá trị của truyện tranh trong học tập và trong cuộc sống.

Các bước vẽ truyện tranh

Quan sát hình và chỉ ra các bước vẽ truyện tranh theo gợi ý dưới đây:

1. Phác thảo ý tưởng truyện.

2. Vẽ phác hình cho các phân cảnh.

3. Vẽ hình chi tiết và viết lời thoại cho các phân cảnh.

4. Vẽ đậm nhạt hoặc vẽ màu, hoàn thiện truyện tranh.

Bạn nhớ nhé!

Vẽ hình và viết lời thoại cho các khung hình có thể tạo được truyện tranh đơn giản.

55

HĐ2 KIẾN TẠO KIẾN THỨC - KĨ NĂNG

Các bước vẽ truyện tranh.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát hình minh họa trong SGK *Mỹ thuật 5* để nhận biết các bước vẽ truyện tranh.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình minh họa ở trang 55 trong SGK *Mỹ thuật 5*.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận, phân tích và chỉ ra các bước vẽ truyện tranh dựa vào hình minh họa.
- Gợi ý để HS nhắc lại và ghi nhớ các bước vẽ truyện tranh.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Theo gợi ý, để vẽ truyện tranh cần thực hiện các bước như thế nào?
- Sau khi phác thảo ý tưởng truyện, bước tiếp theo cần làm gì?
- Viết lời thoại cho câu chuyện là bước thứ mấy?
- Các bước vẽ truyện tranh có điểm gì khác so với các bước vẽ tranh theo đề tài?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Vẽ hình và viết lời thoại cho các khung hình có thể tạo được truyện tranh đơn giản.

HĐ3 LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Vẽ truyện tranh về cuộc sống quanh em.

Nhiệm vụ của GV:

Gợi mở để HS suy nghĩ về một câu chuyện mà các em ấn tượng trong cuộc sống, xác định các phân cảnh của truyện tranh và thực hành vẽ truyện tranh theo các bước đã gợi ý.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS suy nghĩ về một câu chuyện mà các em ấn tượng trong cuộc sống và hình dung để xác định các phân cảnh sẽ có trong truyện tranh đó.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận, chia sẻ về ý tưởng sáng tác truyện tranh của các em.
- Gợi ý thêm cho HS về các phân cảnh cần có trong truyện tranh của các em.
- Hướng dẫn và hỗ trợ HS trong quá trình thực hành.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Truyện tranh mà em sẽ thể hiện có nội dung như thế nào?
- Truyện tranh đó có bao nhiêu nhân vật?
- Nhân vật nào là nhân vật chính? Nhân vật nào là nhân vật phụ?
- Em sẽ tạo bao nhiêu phân cảnh để thể hiện truyện tranh?
- Em sẽ vẽ thêm cảnh vật gì cho các khung hình để phù hợp với nội dung trong các phân cảnh truyện tranh?
- Em sẽ bắt đầu với nội dung nào?
- ...?

HĐ4 PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS tổ chức trưng bày sản phẩm, giới thiệu và chia sẻ về truyện tranh yêu thích;

Vẽ truyện tranh về cuộc sống quanh em

Suy nghĩ về một câu chuyện em ấn tượng trong cuộc sống và thực hiện bài vẽ theo gợi ý.

Lưu ý: Học sinh có thể vận dụng công nghệ thông tin để thực hiện bài vẽ.

1

2

3

Sản phẩm của học sinh:

1. Khánh Uyên. Một ngày đáng nhớ, chất liệu: màu dạ và màu sáp.
2. Anh Thư. Tan trường, chất liệu: bút mực.
3. Linh Chi. Trên đường tới trường, chất liệu: màu goats và màu dạ.

56

hình, không gian, đậm nhạt trong mỗi phân cảnh; biểu cảm của nhân vật trong mỗi khung hình.

Gợi ý cách tổ chức:

- Tổ chức cho HS trưng bày sản phẩm cùng nhau.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chia sẻ về:
  - + Nội dung truyện tranh yêu thích.
  - + Hình, không gian, đậm nhạt trong mỗi phân cảnh.
  - + Biểu cảm của nhân vật trong mỗi khung hình.
  - + Cách bố cục hình ảnh và lời thoại.
  - + Sự logic của hình ảnh và lời thoại.

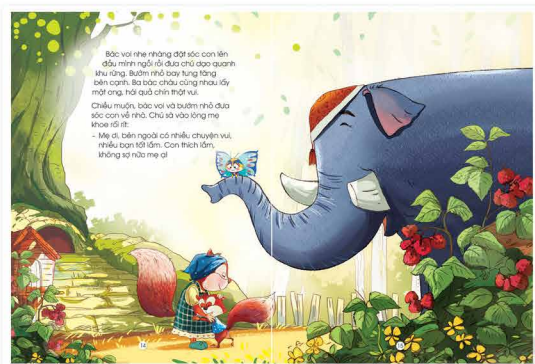
Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

- Chia sẻ cảm nhận của em về:
  - + Nội dung của truyện tranh em yêu thích.
  - + Hình, không gian, đậm nhạt trong mỗi phân cảnh.
  - + Biểu cảm của nhân vật trong mỗi khung hình.
- Em có ý tưởng điều chỉnh như thế nào để hình ảnh trong mỗi khung hình thể hiện rõ hơn nội dung câu chuyện?

Tìm hiểu thêm về tranh truyện

Quan sát hình để nhận biết thêm sự giống nhau, khác nhau giữa tranh truyện và truyện tranh.

Tác phẩm: Sóc con nhút nhát

Tác giả: Nguyễn Trà My

Nguồn: Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam

Bạn thấy đây!

Truyện tranh là hình thức thể hiện các khung hình vẽ liên tiếp kết hợp với sử dụng lời thoại để dẫn dắt nội dung câu chuyện.
Tranh truyện (hay sách tranh) là hình thức thể hiện một nội dung lời dẫn truyện bằng bức tranh có bố cục về hình ảnh, không gian để minh họa cho nội dung câu chuyện.

57

- Yêu cầu HS chỉ ra cách điều chỉnh truyện tranh để hình ảnh trong mỗi khung hình thể hiện rõ hơn nội dung câu chuyện.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em thích sản phẩm truyện tranh nào?
- Truyện tranh đó có nội dung như thế nào?
- Nhân vật chính của truyện tranh là ai?
- Nhân vật đó có đặc điểm gì đáng chú ý?
- Cách thể hiện hình, không gian, đậm nhạt trong mỗi phân cảnh như thế nào?
- Cách bố cục hình ảnh và lời thoại của truyện tranh đó như thế nào?
- Hình ảnh và lời thoại ở các khung hình của truyện tranh có logic không?
- Em có ý tưởng điều chỉnh như thế nào để hình ảnh trong mỗi khung hình thể hiện rõ hơn nội dung câu chuyện?
- ....?

HĐ VẬN DỤNG - PHÁT TRIỂN

Tìm hiểu thêm về tranh truyện.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát hình, tìm hiểu để nhận biết thêm về sự giống nhau, khác nhau giữa tranh truyện và truyện tranh.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình ở trang 57 trong SGK *Mĩ thuật 5* và hình ảnh một số tranh truyện, truyện tranh do GV chuẩn bị.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận, chia sẻ về sự giống nhau, khác nhau giữa tranh truyện và truyện tranh.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Các bức tranh trong tranh truyện thường có đặc điểm gì?
- Các bức tranh đó có vai trò như thế nào đối với tranh truyện?
- Cách bố trí nội dung chữ trong tranh truyện như thế nào?
- Nội dung chữ trong tranh truyện chủ yếu là lời thoại hay lời dẫn?
- Theo em, truyện tranh và tranh truyện có những điểm gì giống nhau, khác nhau?
- Truyện tranh mang lại gì cho em trong học tập và cuộc sống?
- Kể tên những truyện tranh mà em đã đọc và thấy ấn tượng.
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Truyện tranh là hình thức thể hiện các khung hình vẽ liên tiếp kết hợp với sử dụng lời thoại để dẫn dắt nội dung câu chuyện.
Tranh truyện (hay sách tranh) là hình thức thể hiện một nội dung lời dẫn truyện bằng bức tranh có bố cục về hình ảnh, không gian để minh họa cho nội dung câu chuyện.

BÀI 3

Vẻ đẹp của mặt trước ngôi nhà

HOẠT ĐỘNG KHÁM PHÁ

Khám phá hình mặt trước ngôi nhà.

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát hình để nhận biết sự đa dạng, phong phú về hình dạng, màu sắc, cách trang trí và nét đặc trưng của mặt trước các ngôi nhà trong cuộc sống.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình ở trang 58 trong SGK *Mỹ thuật 5* và do GV chuẩn bị.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chia sẻ về hình dạng, các bộ phận, màu sắc và cách trang trí mặt trước của mỗi ngôi nhà.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em thích mặt trước của ngôi nhà nào trong các hình?
- Ngôi nhà đó có hình dạng như thế nào?
- Ngôi nhà đó có mấy tầng?
- Mặt trước của ngôi nhà đó gồm những bộ phận gì?
- Màu sắc và cách trang trí ngôi nhà đó như thế nào?
- Mặt trước của các ngôi nhà ở mỗi vùng miền có điểm gì giống nhau và khác nhau?
- Mặt trước ngôi nhà nơi em sống như thế nào?
- ....?

CHUẨN BỊ

- ▶ HS: Giấy bìa màu, bìa các-tông, bút, tẩy, màu vẽ, kéo, hồ dán,...
- ▶ GV: Tranh, ảnh về ngôi nhà ở các vùng miền.

BÀI 3

Vẻ đẹp của mặt trước ngôi nhà

Dụng cụ cần dùng

Khám phá hình mặt trước ngôi nhà

Em hãy quan sát hình và chia sẻ về:

- Hình dạng của mặt trước mỗi ngôi nhà.
- Màu sắc và cách trang trí mặt trước của mỗi ngôi nhà.

1 Nhà ở Bờ-ru-gơ (Bruges), Bỉ

2 Nhà ở Hà Giang, Việt Nam

3 Nhà ở Hà Nội, Việt Nam

58

Nguồn: Shutterstock.com

MỤC TIÊU:

- ▶ Nêu được cách tạo hình và trang trí phù hợp bằng vật liệu đã qua sử dụng.
- ▶ Tạo được hình mặt trước ngôi nhà bằng cách cắt, ghép, dán giấy bìa.
- ▶ Chỉ ra được các hình khối lồi, lõm và cách trang trí trong sản phẩm.
- ▶ Chia sẻ được ý nghĩa của việc bảo tồn, giữ gìn nét đẹp của di sản quê hương.

Các bước tạo hình mặt trước ngôi nhà bằng giấy, bìa màu

Quan sát và chỉ ra các bước tạo hình mặt trước của ngôi nhà theo gợi ý dưới đây:

1. Vẽ và cắt theo chu vi hình mặt trước ngôi nhà từ giấy bìa.

2. Tạo và dán các bộ phận lên hình mặt trước ngôi nhà.

3. Trang trí tạo đặc điểm riêng cho hình mặt trước ngôi nhà.

Bạn nhớ nhé!

Kết hợp các hình cắt từ vật liệu phù hợp có thể tạo hình và trang trí được mặt trước ngôi nhà gợi cảm giác nổi của bề mặt.

59

HĐ2 KIẾN TẠO KIẾN THỨC - KĨ NĂNG

Các bước tạo hình mặt trước ngôi nhà bằng giấy, bìa màu.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát hình minh họa để nhận biết các bước tạo hình mặt trước ngôi nhà bằng giấy, bìa màu.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình minh họa ở trang 59 trong SGK *Mĩ thuật 5*.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chỉ ra các bước tạo hình mặt trước của ngôi nhà bằng giấy, bìa màu.
- Gợi mở để HS nhắc lại và ghi nhớ các bước tạo hình mặt trước ngôi nhà bằng giấy, bìa màu trước khi thực hành.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Để tạo hình mặt trước ngôi nhà cần thực hiện bao nhiêu bước?
- Cửa của mặt trước ngôi nhà được tạo ở bước thứ mấy?
- Tạo đặc điểm riêng cho hình mặt trước ngôi nhà được thực hiện khi nào?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Kết hợp các hình cắt từ vật liệu phù hợp có thể tạo hình và trang trí được mặt trước ngôi nhà gợi cảm giác nổi của bề mặt.

HĐ3 LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Tạo hình và trang trí mặt trước ngôi nhà yêu thích.

Nhiệm vụ của GV:

Gợi mở để HS hình dung về mặt trước của ngôi nhà mà các em yêu thích, lựa chọn vật liệu đã qua sử dụng phù hợp và thực hành tạo hình, trang trí mặt trước ngôi nhà đó theo các bước đã gợi ý. Hỗ trợ HS kĩ thuật cắt ghép hình và lựa chọn vật liệu phù hợp để thể hiện ý tưởng sáng tạo.

Gợi ý cách tổ chức:

- Tổ chức cho HS tập hợp các mảnh bìa các-tông và vật liệu đã qua sử dụng để lựa chọn vật liệu tạo hình phù hợp với ý tưởng thể hiện của các em.
- Hướng dẫn HS tham khảo các sản phẩm minh hoạ ở trang 60 trong SGK *Mĩ thuật 5* để các em phát triển ý tưởng sáng tạo của mình.
- Yêu cầu HS hình dung về mặt trước của ngôi nhà mà các em yêu thích.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS chia sẻ về hình dạng, màu sắc, đặc điểm của mặt trước ngôi nhà mà các em sẽ thể hiện.
- Hỗ trợ HS lựa chọn vật liệu phù hợp và kĩ thuật cắt ghép tạo sản phẩm mặt trước ngôi nhà.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Mặt trước ngôi nhà em sẽ tạo có hình dạng như thế nào?
- Ngôi nhà đó thuộc vùng miền nào?
- Ngôi nhà đó có mấy tầng? Mặt trước ngôi nhà gồm những bộ phận nào?
- Em sẽ sử dụng vật liệu gì để tạo các bộ phận của mặt trước ngôi nhà?
- Vật liệu nào có thể tạo được độ nổi cho các bộ phận của mặt trước ngôi nhà?
- Em sẽ trang trí hình, màu như thế nào để tạo đặc điểm riêng cho hình mặt chính ngôi nhà?
- ...?

Tạo hình và trang trí mặt trước ngôi nhà yêu thích

- Tập hợp các mảnh bìa các-tông và vật liệu đã qua sử dụng.
- Hình dung về mặt trước của ngôi nhà em sẽ thể hiện.
- Lựa chọn các loại vật liệu phù hợp và tạo sản phẩm theo gợi ý.

Lưu ý: Có thể sử dụng màu sắc sẵn có trên đồ vật đã qua sử dụng để tạo hình và trang trí mặt trước ngôi nhà.

Sản phẩm của học sinh:

1. Minh Trang. Ngôi nhà, chất liệu: nhiều chất liệu
2. Thảo Dương. Nhà của em, chất liệu: giấy bìa, màu goat
3. Ngọc Anh. Ngôi nhà, chất liệu: nhiều chất liệu

60

HĐ4 PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS tổ chức trưng bày sản phẩm, giới thiệu, chia sẻ về sản phẩm yêu thích, điểm độc đáo của mặt trước ngôi nhà và cách kết hợp các vật liệu tạo chất cảm trên sản phẩm.

Gợi ý cách tổ chức:

- Tổ chức cho HS trưng bày sản phẩm.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS chia sẻ về: sản phẩm yêu thích; về vật liệu tạo hình; về cách kết hợp khối lồi, khối lõm tạo chất cảm trên bề mặt trước của ngôi nhà; về điểm độc đáo của sản phẩm mặt trước ngôi nhà.

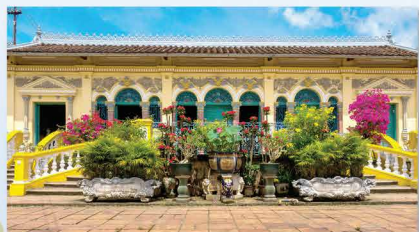
Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

- Chia sẻ cảm nhận của em về:
  - + Sản phẩm yêu thích.
  - + Vật liệu tạo hình mặt trước ngôi nhà.
  - + Cách kết hợp vật liệu tạo chất cảm trên bề mặt trước của hình ngôi nhà.
  - + Điểm độc đáo thể hiện trên mặt trước ngôi nhà.
- Em có ý tưởng điều chỉnh như thế nào để hình mặt trước ngôi nhà sinh động hơn?

Tìm hiểu về đẹp tạo hình của nhà cổ ở Việt Nam

Quan sát hình, tìm hiểu để nhận biết thêm về đẹp tạo hình, giá trị văn hoá của nhà cổ ở Việt Nam và tại địa phương em.

1

2

3

1. Nhà cổ Bình Thủy (Cần Thơ)
  2. Nhà cổ ở Đường Lâm (Hà Nội)
  3. Nhà cổ Huỳnh Thủy Lê (Đồng Tháp)
- Nguồn: Shutterstock.com

Bạn thấy đây!

Mặt trước của ngôi nhà thường thể hiện đặc điểm địa lí và nét văn hoá của cư dân ở mỗi vùng miền.

61

- Gợi ý cách điều chỉnh hình, màu và độ cao, thấp của hình khối để sản phẩm đẹp và sinh động hơn.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em thích sản phẩm nào? Vì sao?
- Sản phẩm đó được tạo hình từ vật liệu gì?
- Các khối lồi, khối lõm được thể hiện ở bộ phận nào trên mặt trước ngôi nhà?
- Chất cảm được thể hiện trên bề mặt trước của ngôi nhà như thế nào?
- Mặt trước ngôi nhà đó có điểm gì độc đáo?
- Em có ý tưởng điều chỉnh như thế nào để sản phẩm hoàn thiện và hấp dẫn hơn?
- ....?

HĐ5 VẬN DỤNG – PHÁT TRIỂN

Tìm hiểu về đẹp tạo hình của nhà cổ ở Việt Nam.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát hình để nhận biết thêm về vẻ đẹp tạo hình, giá trị văn hoá của một số ngôi nhà cổ có ở Việt Nam và tại địa phương em.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình ở trang 61 trong SGK *Mĩ thuật 5* và hình ảnh một số ngôi nhà cổ do GV chuẩn bị.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và phân tích về kiểu dáng, vật liệu, nét đặc trưng vùng miền, vẻ đẹp tạo hình và giá trị văn hoá của một số ngôi nhà cổ ở Việt Nam.
- Khuyến khích HS tự tìm hiểu thêm về một số ngôi nhà cổ khác ở địa phương em nói riêng, Việt Nam nói chung.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Các ngôi nhà trong hình có hình dạng, màu sắc và cách trang trí như thế nào?
- Các ngôi nhà đó mang giá trị văn hoá gì?
- Các ngôi nhà đó có điểm gì giống và khác với ngôi nhà em đang ở?
- ....?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Mặt trước của ngôi nhà thường thể hiện đặc điểm địa lí và nét văn hoá của cư dân ở mỗi vùng miền.

CHỦ ĐỀ

NÉT ĐẸP TRUYỀN THỐNG QUÊ HƯƠNG

BÀI 1

Lễ hội truyền thống

[HĐ] KHÁM PHÁ

Khám phá một số hoạt động trong lễ hội truyền thống.

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát hình ảnh trong SGK *Mĩ thuật 5*, thảo luận và chia sẻ về thời gian, địa điểm tổ chức, các hoạt động và ý nghĩa của các lễ hội truyền thống ở Việt Nam.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình ảnh ở trang 62 trong SGK *Mĩ thuật 5* và do GV chuẩn bị để khám phá về các hoạt động trong lễ hội truyền thống.
- Đặt câu hỏi gợi mở để HS suy nghĩ, thảo luận và chia sẻ về: thời gian, địa điểm tổ chức lễ hội; các hoạt động diễn ra trong lễ hội (hoạt động, không gian, màu sắc, trang phục, đạo cụ,...); ý nghĩa của lễ hội.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Các lễ hội được thể hiện trong hình là lễ hội gì?
- Lễ hội đó diễn ra vào thời gian nào và ở đâu?
- Không gian của lễ hội như thế nào?
- Các nhân vật đang làm gì trong lễ hội?
- Màu sắc, trang phục, đạo cụ,... trong lễ hội như thế nào?
- Các lễ hội đó có ý nghĩa như thế nào?

CHUẨN BỊ

- ▶ HS: Giấy, bút chì, tẩy, màu vẽ,...
- ▶ GV: Tranh, ảnh, video, bài vẽ minh họa về các hoạt động trong lễ hội.

CHỦ ĐỀ

NÉT ĐẸP TRUYỀN THỐNG QUÊ HƯƠNG

BÀI 1

Lễ hội truyền thống

Dụng cụ cần dùng

Khám phá một số hoạt động trong lễ hội truyền thống

- Em hãy quan sát hình và chia sẻ về:
  - + Thời gian, địa điểm tổ chức lễ hội.
  - + Các hoạt động diễn ra trong lễ hội.
  - + Ý nghĩa của lễ hội.
- Kể về một lễ hội em được tham gia hoặc em biết.

1 Lễ hội Đền Hùng

2 Hội Gióng

3 Lễ hội đua ghe Ngo

62 4 Lễ hội Công Chiêng

Nguồn: 1, 3. Shutterstock.com
2. Thông tấn xã Việt Nam
4. Nguyễn Linh Vĩnh Quốc

- Em đã được tham gia hoặc em biết những lễ hội nào?
- ...?

MỤC TIÊU:

- ▶ **Nêu được cách tạo sản phẩm mỹ thuật thể hiện hình ảnh về di sản của quê hương.**
- ▶ **Tạo được sản phẩm mỹ thuật 2D, 3D thể hiện nét đẹp của di sản quê hương.**
- ▶ **Chỉ ra được yếu tố thẩm mỹ trong sản phẩm mỹ thuật thể hiện nét đẹp của di sản quê hương.**
- ▶ **Chia sẻ được giá trị văn hoá, nghệ thuật của di sản và có ý thức bảo tồn, phát huy di sản của quê hương, đất nước.**

MỤC TIÊU:

- ▶ **Nêu được cách kết hợp hình, màu đặc trưng để thể hiện đề tài trong tranh.**
- ▶ **Tạo được bức tranh thể hiện hình ảnh của lễ hội trên quê hương.**
- ▶ **Chỉ ra được các yếu tố và nguyên lý, tỉ lệ, lặp lại, nhấn mạnh, nhịp điệu trong sản phẩm, tác phẩm mỹ thuật.**
- ▶ **Chia sẻ được nét đẹp và vai trò của lễ hội truyền thống trong cuộc sống.**

MỤC TIÊU CHỦ ĐỀ:

- ▶ **Nêu được cách tạo sản phẩm mỹ thuật thể hiện hình ảnh về di sản của quê hương.**
- ▶ **Tạo được sản phẩm mỹ thuật 2D, 3D thể hiện nét đẹp của di sản quê hương.**
- ▶ **Chỉ ra được yếu tố thẩm mỹ trong sản phẩm mỹ thuật thể hiện nét đẹp của di sản quê hương.**
- ▶ **Chia sẻ được giá trị văn hoá, nghệ thuật của di sản và có ý thức bảo tồn, phát huy di sản của quê hương, đất nước.**

Các bước vẽ tranh đề tài lễ hội truyền thống

Quan sát hình và chỉ ra các bước vẽ tranh về đề tài lễ hội truyền thống theo gợi ý dưới đây:

1. Vẽ hình dáng hoạt động của nhân vật.

2. Vẽ cảnh vật phù hợp với không gian lễ hội.

3. Vẽ màu cho nhân vật và cảnh vật chính.

4. Điều chỉnh đậm nhạt của màu, hoàn thiện tranh.

Bạn nhớ nhé!

Kết hợp hình vẽ dáng người làm nhóm chính với cảnh vật và màu sắc tươi sáng rực rỡ có thể diễn tả được không khí vui tươi, nhộn nhịp của lễ hội truyền thống.

63

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Kết hợp hình vẽ dáng người làm nhóm chính với cảnh vật và màu sắc tươi sáng rực rỡ có thể diễn tả được không khí vui tươi, nhộn nhịp của lễ hội truyền thống.

HD2 KIẾN TẠO KIẾN THỨC - KĨ NĂNG

Các bước vẽ tranh đề tài lễ hội truyền thống.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát hình trong SGK *Mỹ thuật 5* để nhận biết các bước vẽ tranh về đề tài lễ hội truyền thống.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình ở trang 63 trong SGK *Mỹ thuật 5*.
- Nêu câu hỏi gợi ý cho HS thảo luận để nhận biết các bước vẽ tranh về đề tài lễ hội truyền thống.
- Hướng dẫn bằng thao tác mẫu hoặc gợi ý từng bước để HS quan sát, ghi nhớ.
- Khuyến khích HS nhắc lại và ghi nhớ các bước vẽ tranh về đề tài lễ hội truyền thống.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- **Hoạt động được thể hiện trong tranh gợi nhớ về lễ hội gì?**
- **Theo gợi ý, để vẽ tranh về đề tài lễ hội truyền thống cần thực hiện các bước như thế nào?**
- **Hình các nhân vật chính được vẽ ở bước nào?**
- **Màu sắc trong tranh được thể hiện như thế nào?**
- **Cách sắp xếp hình ảnh xa, gần trong tranh như thế nào?**
- ...?

HĐ3 LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Vẽ tranh về lễ hội truyền thống.

Nhiệm vụ của GV:

Gợi mở để HS hình dung về các hoạt động trong lễ hội truyền thống mà các em đã tham gia hoặc các em biết và thực hiện vẽ tranh theo các bước đã gợi ý. Hướng dẫn, hỗ trợ HS trong quá trình thực hành.

Gợi ý cách tổ chức:

- Tổ chức cho HS chia sẻ về các hoạt động trong lễ hội truyền thống (nội dung hoạt động, không gian, màu sắc, hình dáng và trang phục của các nhân vật,...) mà các em đã tham gia hoặc các em biết.
- Yêu cầu HS tham khảo các bài vẽ ở trang 64 trong SGK *Mỹ thuật 5* và gợi ý HS:
  - + Suy nghĩ và vẽ thêm các hình ảnh có liên quan để thể hiện rõ hơn nội dung, đề tài của bức tranh.
  - + Sử dụng hoà sắc màu tươi sáng làm màu chủ đạo để vẽ tranh.
- Nếu câu hỏi gợi ý để gợi mở ý tưởng sáng tạo khi thực hành vẽ tranh cho HS.
- Khuyến khích HS sử dụng các loại chấm, nét, màu để thể hiện và hoàn thiện bức tranh.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em sẽ vẽ tranh về lễ hội truyền thống nào?
- Lễ hội đó có những hoạt động chính nào?
- Em lựa chọn hoạt động nào của lễ hội đó để vẽ?
- Em thể hiện các nhân vật chính trong tranh của mình như thế nào? (Các nhân vật đang làm gì? Trang phục của các nhân vật như thế nào?...)
- Em vẽ thêm gì để thể hiện rõ hơn nội dung, đề tài bức tranh?
- Màu chủ đạo trong bức tranh của em là gì?
- ...?

Lưu ý HS: Có thể tạo nhịp điệu về màu sắc, đậm nhạt của hình các nhân vật và không gian trong tranh.

Vẽ tranh về lễ hội truyền thống

- Hình dung về các hoạt động trong lễ hội truyền thống mà em đã tham gia hoặc em biết.
- Thực hiện bài vẽ theo gợi ý.

1

2

3

4

Sản phẩm của học sinh:

1. Minh Hà. Hội thi nấu cơm, chất liệu: màu sáp
2. Kỳ Duyên. Hát quan họ, chất liệu: màu goat
3. Minh Nhật. Lễ hội cồng chiêng, chất liệu: màu goat
4. Châu Anh. Đua thuyền trên sông, chất liệu: màu sáp

64

HĐ4 PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ.

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS trưng bày sản phẩm và chia sẻ về các hoạt động của lễ hội, hình dáng của các nhân vật, hoà sắc, không gian và nhịp điệu trong bài vẽ về lễ hội truyền thống.

Gợi ý cách tổ chức:

- Hướng dẫn HS:
  - + Trưng bày sản phẩm và nêu cảm nhận về bố cục, đường nét, màu sắc, đậm nhạt, cách thể hiện nhân vật,... trong bài vẽ.
  - + Chỉ ra các yếu tố và nguyên lí tạo hình như lặp lại, nhịp điệu, nhấn mạnh, tỉ lệ trong bài vẽ.

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

– Chia sẻ cảm nhận của em về:

- + Bài vẽ yêu thích.
- + Các hoạt động của lễ hội được thể hiện trong bài vẽ.
- + Hình dáng hoạt động của các nhân vật.
- + Hoà sắc, không gian trong bài vẽ.
- + Các yếu tố tạo nên nhịp điệu vui tươi, nhộn nhịp trong bài vẽ.

– Em có ý tưởng điều chỉnh như thế nào để bài vẽ hoàn thiện và sinh động hơn?

Tìm hiểu tranh vẽ về lễ hội truyền thống của hoạ sĩ

Quan sát tranh để nhận biết thêm về cách diễn tả nét, hình, màu và không gian lễ hội của hoạ sĩ Xu Man.

Hoạ sĩ Xu Man (1925 – 2007) sinh ra tại Gia Lai, là người dân tộc Bahnar. Tranh của ông thường thể hiện đề tài về Bác Hồ, về con người và núi rừng Tây Nguyên với chất liệu chủ yếu là sơn dầu và sơn mài.

Tác phẩm: *Bình minh trên núi rừng Tây Nguyên*

Tác giả: Xu Man

Chất liệu: sơn mài

Nguồn: Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam

Hoạ sĩ Xu Man được truy tặng Giải thưởng Nhà nước về Văn học Nghệ thuật năm 2012. Một số tác phẩm tiêu biểu của ông là: *Bác Hồ với tình yêu Tây Nguyên*, *Bác Hồ với Tây Nguyên*, *Ngày hội trên Tây Nguyên*, *Bình minh trên núi rừng Tây Nguyên*,...

Bạn thấy đây!

Lễ hội truyền thống là một hình thức sinh hoạt văn hoá cộng đồng đặc sắc phản ánh đời sống tinh thần của mỗi dân tộc, để mọi người hướng về những sự kiện, ngày lễ quan trọng hoặc sinh hoạt tín ngưỡng.

65

- Nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chia sẻ các cách thể hiện hoạt động của nhân vật trong lễ hội truyền thống, cách phối hợp màu sắc, đậm nhạt để tạo không gian và hoà sắc riêng cho bài vẽ.
- Chỉ ra cho HS nhận biết những bài vẽ có hoạt động lễ hội, màu sắc, cách kết hợp nhân vật và không gian làm nổi bật nội dung đề tài của bức tranh.
- Gợi ý cách điều chỉnh, bổ sung để bài vẽ hoàn thiện hơn.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em thích bài vẽ nào? Vì sao?
- Bài vẽ đó thể hiện hoạt động gì? Ở lễ hội nào?
- Em/ bạn đã lựa chọn vẽ thêm cảnh vật gì để thể hiện rõ hơn hoạt động của các nhân vật trong bài vẽ?
- Cách sử dụng hình, màu, không gian xa gần trong bài vẽ như thế nào?

HĐ5 VẬN DỤNG – PHÁT TRIỂN

Tìm hiểu tranh vẽ về lễ hội truyền thống của hoạ sĩ.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát tranh của hoạ sĩ Xu Man trong SGK *Mỹ thuật 5* để nhận biết thêm về cách diễn tả nét, hình, màu và không gian lễ hội; đồng thời, tìm hiểu thêm vài nét về hoạ sĩ và các tác phẩm tiêu biểu của ông.

Gợi ý cách tổ chức:

Yêu cầu HS quan sát tranh ở trang 65 trong SGK *Mỹ thuật 5*.

- Hướng dẫn HS tìm hiểu, chia sẻ về:
  - + Cách diễn tả nét, hình, màu và không gian lễ hội trong tranh của hoạ sĩ.
  - + Vài nét về cuộc đời và những sáng tác tiêu biểu của hoạ sĩ Xu Man.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Bức tranh của hoạ sĩ thể hiện lễ hội gì?
- Nét, hình, màu trong tranh như thế nào?
- Cách sắp xếp hình ảnh tạo không gian trong tranh của hoạ sĩ như thế nào?
- Nêu ý nghĩa của hoạt động lễ hội được thể hiện trong tranh.
- Em có cảm nhận gì về vẻ đẹp của con người và những hoạt động văn hoá trong lễ hội truyền thống?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Lễ hội truyền thống là một hình thức sinh hoạt văn hoá cộng đồng đặc sắc phản ánh đời sống tinh thần của mỗi dân tộc, để mọi người hướng về những sự kiện, ngày lễ quan trọng hoặc sinh hoạt tín ngưỡng.

- Bài vẽ sử dụng hoà sắc như thế nào?
- Em có ý tưởng điều chỉnh như thế nào để bài vẽ hoàn thiện và sinh động hơn?
- ...?

BÀI 2

Đồ chơi dân gian

HOẠT ĐỘNG KHÁM PHÁ

Khám phá đồ chơi dân gian.

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát hình, thảo luận và chia sẻ về tên gọi, màu sắc, các bộ phận và vật liệu tạo hình đồ chơi dân gian.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình ở trang 66 trong SGK *Mĩ thuật 5* và do GV chuẩn bị để khám phá về đồ chơi dân gian.
- Đặt câu hỏi gợi mở để HS suy nghĩ, thảo luận và chia sẻ về: tên đồ chơi, hình dáng, màu sắc, cách trang trí, vật liệu tạo hình và cách thức tạo sự chuyển động của đồ chơi.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Theo em, tên của đồ chơi dân gian trong hình là gì?
- Trang phục của nhân vật trong đồ chơi có màu sắc như thế nào?
- Cách trang trí nhân vật của đồ chơi có gì đặc biệt?
- Đồ chơi gồm những bộ phận nào?
- Đồ chơi được tạo bằng những vật liệu gì?
- Theo em, đồ chơi hoạt động như thế nào?
- ....?

Lưu ý HS: Đồ chơi dân gian trong thực tế rất đa dạng, phong phú về kiểu dáng, màu sắc và thường mang dấu ấn của văn hoá mỗi vùng miền.

CHUẨN BỊ

- HS: Giấy, bìa màu thủ công, màu vẽ, kéo, hồ dán, dây, que tre/ ống hút,...
- GV: Sản phẩm minh hoạ, hình ảnh/ video về các loại đồ chơi dân gian.

BÀI 2

Đồ chơi dân gian

Dụng cụ cần dùng

Khám phá đồ chơi dân gian

- Em hãy quan sát hình và chia sẻ về:
  - + Tên đồ chơi.
  - + Màu sắc trang phục của nhân vật.
  - + Các bộ phận của đồ chơi.
  - + Vật liệu tạo đồ chơi.
- Theo em, đồ chơi hoạt động như thế nào?

1

2

Nguồn: Báo ảnh Việt Nam

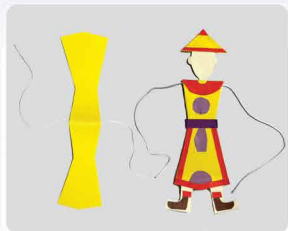
MỤC TIÊU:

- ▶ Nêu được cách tạo hình rối đơn giản theo hình mẫu của đồ chơi dân gian.
- ▶ Tạo được hình nhân vật múa gậy trông trăng bằng giấy bìa màu.
- ▶ Chỉ ra được nguyên lí cân bằng và cách thức tạo sự chuyển động trong sản phẩm mỹ thuật.
- ▶ Chia sẻ được nét đẹp văn hoá và cách ứng dụng đồ chơi dân gian trong học tập và vui chơi.

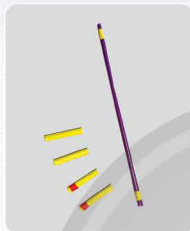

Các bước tạo đồ chơi nhân vật múa gậy trông trăng

Quan sát hình và chỉ ra các bước tạo đồ chơi nhân vật múa gậy trông trăng bằng các vật liệu khác nhau theo gợi ý dưới đây:

1. Cắt giấy, bìa và gắn dây để tạo hình phần thân và chân của nhân vật.

2. Quấn giấy tạo tay và gậy.

3. Kết nối gậy và tay với thân nhân vật bằng dây.

4. Tạo thêm que điều khiển, mặt trăng và kết nối với nhân vật, hoàn thiện sản phẩm.

Bạn nhớ nhé!

Sử dụng hình cắt giấy kết hợp với dây có thể tạo được đồ chơi dân gian múa gậy trông trăng.

67

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Sử dụng hình cắt giấy kết hợp với dây có thể tạo được đồ chơi dân gian múa gậy trông trăng.

HĐ2 KIẾN TẠO KIẾN THỨC – KĨ NĂNG

Các bước tạo đồ chơi nhân vật múa gậy trông trăng.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát hình trong SGK *Mĩ thuật 5* để nhận biết các bước tạo đồ chơi nhân vật múa gậy trông trăng.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình ở trang 67 trong SGK *Mĩ thuật 5*.
- Nêu câu hỏi gợi ý cho HS thảo luận và chỉ ra các bước tạo đồ chơi nhân vật múa gậy trông trăng.
- Hướng dẫn bằng thao tác mẫu hoặc gợi ý từng bước để HS quan sát, ghi nhớ.
- Khuyến khích HS nhắc lại và ghi nhớ cách tạo đồ chơi nhân vật múa gậy trông trăng bằng giấy/ bìa màu, dây.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Đồ chơi dân gian nhân vật múa gậy trông trăng trong hình được làm từ vật liệu gì?
- Đồ chơi có những bộ phận nào?
- Theo gợi ý, để tạo đồ chơi cần thực hiện các bước như thế nào?
- Gậy và tay được kết nối với phần thân của nhân vật bằng cách nào?
- Làm cách nào để nhân vật múa gậy trông trăng chuyển động được?
- ...?

HĐ3 LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Tạo hình đồ chơi nhân vật múa gậy trông trăng.

Nhiệm vụ của GV:

Gợi mở để HS xây dựng ý tưởng tạo hình nhân vật, xác định tỉ lệ nhân vật, lựa chọn vật liệu và thực hành tạo hình đồ chơi nhân vật múa gậy trông trăng. Hướng dẫn, hỗ trợ HS trong quá trình thực hành.

Gợi ý cách tổ chức:

- Tổ chức cho HS hình dung và chia sẻ về ý tưởng tạo hình nhân vật của đồ chơi dân gian nhân vật múa gậy trông trăng.
- Nếu câu hỏi gợi ý để HS chia sẻ về hình dáng, màu sắc, đặc điểm, cách trang trí và vật liệu được sử dụng để tạo hình đồ chơi nhân vật múa gậy trông trăng mà các em sẽ thể hiện.
- Gợi ý HS sử dụng kết hợp các vật liệu như giấy màu, dây, ống tre,... để tạo nhân vật múa gậy trông trăng.
- Khuyến khích HS sử dụng các loại chấm, nét, màu để trang trí cho sản phẩm thêm sinh động.
- Hướng dẫn và hỗ trợ thêm HS về kĩ thuật tạo hình đồ chơi trong quá trình thực hành.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em sẽ tạo đồ chơi nhân vật múa gậy trông trăng như thế nào?
- Đồ chơi của em gồm những bộ phận nào?
- Em sử dụng vật liệu gì để tạo các bộ phận của đồ chơi?
- Màu sắc em sẽ sử dụng cho đồ chơi là gì?
- Em sẽ trang trí cho nhân vật và các bộ phận khác của đồ chơi như thế nào?
- ...?

Lưu ý HS: Có thể cuộn giấy thành ống nhỏ hoặc sử dụng ống tre, ống hút,... để tạo các bộ phận của đồ chơi.

Tạo hình đồ chơi nhân vật múa gậy trông trăng

Lựa chọn vật liệu, xác định tỉ lệ nhân vật và thực hiện theo các bước gợi ý.

Lưu ý: Có thể cuộn giấy thành ống nhỏ hoặc sử dụng ống tre, ống hút,... để tạo các bộ phận của đồ chơi.

Sản phẩm của học sinh:

1. Minh Hà. Ông đánh gậy, chất liệu: giấy bìa và dây
2. Phú Vinh. Ông đánh gậy, chất liệu: giấy và dây
3. Phạm Hoàng. Ông đánh gậy, chất liệu: giấy và dây

68

HĐ4 PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ.

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS trưng bày sản phẩm, thảo luận và chia sẻ về hình dáng, màu sắc, cách trang trí, nguyên lý và vật liệu được sử dụng để tạo đồ chơi nhân vật múa gậy trông trăng cũng như ý nghĩa của đồ chơi dân gian này trong cuộc sống.

Gợi ý cách tổ chức:

- Hướng dẫn HS trưng bày sản phẩm.
- Nếu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chia sẻ về: vật liệu tạo hình; hình dáng, màu sắc, cách trang trí sản phẩm; nguyên lý được sử dụng để sáng tạo đồ chơi; cách thức tạo sự chuyển động; ý nghĩa của đồ chơi múa gậy trông trăng trong cuộc sống.

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

- Chia sẻ cảm nhận của em về:
  - + Sản phẩm yêu thích.
  - + Vật liệu tạo đồ chơi.
  - + Hình, màu, cách trang trí đồ chơi.
  - + Nguyên lí được sử dụng để sáng tạo đồ chơi.
  - + Ý nghĩa của đồ chơi dân gian trong cuộc sống.
- Em có ý tưởng điều chỉnh như thế nào để sản phẩm hoàn thiện hơn?

Tìm hiểu về đồ chơi dân gian tiến sĩ giấy và hai ông đánh gậy

Quan sát hình và tìm hiểu để nhận biết thêm về các hình ảnh, màu sắc và ý nghĩa của đồ chơi dân gian tiến sĩ giấy và hai ông đánh gậy.

Nguồn: Hồng Phúc

Bạn thấy đây!

Đồ chơi tiến sĩ giấy và hai ông đánh gậy với hình dáng uy nghiêm, mạnh mẽ, màu sắc tươi vui, rực rỡ là sản phẩm mỹ thuật dân gian độc đáo của Việt Nam. Đồ chơi thường được cha mẹ dành tặng cho con cái vào mỗi dịp tết Trung thu để gửi gắm mong muốn con học giỏi, thành đạt, có ích cho gia đình và xã hội.

69

- Chỉ ra cho HS những sản phẩm có cách tạo hình, trang trí đồ chơi nhân vật múa gậy trông trắng đẹp và độc đáo.
- Gợi ý cho HS cách điều chỉnh để sản phẩm hoàn thiện hơn.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em thích sản phẩm đồ chơi nhân vật múa gậy trông trắng nào? Vì sao?
- Hình, màu, cách trang trí sản phẩm đồ chơi như thế nào?
- Nguyên lí nào được sử dụng để sáng tạo sản phẩm đồ chơi?
- Sự cân bằng và chuyển động của nhân vật múa gậy trông trắng được thể hiện trong sản phẩm như thế nào?
- Em có ý tưởng điều chỉnh như thế nào để sản phẩm nhân vật múa gậy trông trắng hoàn thiện hơn?
- Em có ý tưởng sử dụng sản phẩm nhân vật múa gậy trông trắng như thế nào trong học tập và vui chơi?
- ...?

HĐ5 VẬN DỤNG - PHÁT TRIỂN

Tìm hiểu về đồ chơi dân gian tiến sĩ giấy và hai ông đánh gậy.

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát hình trong SGK *Mĩ thuật 5* để nhận biết thêm về vẻ đẹp tạo hình và giá trị văn hoá của đồ chơi dân gian tiến sĩ giấy và hai ông đánh gậy.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình ở trang 69 trong SGK *Mĩ thuật 5*.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chia sẻ về hình ảnh, màu sắc và ý nghĩa của đồ chơi dân gian tiến sĩ giấy và hai ông đánh gậy.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Đồ chơi dân gian tiến sĩ giấy và hai ông đánh gậy được làm bằng vật liệu gì?
- Màu sắc, cách trang trí đồ chơi như thế nào?
- Đồ chơi dân gian tiến sĩ giấy và hai ông đánh gậy thường xuất hiện vào dịp nào trong năm?
- Đồ chơi dân gian tiến sĩ giấy và hai ông đánh gậy có ý nghĩa văn hoá như thế nào?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Đồ chơi tiến sĩ giấy và hai ông đánh gậy với hình dáng uy nghiêm, mạnh mẽ, màu sắc tươi vui, rực rỡ là sản phẩm mỹ thuật dân gian độc đáo của Việt Nam. Đồ chơi thường được cha mẹ dành tặng cho con cái vào mỗi dịp tết Trung thu để gửi gắm mong muốn con học giỏi, thành đạt, có ích cho gia đình và xã hội.

BÀI 3

Mô hình nhạc cụ dân tộc

CHUẨN BỊ

- HS: Vật liệu đã qua sử dụng, giấy, bìa màu thủ công, kéo, màu vẽ, hồ dán/ keo nến, dây,...
- GV: Sản phẩm minh hoạ, hình ảnh/ video về các sản phẩm nhạc cụ dân tộc.

HOẠT ĐỘNG KHÁM PHÁ

Khám phá về các loại hình nhạc cụ dân tộc.

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát hình một số loại nhạc cụ, thảo luận, chia sẻ về hình dáng, các bộ phận, vật liệu tạo hình và cách thức tạo âm thanh của mỗi nhạc cụ dân tộc đó.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình ở trang 70 trong SGK *Mĩ thuật 5* và do GV chuẩn bị.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS suy nghĩ, thảo luận và chia sẻ về: hình dáng, các bộ phận, đặc điểm của nhạc cụ; vật liệu được sử dụng để tạo nên nhạc cụ; cách thức tạo âm thanh của mỗi nhạc cụ dân tộc đó.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Các nhạc cụ dân tộc trong hình có hình dáng như thế nào? Mỗi nhạc cụ đó gồm có những bộ phận gì?
- Vật liệu nào được sử dụng để tạo nên mỗi nhạc cụ đó?
- Theo em, cách tạo âm thanh của mỗi nhạc cụ đó như thế nào?
- ...?

Lưu ý HS: Các loại hình nhạc cụ dân tộc trong thực tế rất đa dạng, phong phú về hình dáng, chất liệu và âm thanh.

BÀI 3

Mô hình nhạc cụ dân tộc

Dụng cụ cần dùng

Khám phá về các loại hình nhạc cụ dân tộc

- Em hãy quan sát hình và cho biết:
  - + Hình dáng và các bộ phận của mỗi nhạc cụ.
  - + Vật liệu tạo nên nhạc cụ.
- Theo em, cách thức tạo âm thanh của các nhạc cụ như thế nào?

1 Cồng

2 Đàn nhị

3 Đàn Trưng

4 Đàn nguyệt

5 Sáo

6 Đàn bầu

7 Trống

8 Đàn thập lục

9 Khèn

Nguồn: 1, 3, 5, 6, 7. Shutterstock.com
2, 4, 8. Báo ảnh Việt Nam
9. Bảo tàng tỉnh Điện Biên

MỤC TIÊU:

- ▶ Trình bày được cách kết hợp các vật liệu đã qua sử dụng tạo sản phẩm mỹ thuật.
- ▶ Tạo được mô hình nhạc cụ dân tộc từ các vật liệu đã qua sử dụng.
- ▶ Chỉ ra được các dạng hình, khối và sự cân bằng, tương phản trong sản phẩm mỹ thuật.
- ▶ Chia sẻ được giá trị của nhạc cụ dân tộc và ý thức, trách nhiệm của HS với vật liệu đã qua sử dụng.

Các bước tạo mô hình nhạc cụ dân tộc

Quan sát hình và chỉ ra các bước tạo mô hình nhạc cụ dân tộc bằng các vật liệu khác nhau theo gợi ý dưới đây:

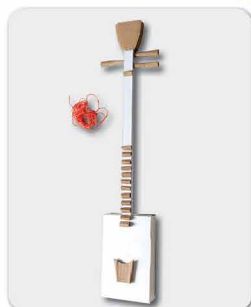
Đàn dây
Nguồn: Báo ảnh Việt Nam

1. Lựa chọn vật liệu để tạo các bộ phận của mô hình nhạc cụ.

2. Vẽ và cắt tạo các bộ phận của mô hình.

3. Gắn các bộ phận để tạo mô hình.

4. Trang trí, hoàn thiện mô hình nhạc cụ.

Bạn nhớ nhé!

Kết hợp các hình khối, vật liệu khác nhau có thể tạo được mô hình nhạc cụ dân tộc.

71

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Kết hợp các hình khối, vật liệu khác nhau có thể tạo được mô hình nhạc cụ dân tộc.

HD2 KIẾN TẠO KIẾN THỨC – KĨ NĂNG

Các bước tạo mô hình nhạc cụ dân tộc.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát hình minh họa trong SGK *Mỹ thuật 5* để nhận biết các bước tạo mô hình nhạc cụ dân tộc bằng các vật liệu khác nhau.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình minh họa ở trang 71 trong SGK *Mỹ thuật 5*.
- nêu câu hỏi gợi ý cho HS thảo luận và chỉ ra các bước tạo mô hình nhạc cụ dân tộc bằng cách cắt, dán trang trí từ các vật liệu khác nhau như giấy, bìa màu, hộp các-tông,...
- Hướng dẫn bằng thao tác mẫu hoặc gợi ý từng bước để HS quan sát, ghi nhớ.
- Khuyến khích HS nhắc lại và ghi nhớ cách tạo mô hình nhạc cụ dân tộc.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Mô hình nhạc cụ dân tộc trong hình được tạo từ những vật liệu gì?
- Theo gợi ý, để tạo mô hình nhạc cụ dân tộc cần thực hiện các bước như thế nào?
- Để mô hình nhạc cụ dân tộc đẹp và hoàn thiện hơn thì cần làm gì?
- ...?

HĐ3 LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Tạo mô hình nhạc cụ dân tộc.

Nhiệm vụ của GV:

Gợi mở để HS hình dung về hình dáng, màu sắc, đặc điểm của nhạc cụ dân tộc mà các em yêu thích và thực hành tạo mô hình nhạc cụ đó. Hướng dẫn, hỗ trợ HS trong quá trình thực hành.

Gợi ý cách tổ chức:

- Tổ chức cho HS thảo luận và chia sẻ về hình dáng, màu sắc, đặc điểm, vật liệu tạo hình và cách trang trí nhạc cụ dân tộc mà em sẽ tạo.
- Hướng dẫn thêm để HS biết cách sử dụng màu, giấy màu để trang trí làm nổi bật đặc điểm của mô hình nhạc cụ dân tộc.
- Gợi mở để HS nhớ lại và thực hiện tạo mô hình nhạc cụ dân tộc theo các bước đã học.
- Khuyến khích HS sử dụng các loại chấm, nét, màu để trang trí và làm nổi bật đặc trưng của mô hình nhạc cụ dân tộc.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em sẽ tạo mô hình nhạc cụ dân tộc gì?
- Nhạc cụ đó có dạng hình khối nào?
- Em sẽ sử dụng những vật liệu gì để tạo mô hình nhạc cụ?
- Mô hình nhạc cụ mà em tạo sẽ có màu sắc, đặc điểm gì?
- Em sẽ trang trí thêm những gì để làm nổi bật đặc điểm của nhạc cụ?
- ...?

Lưu ý HS: Có thể sử dụng hình khối của đồ vật đã qua sử dụng để tạo mô hình nhạc cụ dân tộc.

Tạo mô hình nhạc cụ dân tộc

Lựa chọn nhạc cụ dân tộc em yêu thích và thực hiện theo gợi ý.

Lưu ý: Có thể sử dụng hình dạng của đồ vật để tạo mô hình nhạc cụ.

Sản phẩm của học sinh:

1. Mạnh Toàn. Trống cơm, chất liệu: giấy bìa
2. Hoàng Dũng. Đàn nguyệt và trống, chất liệu: giấy bìa, sợi len

3. Minh Đức. Cồng, chất liệu: nhiều chất liệu
4. Mạnh Toàn. Đàn bầu, chất liệu: giấy bìa, hộp nhựa

72

HĐ4 PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ.

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS trưng bày sản phẩm và chia sẻ cảm nhận về hình, khối, màu sắc, cách trang trí và kĩ thuật tạo mô hình nhạc cụ dân tộc.

Gợi ý cách tổ chức:

- Hướng dẫn HS cách trưng bày mô hình nhạc cụ dân tộc.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chia sẻ cảm nhận về hình, khối, màu sắc, cách trang trí, vật liệu và kĩ thuật tạo mô hình sản phẩm nhạc cụ dân tộc.
- Chỉ ra cho HS những mô hình nhạc cụ có cách tạo hình, trang trí đẹp và độc đáo.
- Gợi ý cách điều chỉnh để mô hình sản phẩm hoàn thiện hơn.

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

- Chia sẻ cảm nhận của em về:
  - + Mô hình nhạc cụ yêu thích.
  - + Hình, khối có trong mô hình sản phẩm.
  - + Màu sắc và cách trang trí mô hình.
  - + Kỹ thuật tạo mô hình.
- Em có ý tưởng điều chỉnh như thế nào để mô hình nhạc cụ trở nên thú vị hơn?

Tìm hiểu về vẻ đẹp tạo hình của nhạc cụ dân tộc trong tranh

Quan sát hình để nhận biết thêm về vẻ đẹp tạo hình của nhạc cụ trong tranh dân gian.

Bộ tranh tứ bình Tố Nữ (Tranh dân gian Hàng Trống)

Bạn thấy đây!

Nhạc cụ dân tộc có nhiều kiểu dáng phong phú và độc đáo. Mô hình nhạc cụ dân tộc được làm từ vật liệu đã qua sử dụng là một hình thức tạo sản phẩm mỹ thuật, làm đẹp cho không gian sống và góp phần bảo vệ môi trường.

73

HĐ5 VẬN DỤNG - PHÁT TRIỂN

Tìm hiểu về vẻ đẹp tạo hình của nhạc cụ dân tộc trong tranh.

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS quan sát hình và tìm hiểu để nhận biết thêm về vẻ đẹp tạo hình của nhạc cụ dân tộc trong tranh, từ đó thêm trân trọng giá trị văn hoá của nhạc cụ dân tộc.

Gợi ý cách tổ chức:

- Hướng dẫn HS quan sát hình ở trang 73 trong SGK *Mĩ thuật 5* và chỉ ra các nhạc cụ dân tộc được thể hiện trong tranh.
- Nếu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chia sẻ về vẻ đẹp tạo hình của các nhạc cụ dân tộc đó.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Những loại nhạc cụ dân tộc nào được thể hiện trong tranh?
- Em biết được gì về những loại nhạc cụ đó?
- Các nhạc cụ đó có vẻ đẹp tạo hình như thế nào?
- Em còn biết bức tranh nào khác thể hiện vẻ đẹp của các nhạc cụ dân tộc?
- ...?

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em thích mô hình nhạc cụ nào? Vì sao?
- Mô hình nhạc cụ đó được tạo từ vật liệu gì?
- Những hình, khối nào có trong mô hình sản phẩm đó?
- Màu sắc, cách trang trí mô hình nhạc cụ đó có gì đáng chú ý?
- Kỹ thuật tạo mô hình nhạc cụ đó như thế nào?
- Em có ý tưởng điều chỉnh như thế nào để mô hình nhạc cụ đẹp hơn?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Nhạc cụ dân tộc có nhiều kiểu dáng phong phú và độc đáo. Mô hình nhạc cụ dân tộc được làm từ vật liệu đã qua sử dụng là một hình thức tạo sản phẩm mỹ thuật, làm đẹp cho không gian sống và góp phần bảo vệ môi trường.

Bài tổng kết

Giới thiệu các bài học trong sách giáo khoa Mĩ thuật 5

HOẠT ĐỘNG KHÁM PHÁ

Tạo thư mục hình ảnh sản phẩm mĩ thuật đã thực hiện trong môn Mĩ thuật lớp 5

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS chụp ảnh các sản phẩm mĩ thuật đã thực hiện trong năm học, tạo thư mục và lưu trữ các hình ảnh đó trên máy tính.

Gợi ý cách tổ chức:

- Giới thiệu bài học, nêu câu hỏi gợi ý để HS nhớ lại, chia sẻ về các chủ đề, bài học và sản phẩm mĩ thuật đã thực hiện trong môn Mĩ thuật lớp 5.
- Tổ chức cho HS tập hợp và chụp ảnh các sản phẩm mĩ thuật mà các em đã thực hiện trong năm học.
- Yêu cầu HS tạo thư mục “Các bài học mĩ thuật 5” trên máy tính và chuyển các ảnh sản phẩm mĩ thuật đã chụp vào thư mục vừa tạo để chuẩn bị cho hoạt động tiếp theo.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em đã thực hiện những sản phẩm mĩ thuật thuộc các chủ đề, bài học nào trong môn Mĩ thuật lớp 5?
- Những sản phẩm nào thuộc Mĩ thuật tạo hình? Những sản phẩm nào thuộc Mĩ thuật ứng dụng?
- Em sẽ chụp các sản phẩm và bài vẽ như thế nào để hình ảnh được rõ nét và có bố cục đẹp?

CHUẨN BỊ

- HS: Máy tính, điện thoại thông minh,...
- GV: Hình ảnh sản phẩm, một số hình thức trưng bày sản phẩm mĩ thuật.

Bài tổng kết

GIỚI THIỆU CÁC BÀI HỌC TRONG SÁCH GIÁO KHOA MĨ THUẬT 5

Dụng cụ cần dùng

Tạo thư mục hình ảnh sản phẩm mĩ thuật đã thực hiện trong môn Mĩ thuật lớp 5

- Chụp ảnh các sản phẩm mĩ thuật đã thực hiện trong năm học.
- Tạo thư mục “Các bài học mĩ thuật 5” trên máy tính.
- Chuyển ảnh vào thư mục vừa tạo.

74

- Em sẽ tạo thư mục hình ảnh trên máy tính như thế nào? Em sẽ đặt tên cho thư mục là gì?
- Em sẽ tạo thư mục ảnh theo chủ đề hay theo dạng bài mĩ thuật?
- ....?

MỤC TIÊU:

- ▶ Nêu được cách sử dụng phần mềm PowerPoint tạo bài trình chiếu giới thiệu sản phẩm mỹ thuật.
- ▶ Tạo được bài trình chiếu giới thiệu các sản phẩm mỹ thuật tiêu biểu của năm học.
- ▶ Chỉ ra được các hình thức mỹ thuật đã học qua bài trình chiếu.
- ▶ Chia sẻ được vai trò và ý nghĩa của thiết bị công nghệ trong thực hành sáng tạo hoặc lưu giữ sản phẩm mỹ thuật.

MỤC TIÊU

- ▶ Nêu được cách sử dụng phần mềm tạo bài trình chiếu giới thiệu sản phẩm mỹ thuật.
- ▶ Tạo được bài trình chiếu các sản phẩm mỹ thuật tiêu biểu của năm học.
- ▶ Chỉ ra được các hình thức mỹ thuật đã học qua bài trình chiếu.
- ▶ Chia sẻ được vai trò và ý nghĩa của thiết bị công nghệ trong thực hành sáng tạo hoặc lưu giữ sản phẩm mỹ thuật.

Các bước tạo bài trình chiếu giới thiệu sản phẩm mỹ thuật

Quan sát hình và chỉ ra các bước tạo bài trình chiếu giới thiệu sản phẩm mỹ thuật theo gợi ý dưới đây:

1. Chọn phần mềm trên máy tính.

2. Tạo các Slide giới thiệu chủ đề và hình sản phẩm của bài học.

3. Tạo Slide Câu hỏi thảo luận và Đánh giá tiến trình học tập của mình, của bạn.

Bạn nhớ nhé!

Thực hiện bài trình chiếu về các sản phẩm mỹ thuật trên phần mềm máy tính là một cách để tổng hợp và đánh giá quá trình học tập mỹ thuật trong năm học.

75

HOẠT ĐỘNG 2 KIẾN TẠO KIẾN THỨC – KĨ NĂNG

Các bước tạo bài trình chiếu giới thiệu sản phẩm mỹ thuật.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát hình, tìm hiểu để nhận biết các bước tạo bài trình chiếu giới thiệu sản phẩm mỹ thuật.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình minh họa, tìm hiểu và chỉ ra các bước tạo bài trình chiếu bằng phần mềm trên máy tính.
- Gợi mở để HS nhắc lại và ghi nhớ các bước tạo bài trình chiếu giới thiệu sản phẩm mỹ thuật.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Có thể sử dụng phần mềm nào để tạo bài trình chiếu giới thiệu sản phẩm mỹ thuật của các chủ đề, bài học?
- Để tạo bài trình chiếu giới thiệu sản phẩm mỹ thuật cần thực hiện các bước như thế nào?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Thực hiện bài trình chiếu về các sản phẩm mỹ thuật trên phần mềm máy tính là một cách để tổng hợp và đánh giá quá trình học tập mỹ thuật trong năm học.

HĐ3 LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Tạo bài trình chiếu giới thiệu các chủ đề, bài học trong sách giáo khoa *Mĩ thuật 5*

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS lựa chọn hình ảnh sản phẩm mỹ thuật trong năm học và sử dụng phần mềm PowerPoint để tạo bài trình chiếu giới thiệu các chủ đề, bài học trong SGK *Mĩ thuật 5*.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS tham khảo hình minh hoạ ở trang 76 trong SGK *Mĩ thuật 5* và xác định ý tưởng, xây dựng nội dung bài trình chiếu giới thiệu các chủ đề, bài học.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận và chia sẻ về nội dung (cấu trúc, nội dung giới thiệu, hình ảnh sử dụng) và hình thức thể hiện (định dạng slide, kiểu chữ, cỡ chữ, màu sắc,...) bài trình chiếu.

CÂU HỎI GỢI MỞ

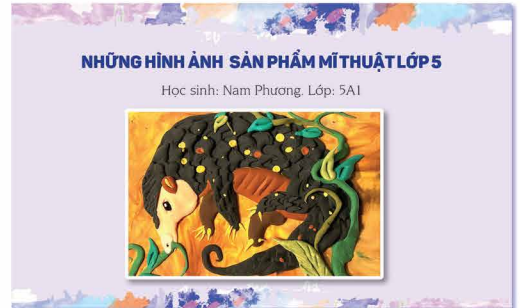
- Em sẽ sử dụng phần mềm nào để tạo bài trình chiếu giới thiệu các chủ đề, bài học trong SGK *Mĩ thuật 5*?
- Em sẽ thể hiện những nội dung gì trong bài giới thiệu?
- Em sẽ sử dụng những hình ảnh nào trong bài giới thiệu?
- Em sẽ chọn định dạng slide trình chiếu nào để thể hiện bài giới thiệu?
- Em sẽ sử dụng kiểu chữ, cỡ chữ và màu sắc trong bài trình chiếu như thế nào?
- Em sẽ tạo thêm hiệu ứng gì để các slide thêm ấn tượng và hấp dẫn?
- ....?

Tạo bài trình chiếu giới thiệu các chủ đề, bài học trong sách giáo khoa *Mĩ thuật 5*

Lựa chọn hình ảnh sản phẩm mỹ thuật trong năm học, sử dụng phần mềm máy tính tạo bài trình chiếu giới thiệu các chủ đề, bài học mỹ thuật theo gợi ý.

Lưu ý: Có thể sử dụng sản phẩm Mỹ thuật tạo phòng trưng bày để giới thiệu.

Sản phẩm của học sinh:

1. Nam Phương, "Những hình ảnh sản phẩm Mỹ thuật lớp 5"
2. Minh Hà, "Tổng kết chủ đề, bài học Mỹ thuật lớp 5"

76

HĐ4 PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Thuyết trình và chia sẻ.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS thuyết trình và chia sẻ về các chủ đề, bài học và hình thức mỹ thuật được giới thiệu trong bài trình chiếu.

Gợi ý cách tổ chức:

- Tổ chức cho HS thuyết trình bài trình chiếu giới thiệu các chủ đề, bài học trong SGK *Mĩ thuật 5*.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS chia sẻ về:
  - + Bài trình chiếu yêu thích.
  - + Chủ đề, bài học ấn tượng trong năm học.
  - + Hình thức mỹ thuật được học.

Thuyết trình và chia sẻ

- Sử dụng bài trình chiếu đã thực hiện để thuyết trình trước lớp.
- Chia sẻ cảm nhận của em về:
  - + Bài trình chiếu yêu thích.
  - + Chủ đề, bài học ẩn tượng trong năm học.
  - + Hình thức mỹ thuật được học.
- Nêu cảm nhận và tự đánh giá sự tiến bộ của em về môn Mỹ thuật trong năm học vừa qua.

Tìm hiểu cách lưu giữ và ứng dụng sản phẩm mỹ thuật

Quan sát hình để nhận biết thêm cách lưu giữ sản phẩm mỹ thuật sau giờ học.

Nguồn: 1, 2. Kim Chi
3. Văn Chin

Bạn thấy đây!

Các sản phẩm mỹ thuật là kết quả học tập sáng tạo của học sinh trong một năm học. Có rất nhiều hình thức để lưu giữ và ứng dụng những sản phẩm đó trong thực tế như: trang trí góc học tập, lớp học, nhà cửa; lưu vào cặp chung của lớp làm đồ dùng học tập cho các môn học khác; trưng bày triển lãm để báo cáo kết quả học tập với thầy cô, bạn bè và cha mẹ vào cuối học kì, cuối năm học,... Đó cũng là cách để các em trân trọng và giữ gìn thành quả lao động nghệ thuật và kết quả học tập của bản thân, của bạn bè.

77

- Chỉ ra những bài trình chiếu có định dạng slide đẹp, kiểu chữ và màu sắc hài hoà, các hiệu ứng ẩn tượng, hấp dẫn.
- Gợi ý cách điều chỉnh, bổ sung để bài trình chiếu hoàn thiện hơn.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em thích bài trình chiếu nào? Vì sao?
- Em ấn tượng với chủ đề, bài học nào trong năm học?
- Em đã được học những hình thức mỹ thuật nào trong SGK Mỹ thuật 5?
- Định dạng slide của bài trình chiếu như thế nào?
- Kiểu chữ, cỡ chữ và màu sắc được sử dụng trong bài trình chiếu như thế nào?
- Những hiệu ứng nào được sử dụng trong bài trình chiếu?

HĐ5 VẬN DỤNG - PHÁT TRIỂN

Tìm hiểu cách lưu giữ và ứng dụng sản phẩm mỹ thuật.

Nhiệm vụ của GV:

Hướng dẫn HS quan sát hình để nhận biết thêm về cách lưu giữ và ứng dụng sản phẩm mỹ thuật trong cuộc sống.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS quan sát hình ở trang 77 trong SGK Mỹ thuật 5 và do GV chuẩn bị.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS suy nghĩ và chia sẻ các cách lưu giữ sản phẩm mỹ thuật và ý tưởng ứng dụng các sản phẩm đó trong cuộc sống.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Có những hình thức nào để lưu giữ sản phẩm mỹ thuật?
- Em có còn cách lưu giữ sản phẩm mỹ thuật nào khác?
- Sản phẩm mỹ thuật có thể ứng dụng như thế nào trong cuộc sống?
- ...?

TÓM TẮT ĐỂ HS GHI NHỚ:

Các sản phẩm mỹ thuật là kết quả học tập sáng tạo của học sinh trong một năm học. Có rất nhiều hình thức để lưu giữ và ứng dụng những sản phẩm đó trong thực tế như: trang trí góc học tập, lớp học, nhà cửa; lưu vào cặp chung của lớp làm đồ dùng học tập cho các môn học khác; trưng bày triển lãm để báo cáo kết quả học tập với thầy cô, bạn bè, cha mẹ vào cuối học kì, cuối năm học,... Đó cũng là cách để các em trân trọng, giữ gìn thành quả lao động nghệ thuật và kết quả học tập của bản thân, của bạn bè.

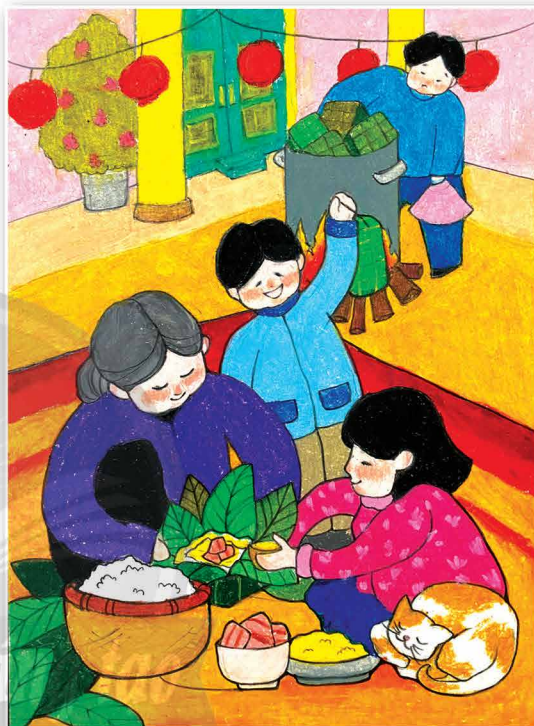
- Em có ý tưởng điều chỉnh như thế nào để bài trình chiếu hoàn thiện hơn?
- ...?

Giải thích thuật ngữ

Nhóm chính:

Là nhóm chủ đạo, là trọng tâm của bức tranh và được diễn tả một cách sâu sắc, rõ nét.

Nhóm phụ:

Là nhóm có hình dạng khác nhau, có tác dụng làm phụ trợ cân bằng cho nhóm chính.

Phù điêu:

Là một thể loại trong điêu khắc, được dùng để chỉ sản phẩm, tác phẩm có hình khối, đường nét đắp nổi hoặc khắc lõm trên một mặt phẳng sẵn có.

Tương phản:

Là sự đối lập của các đối tượng liên quan khác nhau ở cạnh nhau, ví dụ: màu nóng – màu lạnh; nét thẳng – nét cong;...

sáng tạo

Tranh in:

Tranh in là sản phẩm mỹ thuật được tạo ra thông qua quá trình tạo hình gián tiếp bằng các kỹ thuật in ấn, tức là đưa màu từ một khuôn in (chế tác trên gỗ, đá, cao su hay kim loại) lên bề mặt tranh có thể là giấy hoặc vải.

---

*Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam xin trân trọng cảm ơn
các tác giả có tác phẩm, tư liệu được sử dụng, trích dẫn
trong cuốn sách này.*

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Chủ tịch Hội đồng thành viên kiêm Tổng Giám đốc NGUYỄN TIẾN THANH

Chịu trách nhiệm nội dung:

Tổng biên tập PHẠM VĨNH THÁI

Biên tập nội dung: PHẠM THỊ HỒNG PHÚC

Biên tập mỹ thuật: NGUYỄN VĂN ĐÔNG

Thiết kế sách: NGUYỄN THỊ NGỌC ANH

Trình bày bìa: NGUYỄN VĂN ĐÔNG – PHẠM KIẾN CƯỜNG

Sửa bản in: PHẠM THỊ HỒNG PHÚC

Chế bản: CÔNG TY CỔ PHẦN PHÁT HÀNH SÁCH GIÁO DỤC

**Bản quyền thuộc Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam
và Công ty Cổ phần Phát hành Sách Giáo dục.**

Tất cả các phần của nội dung cuốn sách này đều không được sao chép, lưu trữ, chuyển thể dưới bất kì hình thức nào khi chưa có sự cho phép bằng văn bản của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam và Công ty Cổ phần Phát hành Sách Giáo dục.

MĨ THUẬT 5, SÁCH GIÁO VIÊN

Mã số: G4HG5M001X24

In..... bản (QĐ:.....TK), khổ 19 x 26.5 cm.

Đơn vị in: .....Địa chỉ .....

Cơ sở in: .....Địa chỉ .....

Số ĐKXB: 02-2024/CXBIPH/242-2316/GD

Số QĐXB: .....

In xong và nộp lưu chiểu tháng ... năm 20...

Mã số ISBN: 978-604-0-39377-7

HUÂN CHƯƠNG HỒ CHÍ MINH

BỘ SÁCH GIÁO VIÊN LỚP 5 – CHÂN TRỜI SÁNG TẠO

1. TIẾNG VIỆT 5 – TẬP MỘT Sách giáo viên	8. TIN HỌC 5 Sách giáo viên
2. TIẾNG VIỆT 5 – TẬP HAI Sách giáo viên	9. CÔNG NGHỆ 5 Sách giáo viên
3. TOÁN 5 Sách giáo viên	10. GIÁO DỤC THỂ CHẤT 5 Sách giáo viên
4. TIẾNG ANH 5 Family and Friends (National Edition) – Teacher's Guide	11. ÂM NHẠC 5 Sách giáo viên
5. ĐẠO ĐỨC 5 Sách giáo viên	12. MĨ THUẬT 5 (BẢN 1) Sách giáo viên
6. KHOA HỌC 5 Sách giáo viên	13. MĨ THUẬT 5 (BẢN 2) Sách giáo viên
7. LỊCH SỬ VÀ ĐỊA LÍ 5 Sách giáo viên	14. HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM 5 (BẢN 1) Sách giáo viên
	15. HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM 5 (BẢN 2) Sách giáo viên

Chân trời sáng tạo

Các đơn vị đầu mối phát hành

- **Miền Bắc:** CTCP Đầu tư và Phát triển Giáo dục Hà Nội
CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục miền Bắc
- **Miền Trung:** CTCP Đầu tư và Phát triển Giáo dục Đà Nẵng
CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục miền Trung
- **Miền Nam:** CTCP Đầu tư và Phát triển Giáo dục Phương Nam
CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục miền Nam
CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục Cửu Long

Sách điện tử: <http://hanhtrangso.nxbgd.vn>

ISBN 978-604-0-39377-7

9 786040 393777

Giá: 18.000đ